Veiligheidsmonitor Zevenaar

Rapport Ipsos I&O

Ipsos I&O

www.ipsos-publiek.nl

Colofon

Uitgave
Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen

Rapportnummer
2026/concept

Datum
22 mei 2026

Opdrachtgever
Gemeente Zevenaar

Auteurs
Rieneke Beeftink
Martin de Bruin (red.).

Copyright
Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

Samenvatting gemeente 4

Samenvatting wijken 7

1 Inleiding 10

2 Leefbaarheid woonbuurt 13

2.1 Fysieke voorzieningen 13
2.2 Sociale cohesie 16
2.3 Oordeel over woonbuurt 19
2.4 Functioneren gemeente 21

3 Overlast in de buurt 25

3.1 Totale overlast 25
3.2 Fysieke verloedering 26
3.3 Sociale overlast 29
3.4 Verkeersoverlast 32
3.5 Milieuoverlast 35
3.6 Aanpak van buurtproblemen 37

4 Veiligheidsbeleving 39

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt 39
4.2 Veiligheidsbeleving in het algemeen 45
4.3 Verwachte kans op slachtofferschap 47
4.4 Discriminatie 48
4.5 Weerbaarheid 50

5 Verdachte situaties 53

5.1 Voorkomen van verdachte situaties 53
5.2 Meldingen van verdachte situaties 55

6 Slachtofferschap traditionele criminaliteit 57

6.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit 57
6.2 Slachtofferschap geweldsdelicten 59
6.3 Slachtofferschap vermogensdelicten 62
6.4 Slachtofferschap vandalismedelicten 64

7 Slachtofferschap online criminaliteit 68

7.1 Slachtofferschap online criminaliteit 68
7.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude 70
7.3 Hacken 71
7.4 Online bedreiging of intimidatie 72

8 Preventie 75

8.1 Preventief gedrag 75
8.2 Preventieve maatregelen in en om de woning 78
8.3 Online preventie 81
8.4 Buurtpreventie 84

9 Burgers en politie 86

9.1 Contacten burgers met politie 86
9.2 Controle door de politie 88
9.3 Functioneren politie in de buurt 89
9.4 Functioneren politie in het algemeen 92

A Bijlage - Vragenblokken 94

B Bijlage - Landelijke trends en patronen in de Veiligheidsmonitor 95

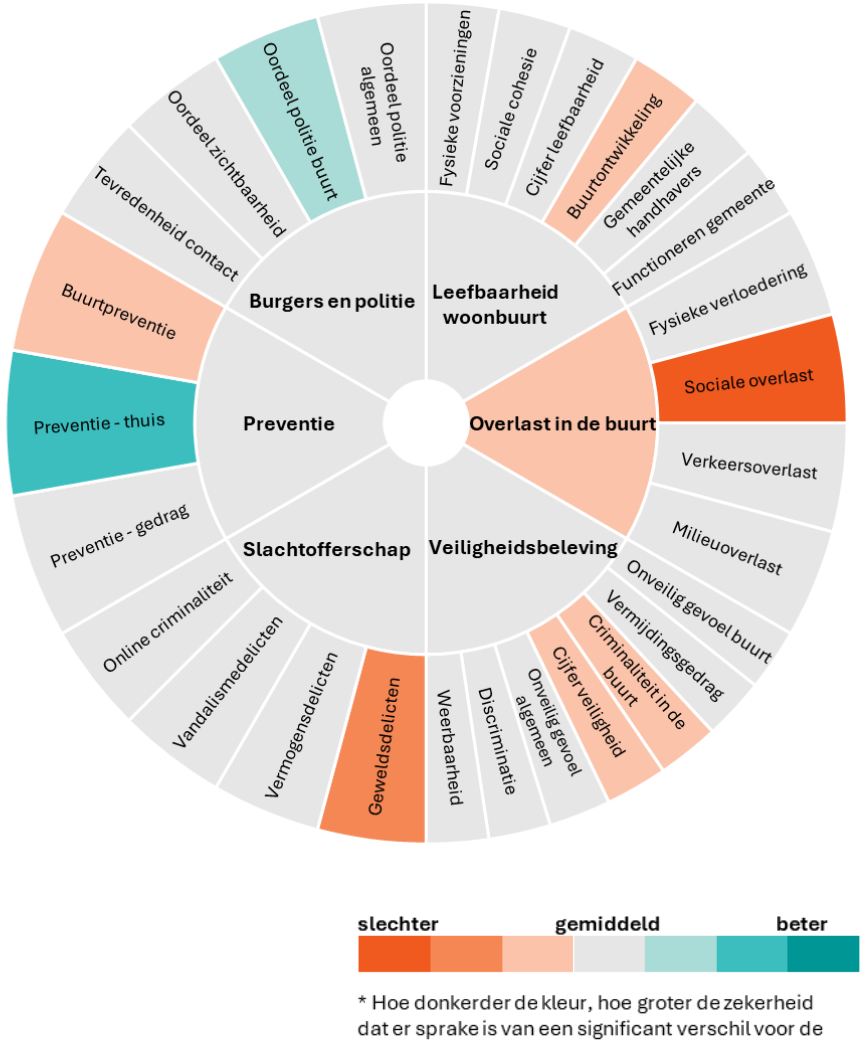
B.1 Landelijke trends 95
B.2 Landelijke patronen 99

Samenvatting gemeente

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Zevenaar 2025 weergegeven aan de hand van de zonnestraal-grafiek (Figuur 1.1). Eerst wordt de situatie en de ontwikkelingen per veiligheidsthema in de periode 2021 tot en met 2025 beschreven. Daarna worden de uitkomsten van de gemeente Zevenaar vergeleken met de regionale en landelijke cijfers. Het zevende hoofdthema, verdachte situaties, is niet opgenomen in de zonnestraal-grafiek.

Kijkend naar de zes hoofdindicatoren van de Veiligheidsmonitor valt het op dat in Zevenaar in 2025 de overlast in de buurt lijkt te zijn toegenomen ten opzichte van 2021. Meer inwoners rapporteren in 2025 sociale overlast dan vier jaar eerder. Op de andere vijf hoofdindicatoren zijn tussen 2021 en 2025 geen veranderingen te zien. Er zijn wel veranderingen in verschillende subindicatoren, zoals preventieve maatregelen thuis en het cijfer voor veiligheid in de buurt. Het gaat hierbij zowel om positieve als negatieve ontwikkelingen.

Figuur 1.1 - Ontwikkeling hoofdindicatoren gemeente Zevenaar 2021-2025

* Hoe donkerder de kleur, hoe groter de zekerheid dat er sprake is van een significant verschil voor de

Cijfer voor leefbaarheid blijft gelijk, maar meer inwoners rapporteren een achteruitgang van de buurt

In 2025 beoordelen inwoners van Zevenaar de leefbaarheid van de woonbuurt met een rapportcijfer 7,6. Dat is vergelijkbaar met 2021. Toch geven in 2025 meer inwoners dan in 2021, met name in Zevenaar Centrum, aan dat hun buurt in het afgelopen jaar is achteruitgegaan. Hier staat tegenover dat het aandeel inwoners dat vindt dat hun buurt het afgelopen jaar vooruit is gegaan toeneemt. Het oordeel van inwoners over zowel de fysieke kwaliteit als de sociale cohesie van de buurt is ten van opzichte 2021 niet wezenlijk veranderd. Dit geldt ook voor de tevredenheid over de gemeentelijke handhavers en het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.

Meer ervaren sociale overlast dan vier jaar eerder

In Zevenaar is de totale ervaren overlast tussen 2021 en 2025 gestegen. De ervaren overlast door fysieke verloedering, verkeer en milieu blijft gelijk, terwijl de ervaren sociale overlast groter wordt. In vergelijking met vier jaar eerder komt sociale overlast volgens inwoners vaker in de buurt voor en meer inwoners ervaren hier zelf veel overlast van. Met name de gerapporteerde overlast door rondhangende jongeren, door buurtbewoners en door drugshandel nemen in Zevenaar toe. In Zevenaar Centrum valt de ervaren toename van sociale overlast in de buurt op.

Buurtgerelateerd onveiligheidsgevoel blijft stabiel, toch lager rapportcijfer voor veiligheid in de buurt

Inwoners geven voor de veiligheid van de woonbuurt in 2025 een lager rapportcijfer dan in 2021 (van 7,7 naar 7,5). Deze ontwikkeling is in de wijk Zevenaar Centrum goed zichtbaar. Het gevoel van onveiligheid in de buurt blijft in de hele gemeente stabiel, maar in Zevenaar Centrum hebben meer inwoners het idee dat er veel criminaliteit in de eigen buurt voorkomt en dat die ook in het afgelopen jaar is toegenomen. Van vijf voorgelegde delicten achten inwoners van Zevenaar in 2025 de kans groter om de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van woninginbraak en beroving dan in 2021.

Dealen van drugs meest genoemde verdachte situatie in de buurt

Ruim vier op de tien inwoners van Zevenaar geven aan dat zij in het afgelopen jaar wel eens een verdachte situatie hebben gezien in de buurt of hier een vermoeden van hebben. Van deze inwoners geeft een op de tien aan een melding te hebben gedaan bij één of meerdere instanties. Het dealen van drugs wordt door inwoners het meest genoemd als verdachte situatie in de buurt.

Totaal gerapporteerd slachtofferschap blijft gelijk, wel meer geweldsdelicten

Het totale aandeel zelfgerapporteerd slachtofferschap van traditionele criminaliteit blijft in Zevenaar tussen 2021 en 2025 vrijwel gelijk. Deze ontwikkeling is onderdeel van een positieve (dalende) trend, die begint in 2014, en die specifiek geldt voor twee vormen van traditionele criminaliteit: vermogensdelicten en vernielingen. De positieve trend geldt niet voor geweldsdelicten. Het aandeel van zelfgerapporteerd slachtofferschap van geweldsdelicten neemt juist toe tussen 2021 en 2025, met name in Zevenaar Centrum. Op gemeenteniveau wordt voornamelijk bedreiging en seksueel geweld vaker gerapporteerd.

Slachtofferschap online criminaliteit stabiel, wel meer online bedreiging en intimidatie

Het totale zelfgerapporteerde slachtofferschap van online criminaliteit blijft de afgelopen vier jaren vrijwel gelijk, maar het cijfer voor online bedreiging of intimidatie stijgt.

Preventieve maatregelen en online preventie verbeteren, buurtpreventie vraagt aandacht

Terwijl het zelfgerapporteerde preventieve gedrag in Zevenaar tussen 2021 en 2025 gelijk blijft, geven meer inwoners juist aan preventieve maatregelen te nemen in en rond de woning dan vier jaar eerder. Met name camerabewaking wordt meer gerapporteerd.

In Zevenaar Centrum lijkt er op basis van dit onderzoek sprake van een toename van preventiemaatregelen rondom de woning.

Ook lijkt het aantal aanwezige maatregelen ter bescherming van digitale gegevens in de afgelopen vier jaar toegenomen te zijn. Zo groeit het cijfer voor gebruik van een wachtwoordmanager. Buurtpreventie lijkt in Zevenaar op basis van dit onderzoek ten opzichte van 2021 te zijn afgenomen.
Tussen 2021 en 2025 daalt de gemelde aanwezigheid van een buurtpreventie-app, behalve in Zevenaar Noord, en neemt naar zeggen van de inwoners in alle wijken het aantal aanmeldingen bij Burgernet af.

Meer inwoners tevreden over functioneren politie in de buurt
De tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt is in Zevenaar tussen 2021 en 2025 toegenomen. Op andere onderdelen lijkt de relatie tussen politie en burgers niet te zijn veranderd. In Zevenaar geeft, net zoals vier jaar geleden, een kwart van de inwoners aan in de afgelopen 12 maanden contact te hebben gehad met de politie. De tevredenheid over de zichtbaarheid van de politie in de buurt en het algemeen functioneren blijven ook vrijwel gelijk.

Zevenaar vergeleken met het basisteam Rivierenland-Oost
Van de zes hoofdindicatoren van de Veiligheidsmonitor doet de gemeente Zevenaar het in 2025 beter op veiligheidsbeleving dan het basisteam Rivierenland-Oost. Het onveiligheidsgevoel is in Zevenaar zowel in de buurt, als in het algemeen, lager dan in het basisteam. In Zevenaar hebben minder inwoners het idee dat er veel criminaliteit in hun buurt voorkomt. Ook is in Zevenaar de inschatting van de eigen persoonlijke weerbaarheid groter en komt zelfgerapporteerd vermijdingsgedrag minder vaak voor. De leefbaarheid in de buurt, eveneens een hoofdindicator, blijft in Zevenaar in 2025 achter bij het basisteam. Inwoners zijn in de gemeente minder tevreden met de kwaliteit van de fysieke voorzieningen in de buurt en vinden vaker dat hun buurt het afgelopen jaar is achteruitgegaan.

Zevenaar vergeleken met Nederland
Van de zes hoofdindicatoren van de Veiligheidsmonitor doet de gemeente Zevenaar het in 2025 beter op veiligheidsbeleving dan gemiddeld in Nederland. Inwoners van Zevenaar geven de veiligheid van hun buurt een hoger rapportcijfer dan landelijk en voelen zich zowel in hun buurt, als algemeen minder vaak onveilig. In Zevenaar heeft een kleiner aandeel dan landelijk het idee dat er veel criminaliteit in hun buurt voorkomt. Ook is de inschatting van de eigen persoonlijke weerbaarheid groter, komt zelfgerapporteerd vermijdingsgedrag minder vaak voor en zijn er minder inwoners die gevoelens van discriminatie ervaren dan landelijk. Op meerdere onderdelen van preventie lijkt het in Zevenaar op basis van dit onderzoek beter te zijn gesteld dan in Nederland door de relatief hoge mate van preventieve (gedrags)maatregelen en buurtpreventie.

Samenvatting wijken

De resultaten van de Veiligheidsmonitor Zevenaar zijn in dit rapport uitgesplitst naar drie wijken: Zevenaar Noord, Zevenaar Centrum en Zevenaar Zuid. In deze samenvatting wordt ingezoomd op de wijken die over het algemeen beter, gelijk aan of slechter scoren dan gemiddeld in de gemeente. Figuur 1.2 op pagina 8 laat de vergelijking van iedere wijk met de gemeente zien.

Zevenaar Noord doet het beter dan gemiddeld

De wijk Zevenaar Noord doet het over het algemeen beter dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners van deze wijk geven de leefbaarheid in hun buurt een hoger rapportcijfer, oordelen positiever over de sociale cohesie in hun buurt en vinden minder vaak dat hun buurt is achteruitgegaan. Op het gebied van veiligheidsbeleving beoordelen inwoners de veiligheid van de woonbuurt eveneens met een hoger rapportcijfer en voelen zij zich minder vaak gediscrimineerd. Als het gaat om buurtoverlast ervaren inwoners van Zevenaar Noord minder vaak overlast door fysieke verloedering, verkeersoverlast en sociale overlast. Ook online criminaliteit komt minder vaak voor. Enig negatief punt is de lagere tevredenheid over het functioneren van handhavers.

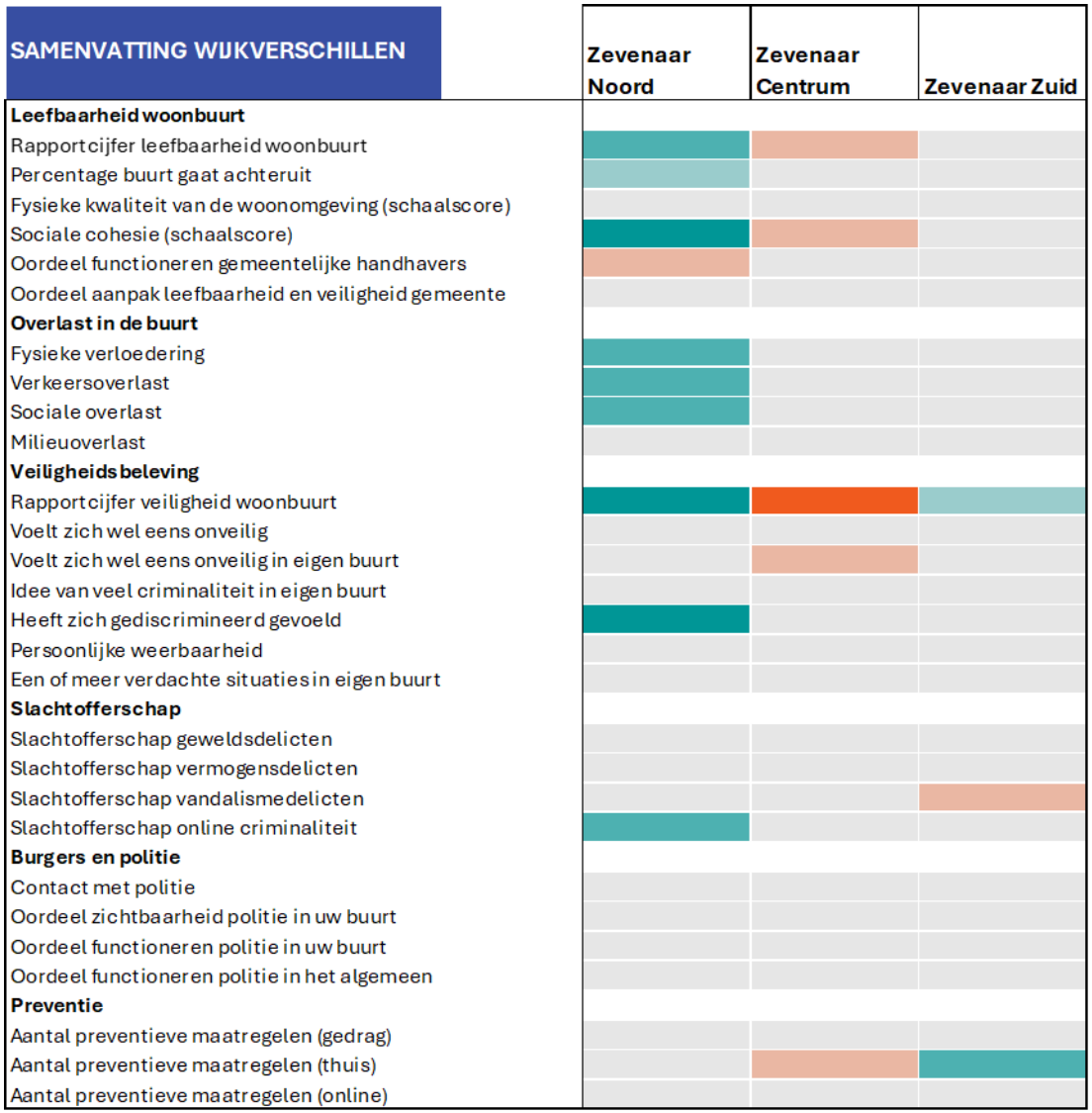
Zevenaar Centrum doet het slechter dan gemiddeld

In Zevenaar Centrum gaat het minder goed op meerdere onderdelen dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners van deze wijk geven zowel de leefbaarheid als de veiligheid in hun buurt een lager rapportcijfer. Zij oordelen minder positief over de sociale cohesie in hun buurt en voelen zich vaker onveilig in hun buurt. Toch treffen inwoners in Zevenaar Centrum minder vaak preventieve beveiligingsmaatregelen in en rondom hun woning dan gemiddeld in de gemeente.

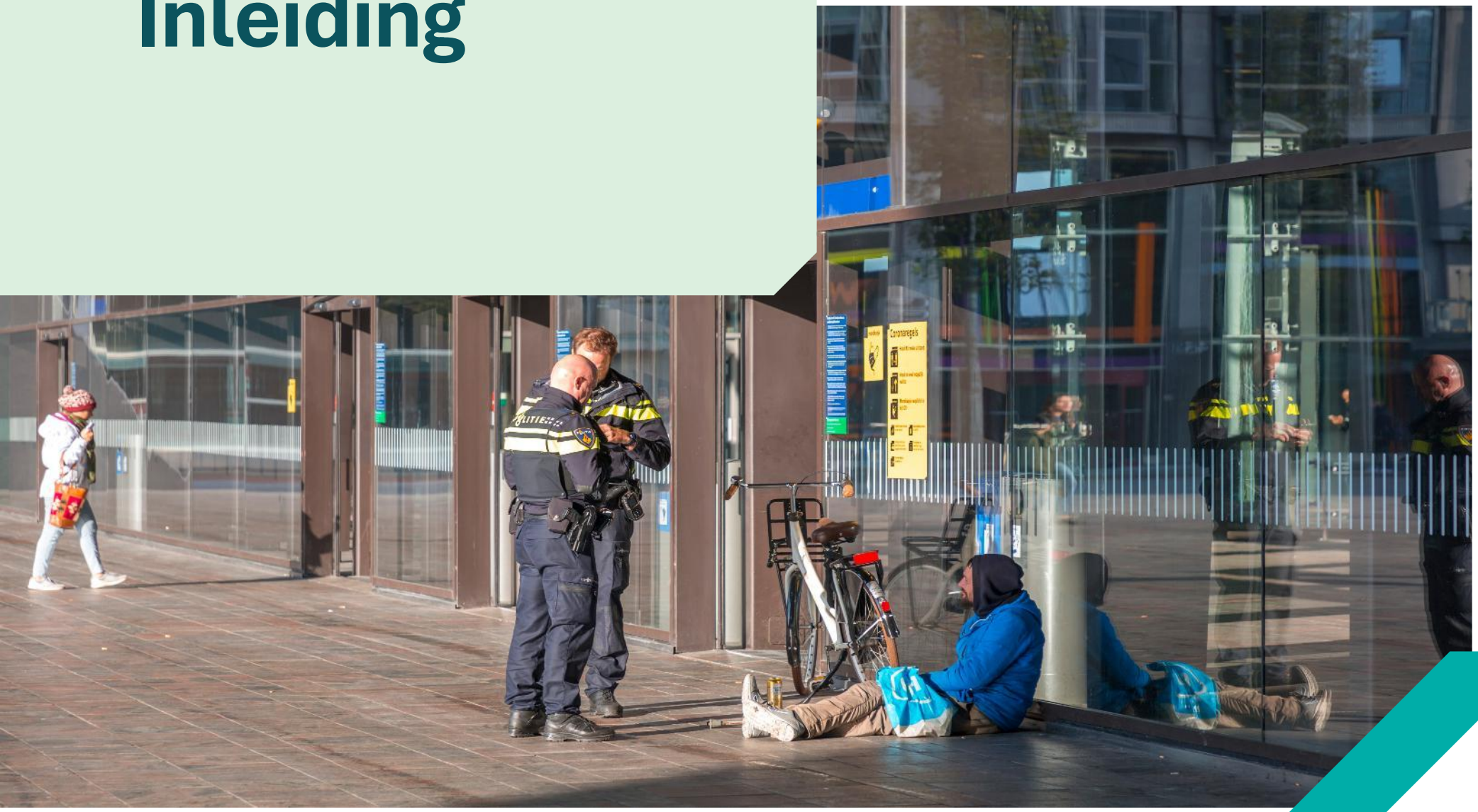
Zevenaar Zuid zit op het gemeentelijk gemiddelde

Zevenaar Zuid zit op vrijwel alle onderdelen op het gemeentelijk gemiddelde. Wel geven inwoners in Zevenaar Zuid de veiligheid in hun buurt een relatief hoger rapportcijfer en nemen zij meer preventieve beveiligingsmaatregelen in en rondom hun woning dan in de gemeente. Opvallend is dat zij vaker dan gemiddeld in de gemeente slachtoffer zijn van vandalismedelicten.

Figuur 1.2 - Vergelijking uitkomsten gebied ten opzichte van gemiddelde van de gemeente Zevenaar

Inleiding

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek onder 65.000 Nederlanders naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt door Ipsos I&O en het CBS uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid en de politie. Individuele gemeenten kunnen meedoen aan de Veiligheidsmonitor. In deze gemeenten zijn meer enquêtes (bovenop de landelijke steekproef) afgenomen, voor betrouwbare resultaten op kernniveau. Ook kunnen zij vragen toevoegen over lokale onderwerpen. In 2025 heeft Zevenaar voor de vijfde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op (www.veiligheidsmonitor.nl .

Uitvoering onderzoek

Voor dit onderzoek is door het CBS een willekeurige steekproef getrokken van 1.480 inwoners[1] uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Zevenaar. De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2025 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november de online vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

Respons

In totaal hebben 527 een volledige vragenlijst ingevuld: een respons van 35,6 procent.[2] Er hebben 81 inwoners van Zevenaar deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. De totale respons in Zevenaar komt daarmee uit op 608.

Tabel 1.1 - Respons per wijk

Wijknaam	Respons (abs.)	Respons (%) (Ipsos I&O)
Zevenaar Noord	219	38,1%
Zevenaar Centrum	182	34,1%
Zevenaar Zuid	207	34,3%
Zevenaar	**608**	**35,6%**

Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 13 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Een compleet overzicht van de vragenblokken staat in bijlage A.

Weging

Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging[3] toegepast. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Zevenaar.

Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten als volgt gepresenteerd:

- In de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de ‘weigert’- en ‘weet niet’-antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In de vorm van schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen.

[1] Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.
[2] Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2025 bedraagt 33,4 procent.

[3] Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen.

Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10.

- In de vorm van somscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen, een optelsom, van onderliggende stellingen. De maximale waarde is afhankelijk van het aantal stellingen in de somscore.
- Bij de berekening van de schaal- en somscores zijn de 'weigert'- en 'weet niet'-antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.
- In de vorm van het aantal delicten per 100 inwoners.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Zevenaar zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het basisteam en district/veiligheidsregio en de landelijke cijfers over 2025 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en eenheid) zijn opgenomen in de separate bijlage tabellenboek.

Tabel 1.2 - Geografische indeling gemeente Zevenaar

Basisteam(s)	District/Veiligheidsregio	Eenheid
Rivierenland-Oost	Gelderland-Midden	Oost-Nederland

Analyse

Verschillen met referentiegebieden, tussen de resultaten van de wijken en het gemiddelde van de gemeente Zevenaar, worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval. Ook verschillen tussen de uitkomsten van 2025 en 2021 worden alleen beschreven als deze significant zijn.

Bij enkele resultaten in het rapport kan het voorkomen dat er vermeld wordt dat deze *indicatief* zijn. Er zijn dan minder dan 50 waarnemingen omdat de bijbehorende vraag slechts aan een gedeelte van de respondenten is gesteld. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'tevredenheid over contact met de politie', die vragen zijn alleen aan inwoners gesteld die in het afgelopen jaar daadwerkelijk contact met de politie hebben gehad. *Indicatief* wil zeggen dat dit specifieke resultaat niet als representatief kan worden beschouwd voor de hele populatie.

Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt (incl. functioneren van de gemeente), beleving van buurtoverlast, veiligheidsbeleving en verdachte situaties in de buurt. De hoofdstukken 6 en 7 gaan in op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en online criminaliteit. Hoofdstuk 8 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 9 behandelt de tevredenheid over de politie. In bijlage A staat een overzicht van alle vragenblokken in de Veiligheidsmonitor 2025 Zevenaar. En in bijlage B geven we een korte samenvatting van landelijke trends en patronen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand ('tabellenboek') met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid (volgens VNG-model) voor Zevenaar, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

Leefbaarheid woonbuurt

2 Leefbaarheid woonbuurt

In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Zevenaar centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de inwoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid, en over zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers.

2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan zijn van invloed op de leefbaarheid en veiligheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is gevraagd hoe tevreden zij zijn over vijf voorzieningen in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore ‘fysieke kwaliteit’ berekend (Figuur 2.2).

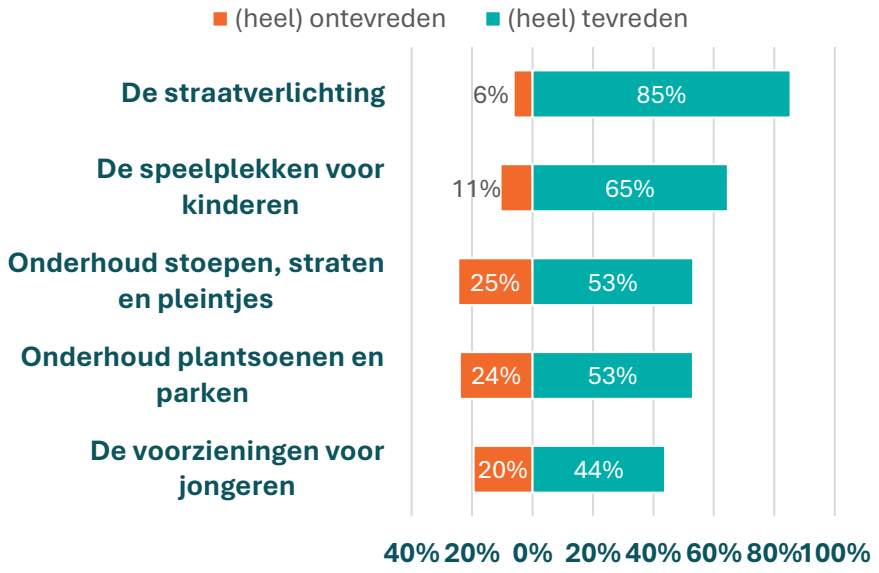
De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore varieert tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Inwoners van Zevenaar zijn het meest tevreden over de straatverlichting in hun buurt (Figuur 2.1). Ruim acht op de tien geven aan hier (heel) tevreden over te zijn (85%). Op de tweede plek komt de tevredenheid over de speelplekken voor kinderen die ten opzichte van 2021 is toegenomen (van 59% naar 65%). Ruim de helft van de inwoners geeft aan (heel) tevreden te zijn over het onderhoud van grijs en groen in hun buurt (beide: 53%); een kwart is over beide fysieke voorzieningen (heel) ontevreden. Het minst tevreden zijn inwoners uit Zevenaar met de voorzieningen voor jongeren in hun buurt (44%).

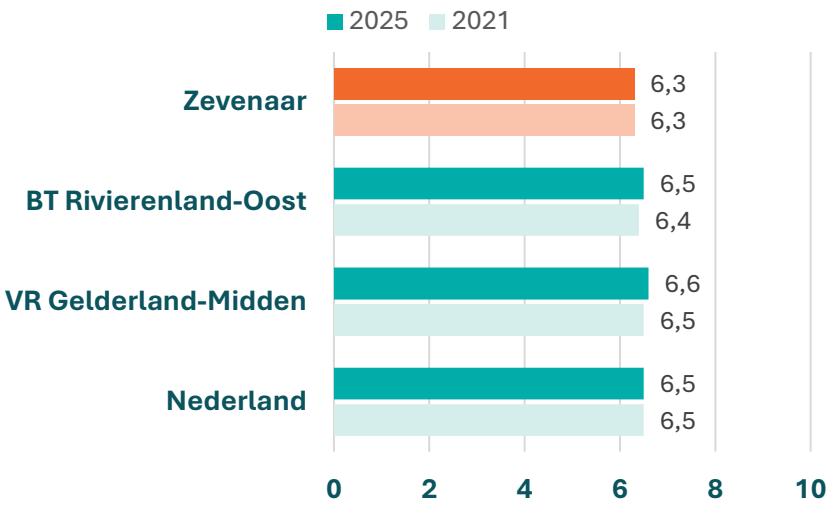
In 2025 is de schaalscore voor de fysieke kwaliteit in de buurt in Zevenaar, net zoals in 2021, een 6,3 (Figuur 2.2). Hiermee zijn inwoners in Zevenaar significant minder tevreden dan in het basisteam Rivierenland-Oost (6,5) en in de veiligheidsregio Gelderland-Midden (6,6), maar vergelijkbaar met Nederland als geheel (Figuur 2.2). Met name het onderhoud van grijs en groen wordt in Zevenaar minder gewaardeerd dan gemiddeld in het basisteam en de veiligheidsregio. De tevredenheid hierover ligt ook onder het landelijke gemiddelde.

Tabel 2.1 laat zien dat de schaalscore voor fysieke kwaliteit in Zevenaar tussen 2014 en 2025 niet significant is veranderd. Ditzelfde geldt voor het basisteam en de veiligheidsregio. In Nederland was er tussen 2014 en 2025 sprake van een positieve ontwikkeling met een stijging tussen 2017 en 2021 (van 6,4 naar 6,5).

Figuur 2.1 - Stellingen fysieke kwaliteit (percentage)

Figuur 2.2 - Fysieke kwaliteit per gebied (schaalscore)

Tabel 2.1 - Fysieke kwaliteit per gebied (schaalscore)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	6,0	6,1	6,3	6,3	+0,3
BT Rivierenland-Oost	6,4	6,8	6,4	6,5	+0,1
VR Gelderland-Midden	6,7	6,6	6,5	6,6	-0,1
Nederland	6,4	6,4	6,5	6,5	+0,1

Uitleg tabel trendanalyse

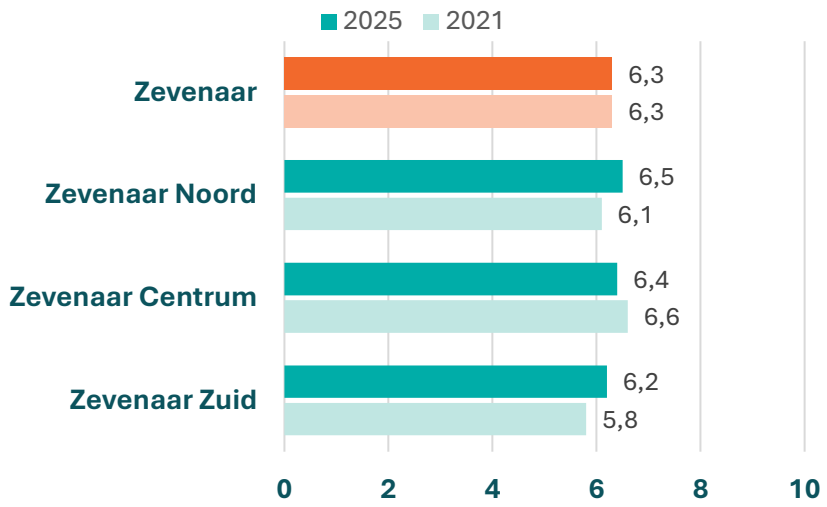
De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit verschillende gebieden oordelen over de fysieke voorzieningen in de wijk ten opzichte van de voorgaande deelname van Zevenaar. Dit is per gebied en per meetjaar met kleuren aangegeven, en ook voor de trend 2014-2025:

Oranje: negatiever dan de voorgaande meting
Grijs: vergelijkbaar met de voorgaande meting
Groen: positiever dan de voorgaande meting

65% van de inwoners van Zevenaar is (heel) tevreden over de speelplekken voor kinderen. Dit is significant hoger dan in 2021 (59%).

De schaalscore voor de fysieke kwaliteit is voor alle drie de wijken vergelijkbaar met de gemeentelijke score (Figuur 2.3). Op wijkniveau is er wel sprake van enkele ontwikkelingen ten opzichte van vier jaren geleden. Tussen 2021 en 2025 is de waardering voor fysieke kwaliteit in Zevenaar Noord (van schaalscore 6,1 naar 6,5) en in Zevenaar Zuid (schaalscore 5,8 naar 6,2) toegenomen. In deze periode steeg in Zevenaar Zuid de tevredenheid over de speelplekken voor kinderen. In 2025 ligt deze tevredenheid nog wel significant onder het gemeentelijk gemiddelde (56% t.o.v. 65%; Tabel 2.2).

Figuur 2.3 - Fysieke kwaliteit per wijk (schaalscore)

Tabel 2.2 - Stellingen fysieke kwaliteit per wijk (percentage (heel) tevreden)

	Onderhoud stoepen, straten en pleintjes	Onderhoud plantsoenen en parken	De straatverlichting	De speelplekken voor kinderen	De voorzieningen voor jongeren
Zevenaar Noord	63%	60%	86%	64%	44%
Zevenaar Centrum	54%	52%	86%	70%	47%
Zevenaar Zuid	48%	53%	85%	56%	39%
Gemeente	**53%**	**53%**	**85%**	**65%**	**44%**

Uitleg tabel wijkvergelijking

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit verschillende wijken oordelen over de fysieke voorzieningen in de wijk ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

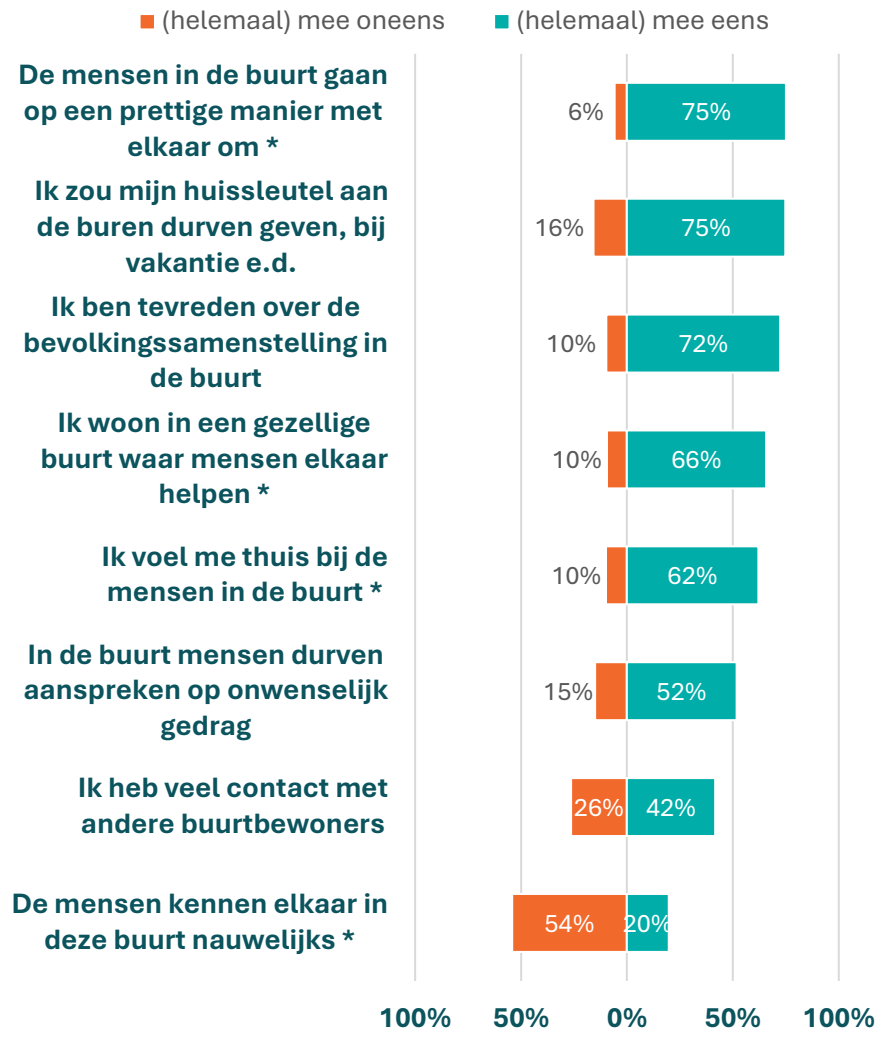
Oranje: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
Groen: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

2.2 Sociale cohesie

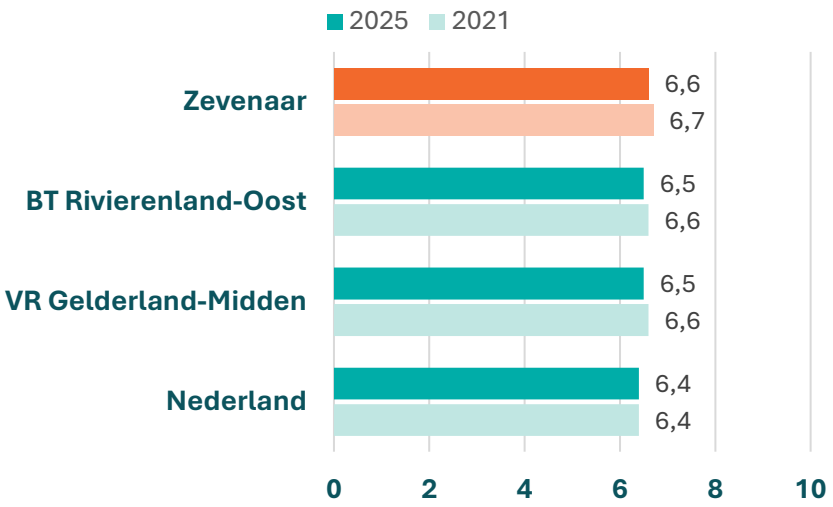
De leefbaarheid en veiligheid van een woonbuurt worden niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een belangrijke een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.4). Daarnaast is op basis van de scores op *vier van de acht* voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 2.5).

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen ‘de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om’, ‘ik voel me thuis bij de mensen in de buurt’, ‘ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen’ en ‘de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks’. De schaalscore varieert tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 2.4 - Stellingen sociale cohesie (percentage)

Figuur 2.5 - Sociale cohesie per gebied (schaalscore)

Tabel 2.3 - Sociale cohesie per gebied (schaalscore)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	6,8	6,7	6,7	6,6	-0,2
BT Rivierenland-Oost	6,5	6,7	6,6	6,5	+0,0
VR Gelderland-Midden	6,6	6,6	6,6	6,5	-0,1
Nederland	6,4	6,3	6,4	6,4	+0,0

Driekwart van de inwoners van Zevenaar (75%) vindt dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan (Figuur 2.4). Eenzelfde aandeel (75%) durft de huissleutel aan de buren te geven wanneer zij langer weggaan, bijvoorbeeld bij vakantie. Twee op de tien inwoners (20%) zijn het (helemaal) eens met de negatief geformuleerde stelling dat mensen in hun buurt elkaar nauwelijks kennen. Ruim de helft is het hiermee (helemaal) oneens (54%). Vergeleken met 2021 voelen inwoners zich in 2025 minder vaak thuis bij de mensen in de buurt (van 70% naar 62%). Ook zijn zij het vaker oneens met de stelling dat zij veel contact hebben met andere buurtbewoners dan vier jaar eerder (van 22% naar 27%).

De schaalscore voor sociale cohesie in Zevenaar is een 6,6 (Figuur 2.5). Dit is vrijwel gelijk aan 2021 (6,7). In Zevenaar is men significant positiever over de sociale cohesie in de buurt dan in Nederland (6,4). Inwoners van Zevenaar wonen vaker in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen dan landelijk gemiddeld. Ook zijn zij het vaker oneens met de stelling dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen.

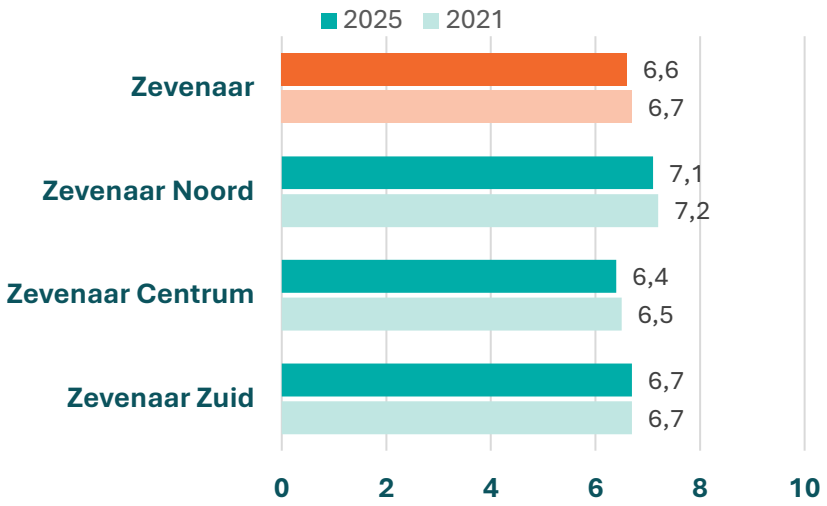
De schaalscore voor sociale cohesie in Zevenaar is sinds 2014 grotendeels stabiel gebleven (Tabel 2.3). In deze periode is er ook in de referentiegebieden geen sprake van een significant verschil.

6,6 is in Zevenaar de score voor de sociale cohesie in de buurt. Dit is significant hoger dan het landelijk gemiddelde (6,4).

In Zevenaar Noord zijn inwoners in 2025 significant positiever over de sociale cohesie in hun buurt dan gemiddeld in de gemeente (7,1 t.o.v. 6,5; Figuur 2.6). Uit tabel 2.4 en tabel 2.5 blijkt dat inwoners van Zevenaar Noord relatief meer tevreden zijn over alle stellingen die horen bij de schaalscore sociale cohesie en ook over de overige stellingen.

In Zevenaar Centrum is er juist sprake van een significant lagere schaalscore voor sociale cohesie dan gemiddeld in de gemeente (6,4 t.o.v. 6,5). Inwoners van Zevenaar Centrum antwoorden ongunstiger op alle vier de meegenomen stellingen over sociale cohesie. Van de overige stellingen geven zij minder vaak dan gemiddeld aan mensen in de buurt te durven aanspreken op onwenselijk gedrag.

Figuur 2.6 - Sociale cohesie per wijk (schaalscore)

Tabel 2.4 - Stellingen schaalscore sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Zevenaar Noord	11%	86%	74%	72%
Zevenaar Centrum	24%	71%	62%	58%
Zevenaar Zuid	16%	78%	69%	65%
Gemeente	**20%**	**75%**	**66%**	**62%**

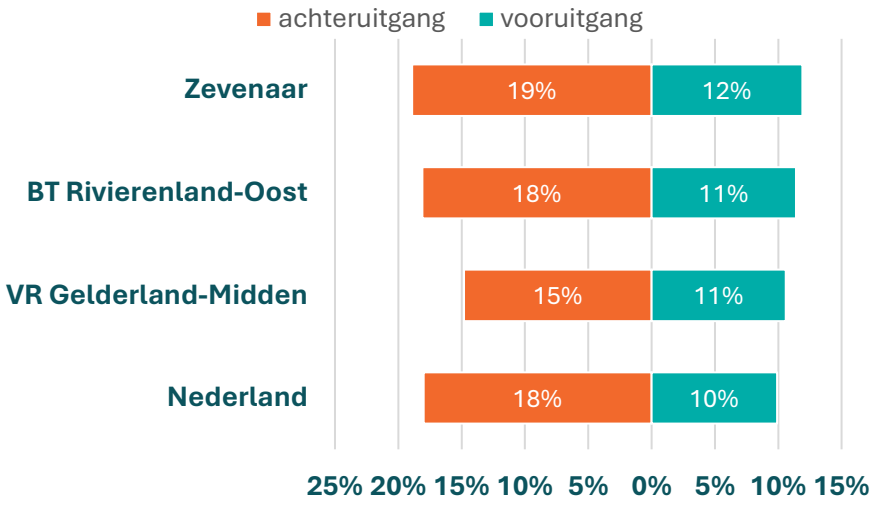
Tabel 2.5 - Overige stellingen sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	Ik ben tevreden over de bevolkings-samenstelling in de buurt	Huissleutel aan buren durven geven bij langere afwezigheid	In de buurt mensen durven aanspreken op onwenselijk gedrag
Zevenaar Noord	50%	80%	84%	67%
Zevenaar Centrum	38%	72%	73%	47%
Zevenaar Zuid	45%	69%	73%	55%
Gemeente	**42%**	**72%**	**75%**	**52%**

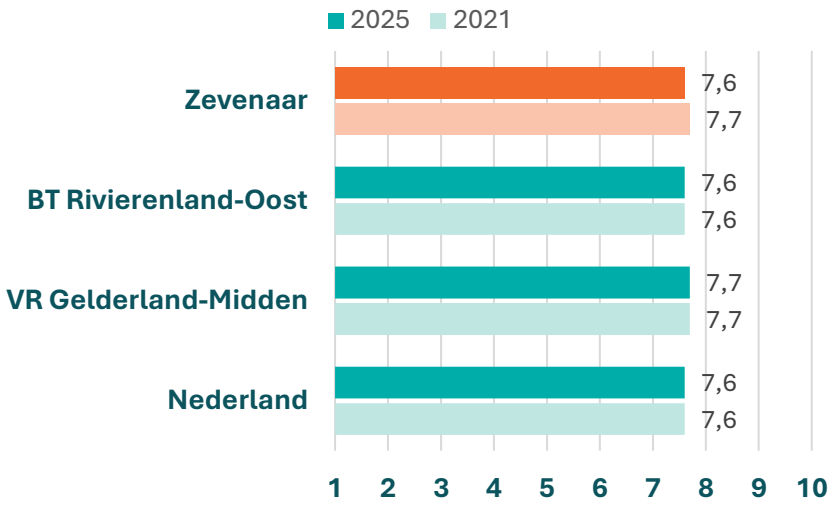
2.3 Oordeel over woonbuurt

De inwoners van Zevenaar is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.7). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 2.8).

Figuur 2.7 - Ontwikkeling woonbuurt per gebied (percentage)

Figuur 2.8 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

Tabel 2.6 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	7,5	7,5	7,7	7,6	+0,1
BT Rivierenland-Oost	7,3	7,4	7,6	7,6	+0,3
VR Gelderland-Midden	7,5	7,5	7,7	7,7	+0,2
Nederland	7,4	7,5	7,6	7,6	+0,2

Ruim een op de acht inwoners van Zevenaar (12%) vindt dat hun woonbuurt er het afgelopen jaar op vooruit is gegaan (Figuur 2.7). Dit is meer dan in 2021 (7%). In 2025 geeft bijna een op de vijf inwoners aan dat er sprake is van achteruitgang; een stijging ten opzichte van vier jaar eerder (van 14% naar 19%). Het aandeel inwoners dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan is in Zevenaar bovendien significant groter dan in het basisteam (18%). De meerderheid van de inwoners in Zevenaar (66%) ziet in 2025 geen verandering in de buurt in het afgelopen jaar. Dit percentage is ten opzichte van 2021 gedaald (75%).

In 2025 beoordelen de inwoners van Zevenaar de leefbaarheid van hun buurt met gemiddeld een 7,6 als rapportcijfer (Figuur 2.8). Dit is ongeveer gelijk aan 2021 (7,7). Het gemiddelde rapportcijfer voor leefbaarheid in de buurt is in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden.

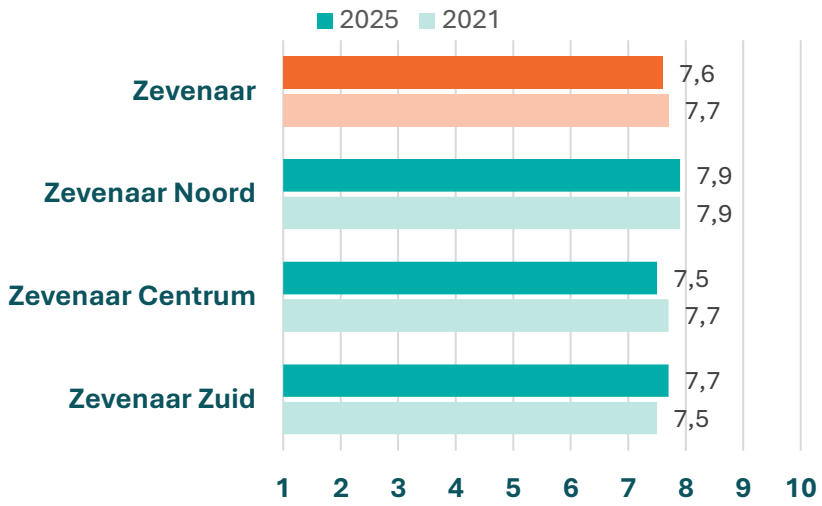
Tabel 2.6 toont dat het rapportcijfer voor leefbaarheid in Zevenaar tussen 2014 en 2025 vrijwel stabiel is gebleven. In de referentiegebieden is in deze periode wel een positieve trend te zien. In Nederland was er met name sprake van een gunstige stijging tussen 2014 en 2021; in de veiligheidsregio tussen 2017 en 2021.

7,6 is het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners uit Zevenaar geven voor de leefbaarheid in hun buurt.

Inwoners van Zevenaar Noord beoordelen de leefbaarheid van de woonbuurt positiever dan gemiddeld in de gemeente (7,9). Bovendien vinden minder inwoners in deze wijk dat hun buurt in het afgelopen jaar is verslechterd (12% t.o.v. 19%).

Inwoners van Zevenaar Centrum geven hun buurt het rapportcijfer 7,5 (Figuur 2.9). Dat is lager dan het gemeentelijk gemiddelde. Ten opzichte van 2021 vinden meer inwoners er dat hun buurt is achteruitgegaan (van 11% naar 19 %).

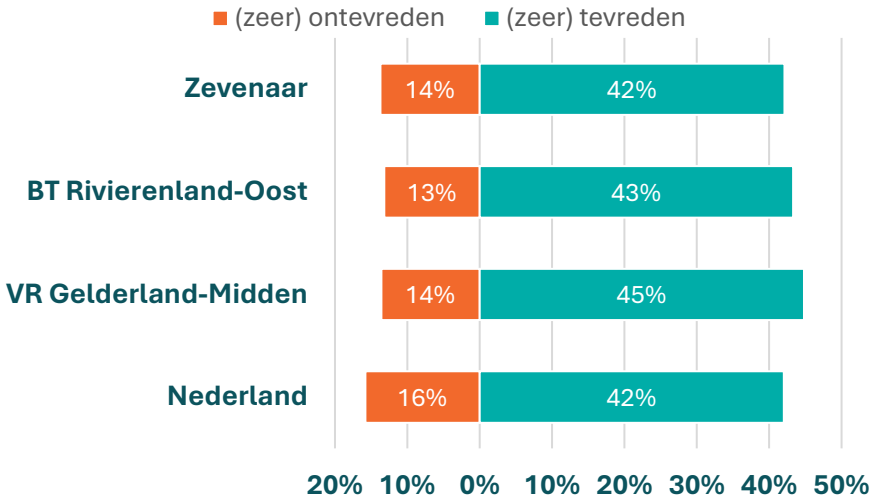
Figuur 2.9 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt per wijk (rapportcijfer)

2.4 Functioneren gemeente

De inwoners zijn gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Zevenaar op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 2.10).

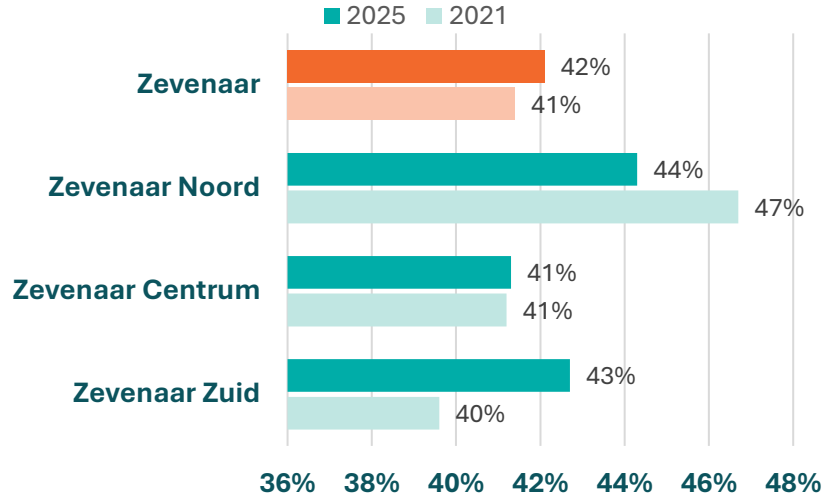
Figuur 2.10 - Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per gebied (percentage)

In 2025 is 42 procent van de inwoners van Zevenaar (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente wat betreft de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Een kleiner deel, namelijk 14 procent, is (zeer) ontevreden over de aanpak van de gemeente. Dit beeld is ten opzichte van 2021 ongeveer gelijk gebleven. Ook is de tevredenheid over het functioneren van de gemeente Zevenaar vergelijkbaar met die in de referentiegebieden.

De tevredenheid over het functioneren van de gemeente Zevenaar op het gebied van leefbaarheid en veiligheid bleef in de periode tussen 2014 en 2025 grotendeels stabiel (Tabel 2.7). Tussen 2014 en 2017 was er een sprake van een daling in de tevredenheid (van 43% naar 39%; Tabel 2.7). In de veiligheidsregio is juist sprake van een positieve trend: de tevredenheid met het gemeentelijk functioneren is daar in 2025 significant hoger dan in 2014. Met name tussen 2017 en 2021 was er een gunstige stijging zichtbaar.

Figuur 2.11 - Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per wijk (percentage)

Tabel 2.7 - Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid voor de periode 2014-2025 (percentage (zeer) tevreden)

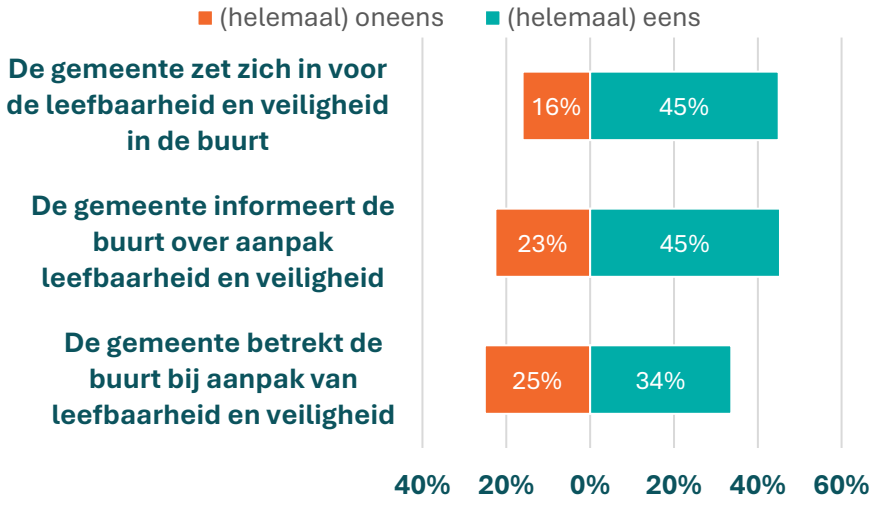
	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	43%	39%	41%	42%	-1,4%
BT Rivierenland-Oost	44%	49%	44%	43%	-0,8%
VR Gelderland-Midden	42%	44%	47%	45%	+2,6%
Nederland	42%	43%	44%	42%	+0,2%

In alle wijken geven ruim vier op de tien inwoners aan (zeer) tevreden te zijn over hoe de gemeente de leefbaarheid en veiligheid aanpakt (Figuur 2.11). Het oordeel over het gemeentelijk functioneren laat in de wijken geen significante verschillen zien met het gemeentelijk gemiddelde. Ook zijn de percentages per wijk, net als in de gemeente, tussen 2021 en 2025 niet significant veranderd.

Naast het algemeen oordeel is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente (Figuur 2.12). De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Dit betreft 87 procent van de inwoners.

Van de inwoners van Zevenaar die een oordeel hebben gegeven over het functioneren van de gemeente, vinden ruim vier op de tien (45%) dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt . Eenzelfde percentage vindt dat de gemeente hen goed informeert over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Dit is in 2025 significant hoger dan in 2021 (33%). Het aandeel inwoners dat vindt dat de gemeente hen betrekt bij deze aanpak is eveneens in de afgelopen vier jaar toegenomen (van 28% naar 34%).

Figuur 2.12 - Oordeel functioneren gemeente (percentage, basis: inwoners die een totaaloordeel hebben gegeven over functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid)

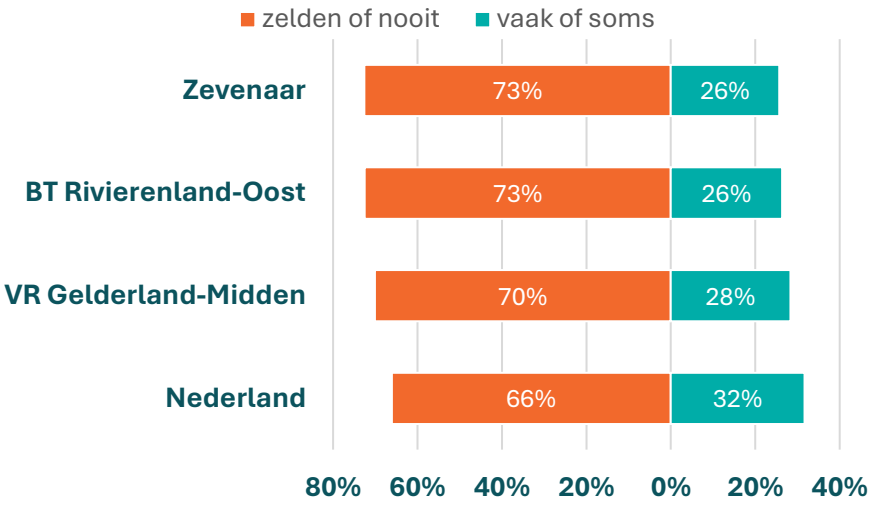
Gemeentelijke handhavers

Gemeentelijke handhavers houden zich bezig met het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid. Aan inwoners van Zevenaar is gevraagd wat volgens hen de zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt (Figuur 2.13). Inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien, konden vervolgens ook een oordeel geven over het functioneren van deze handhavers (Figuur 2.14).

Een kwart van de inwoners van Zevenaar (26%) ziet vaak of soms gemeentelijke handhavers in de woonbuurt. In beide gevallen is de zichtbaarheid van handhavers in de afgelopen vier jaren ongeveer gelijk gebleven.

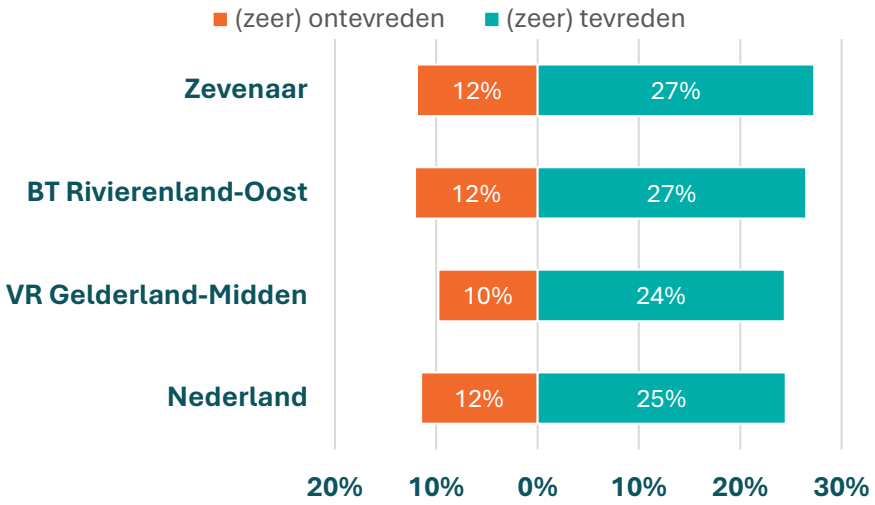
Gekeken naar de referentiegebieden ligt in Zevenaar de zichtbaarheid van handhavers *in de buurt* significant lager dan het landelijk gemiddelde (26% t.o.v. 32%; ‘vaak of soms’).

Figuur 2.13 - Zichtbaarheid gemeentelijke handhavers in de buurt (percentage)

Van de inwoners in Zevenaar die vaak tot soms gemeentelijke handhavers zien in hun buurt of elders in de gemeente, is ruim een kwart (zeer) tevreden over hun functioneren (27%). Een op de acht (12%) geeft aan (zeer) ontevreden te zijn. Beide percentages zijn ten opzichte van 2021 niet significant veranderd en zijn bovendien vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Figuur 2.14 - Tevredenheid functioneren gemeentelijke handhavers per gebied (percentage, basis: inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien)

Overlast in de buurt

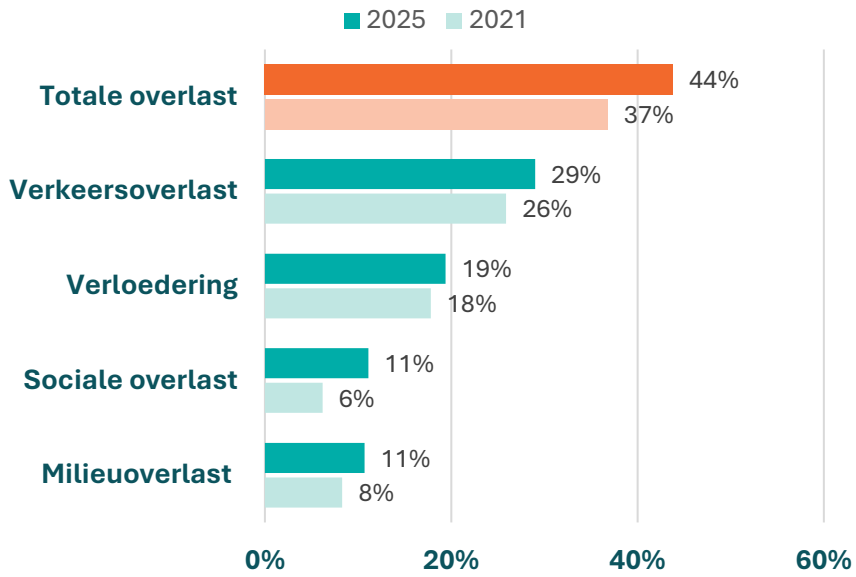
3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Zevenaar ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3), verkeersoverlast (par. 3.4) en milieuoverlast (par. 3.5). Inwoners hebben aangegeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

Inwoners van Zevenaar is gevraagd om van zeventien vormen van overlast aan te geven of zij hier zelf geen, een beetje of veel overlast van ervaren. De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot vier scores: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast (Figuur 3.1). Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart op één of meerdere terreinen. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

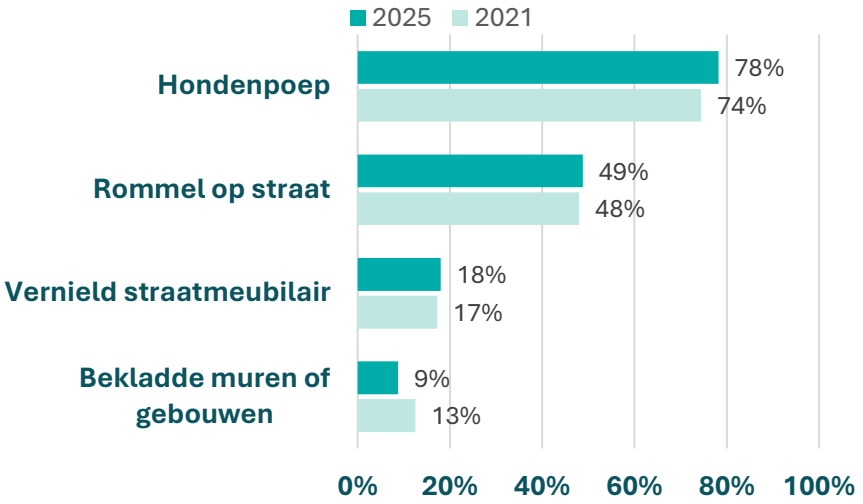
Ruim vier op de tien inwoners van Zevenaar (44%) geven aan in het afgelopen jaar veel overlast te hebben ervaren in hun woonbuurt (Figuur 3.1). Zij ondervinden de meeste hinder van verkeersoverlast, drie op de tien inwoners hebben hier veel last van (29%). Twee op de tien inwoners (19%) ervaren veel overlast door fysieke verloedering. Volgens een kleiner deel van de inwoners zorgen sociale overlast en milieuoverlast voor veel overlast (beide: 11%).

In 2025 is de totale ervaren overlast in Zevenaar ten opzichte van 2021 significant gestegen (van 37% naar 44%). In diezelfde periode is er ook sprake van een significante toename van de ervaren sociale overlast (van 6% naar 11%). De totale ervaren overlast is in Zevenaar in 2025 vergelijkbaar met die in het basisteam Rivierenland-Oost, de veiligheidsregio Gelderland-Midden en Nederland. Inwoners van Zevenaar ervaren minder vaak sociale overlast dan landelijk gemiddeld (11% t.o.v. 14%).

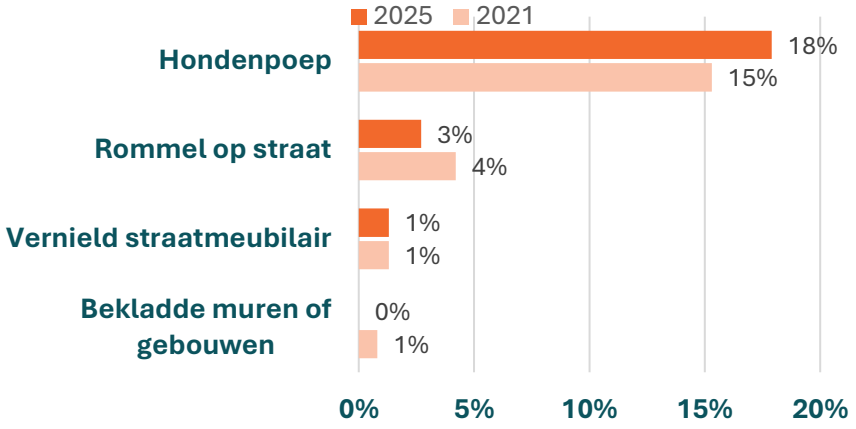
3.2 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. Daarover zijn vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering.

Figuur 3.2 - Fysieke verloedering (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.3 - Fysieke verloedering (percentage ervaart zelf veel overlast)

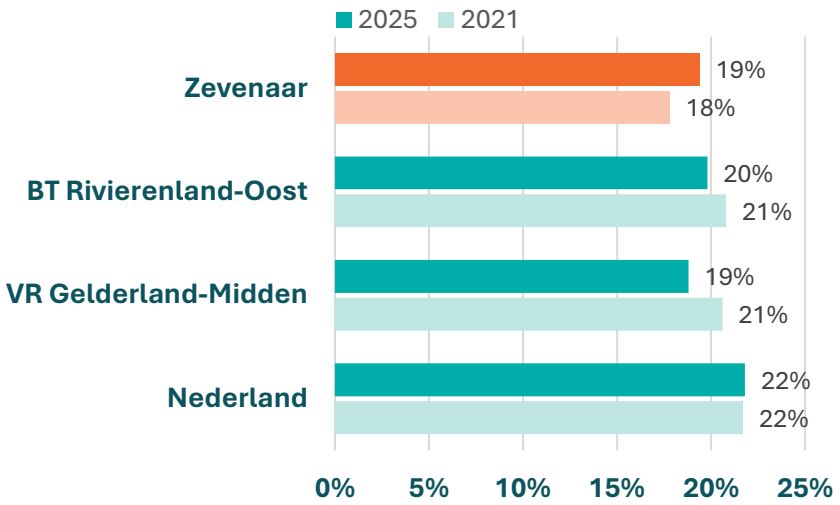

In 2025 is in Zevenaar hondenpoep op straat of grasveldjes percentueel het grootste probleem. Ruim driekwart van de inwoners (78%) komt dit weleens tegen in hun buurt. Bij 18 procent zorgt dit voor veel overlast. De helft van de inwoners (49%) rapporteert rommel op straat, maar slechts 3 procent zegt daar zelf veel last van te hebben. Vernieling van straatmeubilair wordt door bijna een op de vijf (18%) inwoners gerapporteerd; slechts een procent ervaart hier overlast van. Bekladde muren of gebouwen komen volgens een op de tien inwoners (9%) voor, maar zij hebben hier geen last van. Vernielingen aan straatmeubilair worden in 2025 significant in het algemeen minder gerapporteerd dan in 2021 (van 13% naar 9%) en men heeft er ook minder last van (van 1% naar 0%).

In 2025 ervaart een op de vijf inwoners van Zevenaar (19%) overlast door fysieke verloedering (Figuur 3.4). De totale ervaren overlast door fysieke verloedering is in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden. Wel ervaren inwoners van Zevenaar minder vaak overlast van bekladde muren of gebouwen dan gemiddeld in de referentiegebieden. Ook ondervinden zij minder overlast door rommel op straat dan in het basisteam en in Nederland. Overlast door vernield straatmeubilair ligt eveneens lager dan het landelijk gemiddelde.

In Zevenaar is de ervaren overlast door fysieke verloedering in de periode 2014- 2025 grotendeels gelijk gebleven (Tabel 3.1). Tussen 2017 en 2021 was er sprake van een afname (van 24% naar 18%). In de referentiegebieden is tussen 2014 en 2025 een dalende trend te zien in de totale ervaren overlast door fysieke verloedering.

Figuur 3.4 - Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast

Tabel 3.1 - Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	22%	24%	18%	19%	**-2,2%**
BT Rivierenland-Oost	24%	23%	21%	20%	**-4,4%**
VR Gelderland-Midden	24%	22%	21%	19%	**-5,1%**
Nederland	23%	22%	22%	22%	**-1,6%**

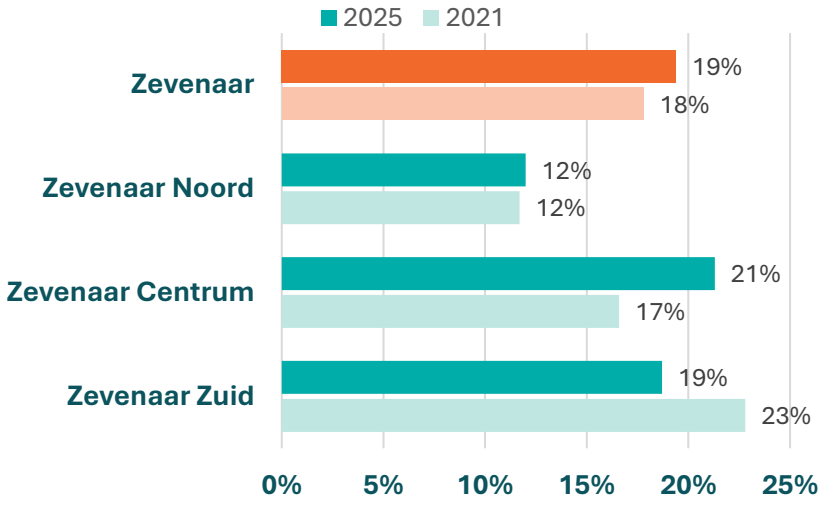
Uitleg tabel trendanalyse

Oranje: negatiever dan de voorgaande meting/ negatieve trend
Grijs: vergelijkbaar met de voorgaande meting/ stabiele trend
Groen: positiever dan de voorgaande meting/ positieve trend

19% van de inwoners ervaart overlast door fysieke verloedering.

Op wijkniveau valt op dat ruim een op de acht inwoners van Zevenaar Noord (12%) zelf veel overlast ervaart van fysieke verloedering (Figuur 3.5). Dit aandeel is significant lager dan gemiddeld in de gemeente (12% t.o.v. 19%). Inwoners van Zevenaar Noord ondervinden minder vaak dan gemiddeld in de gemeente hinder door hondenpoep (11% t.o.v. 18%). In de overige twee wijken is de ervaren overlast van fysieke verloedering vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Het totaalbeeld rondom de ervaren overlast door fysieke verloedering is in de wijken in 2025 niet wezenlijk veranderd ten opzichte van 2021.

Figuur 3.5 - Totale fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Tabel 3.2 - Vormen van fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Hondenpoep	Rommel op straat	Bekladde muren of gebouwen	Vernield straatmeubilair
Zevenaar Noord	11%	2%	0%	0%
Zevenaar Centrum	20%	3%	0%	1%
Zevenaar Zuid	17%	3%	0%	1%
Gemeente	**18%**	**3%**	**0%**	**1%**

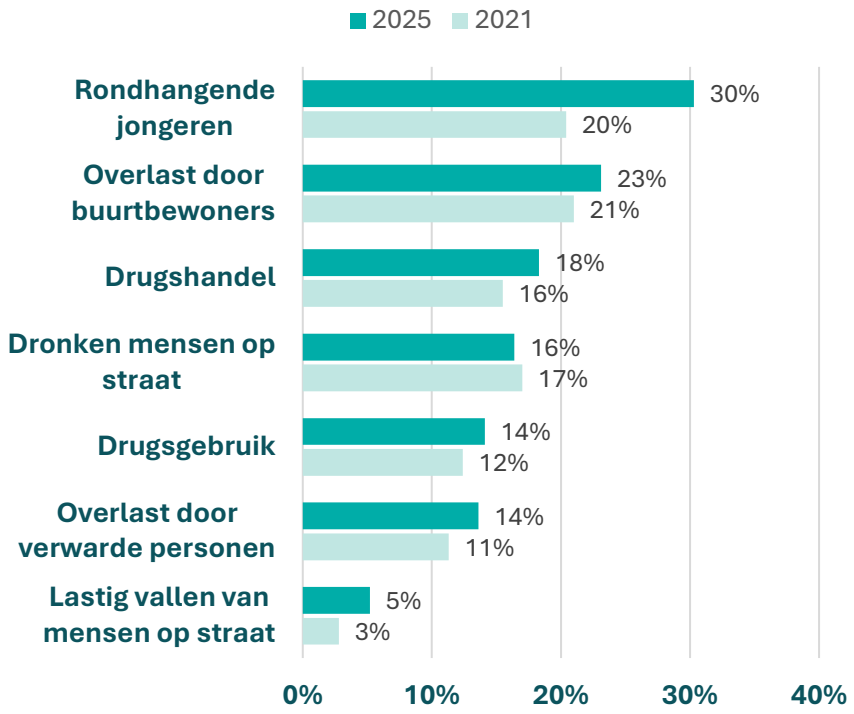
Uitleg tabel wijkvergelijking

Oranje: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
Groen: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

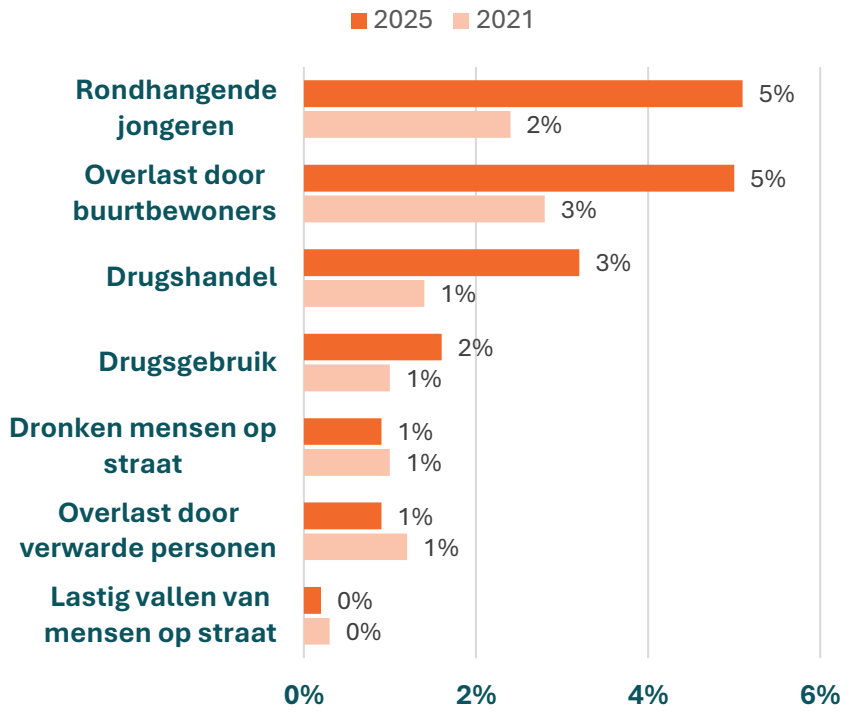
3.3 Sociale overlast

Aan de inwoners zijn zeven vormen van sociale overlast voorgelegd die in de buurt voor kunnen komen. Figuur 3.6 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen. Figuur 3.7 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de zeven vormen van sociale overlast.

Figuur 3.6 - Sociale overlast (percentage komt weleens voor in de buurt)

Figuur 3.7 - Sociale overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)>

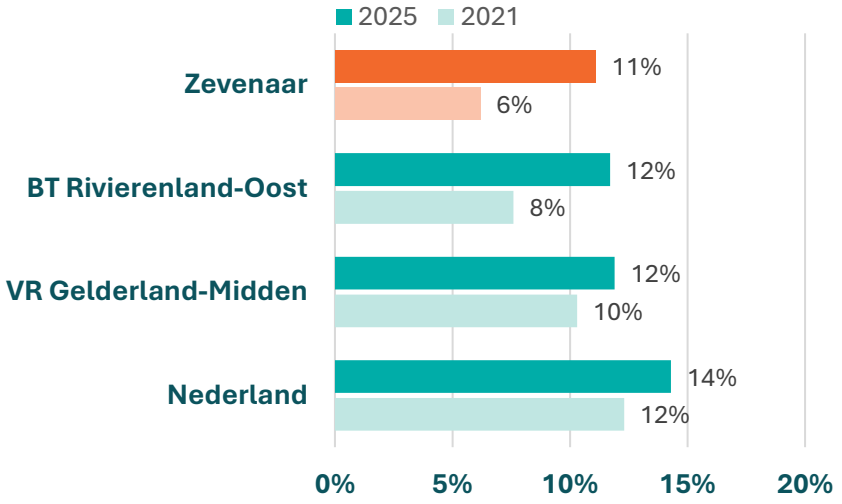
Rondhangende jongeren komt van alle sociale overlastfactoren het vaakst voor in Zevenaar. Drie op de tien inwoners (30%) geven aan dat dit voorkomt en vijf procent ervaart hiervan zelf veel overlast. Ten opzichte van 2021 is zowel het voorkomen (van 20% naar 30%) als het ervaren (van 2% naar 5%) van overlast door rondhangende jongeren significant toegenomen. Overlast door buurtbewoners komt volgens bijna een kwart (23%) van de inwoners wel eens voor. Het aandeel inwoners dat hiervan veel overlast ervaart is in de afgelopen vier jaar gestegen (van 3% in 2021 naar 5% in 2025). Bijna een op de vijf inwoners (18%) geeft aan dat drugshandel in de buurt voorkomt. Ook het aandeel dat hiervan veel overlast ervaart is toegenomen (van 1% in 2021 naar 3% in 2025). Het minst vaak zien inwoners van Zevenaar dat mensen op straat worden lastiggevallen (5%).

Maar dit cijfer is wel hoger dan in 2021 (3%). De overlast hiervan is stabiel: er zijn nog steeds nauwelijks inwoners die hiervan overlast ervaren.

Ongeveer een op de tien inwoners van Zevenaar (11%) ervaart veel sociale overlast (Figuur 3.8). De totale ervaren sociale overlast is in 2025 significant hoger dan in 2021 (6%). Maar de totale ervaren sociale overlast in Zevenaar in 2025 is nog wel significant lager dan in Nederland (14%). Inwoners van Zevenaar ervaren minder overlast door dronken mensen op straat, drugsgebruik, het lastigvallen van mensen op straat en verwarde personen dan landelijk gemiddeld.

Tabel 3.3 laat zien dat in Zevenaar, net als in het basisteam en Nederland, tussen 2014 en 2025 sprake is van een negatieve ontwikkeling in de ervaren sociale overlast. Deze stijging is het grootst in Zevenaar (van 8% naar 11%). Met name de ervaren sociale overlast is in deze gebieden tussen 2021 en 2025 toegenomen.

Figuur 3.8 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

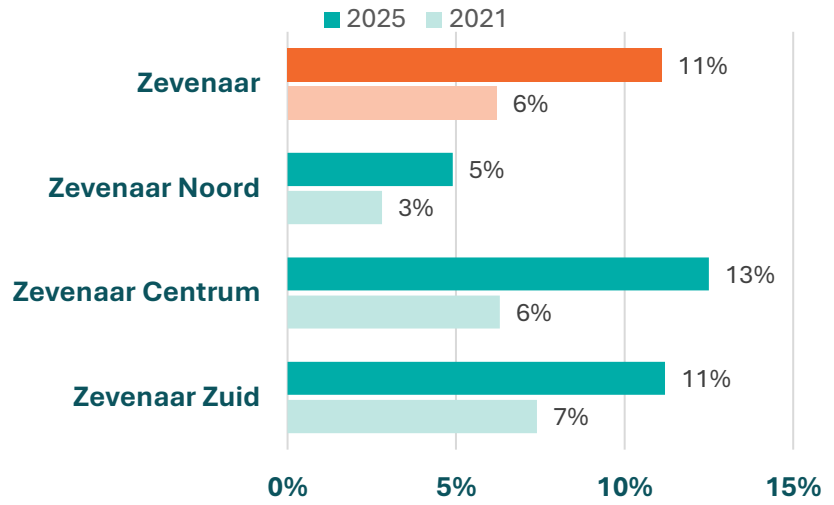
Tabel 3.3 - Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	8%	7%	6%	11%	+3,5%
BT Rivierenland-Oost	9%	8%	8%	12%	+2,3%
VR Gelderland-Midden	10%	11%	10%	12%	+1,6%
Nederland	12%	12%	12%	14%	+1,9%

11% van de inwoners ervaart sociale overlast.

Dit is in 2025 significant hoger dan in 2021 (6%).

Figuur 3.9 - Totale sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Naar inhoudsopgave

De mate waarin sociale overlast wordt ervaren is in Zevenaar Noord significant lager dan gemiddeld in de gemeente (5% t.o.v. 11%; Figuur 3.9). Inwoners van deze wijk ervaren minder overlast door rondhangende jongeren (2%) en door drugshandel (0%; Tabel 3.4). De totale ervaren sociale overlast in Zevenaar Centrum is vergelijkbaar met de gemeente. Net zoals in de gemeente is de ervaren sociale overlast in deze wijk tussen 2021 en 2025 gestegen (van 6% naar 13%). De ervaren overlast van rondhangende jongeren nam hier ook toe in de afgelopen vier jaren (van 2% naar 6%).

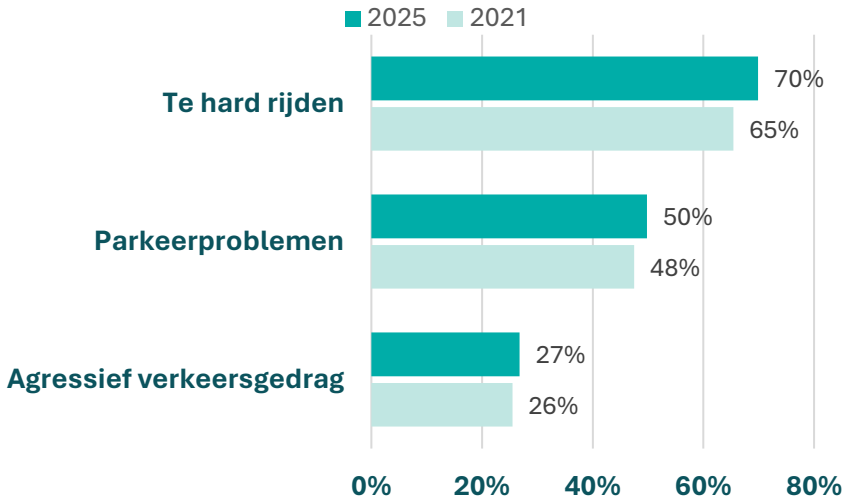
Tabel 3.4 - Vormen van sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Rondhangende jongeren	Overlast door buurtbewoners	Overlast door verwarde personen	Drugsgebruik	Drugshandel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Zevenaar Noord	2%	4%	1%	0%	0%	0%	0%
Zevenaar Centrum	6%	5%	1%	1%	3%	1%	0%
Zevenaar Zuid	4%	6%	0%	3%	5%	1%	0%
Gemeente	**5%**	**5%**	**1%**	**2%**	**3%**	**1%**	**0%**

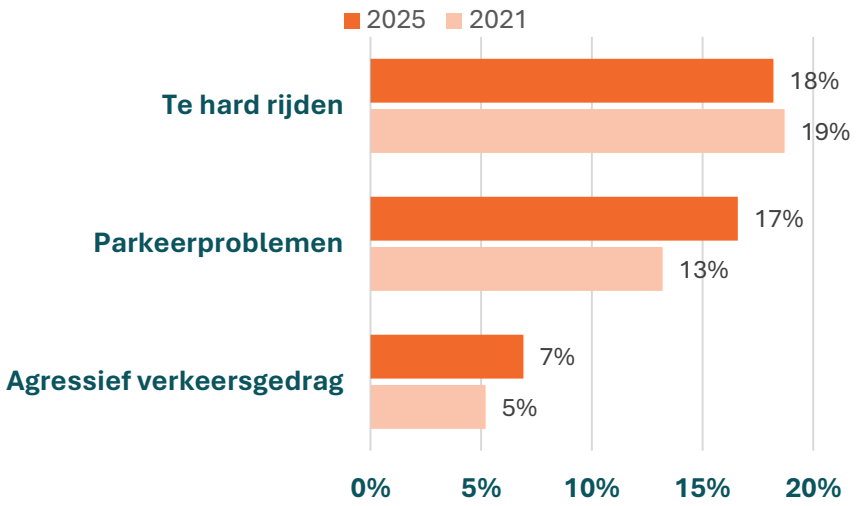
3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem in een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. Daarover zijn drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.10 geeft weer hoe vaak deze vormen van verkeersoverlast voorkomen. Figuur 3.11 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van deze drie vormen van verkeersoverlast.

Figuur 3.10 - Verkeersoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

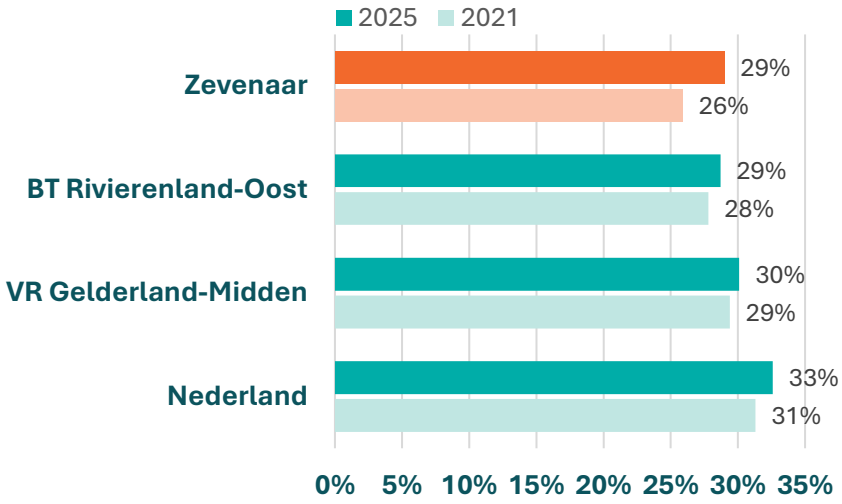

Figuur 3.11 - Verkeersoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

In Zevenaar is in 2025 te hard rijden de grootste oorzaak van verkeersoverlast, zeven op de tien inwoners (70%) geven aan dat zij dit wel eens zien gebeuren in hun buurt. Bijna twee op de tien (18%) ondervinden hiervan zelf veel overlast. Volgens de helft van de inwoners (50%) zijn er wel eens parkeerproblemen in de buurt; een op de zes (17%) ervaart hiervan zelf veel overlast. Agressief verkeersgedrag komt in Zevenaar het minst vaak voor (27%). Zeven procent van de inwoners ervaart hiervan zelf veel overlast.

Figuur 3.12 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Tabel 3.5 - Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

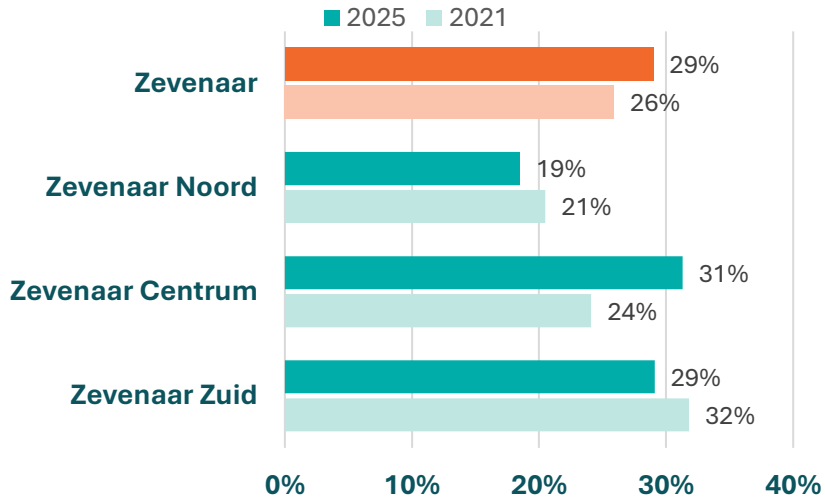
	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	28%	30%	26%	29%	+0,9%
BT Rivierenland-Oost	27%	26%	28%	29%	+1,6%
VR Gelderland-Midden	29%	31%	29%	30%	+0,6%
Nederland	30%	31%	31%	33%	+2,8%

In 2025 ervaren drie op de tien inwoners van Zevenaar (29%) overlast door verkeer. Dit beeld is ten opzichte van 2021 niet significant veranderd (26%). De totale ervaren overlast door verkeer in Zevenaar is vergelijkbaar met de referentiegebieden (Figuur 3.12). Van de vormen van verkeersoverlast veroorzaken in Zevenaar te hard rijden en agressief rijgedrag meer overlast dan gemiddeld in de veiligheidsregio, maar de ervaren parkeerproblemen zijn juist minder dan gemiddeld. Ook agressief rijgedrag zorgt in Zevenaar voor minder verkeersoverlast dan gemiddeld in Nederland.

Over de periode 2014-2025 is de mate van ervaren verkeersoverlast in Zevenaar vrijwel stabiel gebleven (Tabel 3.5). Tussen 2017 en 2021 nam de overlast in de gemeente af, waarna deze in de periode tot 2025 weer is toegenomen (van 26% naar 29%). Landelijk gezien is er in de periode tussen 2014 en 2025 ook sprake van een negatieve trend in de ervaren verkeersoverlast, met name tussen 2021 en 2025.

29% van de inwoners ervaart veel verkeersoverlast.

Figuur 3.13 - Totale verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

De mate waarin verkeersoverlast wordt ervaren is in Zevenaar Noord significant lager dan gemiddeld in de gemeente (19% t.o.v. 29%; Figuur 3.13). Inwoners van Zevenaar Noord hebben minder last van alle vormen van verkeersoverlast dan gemiddeld in de gemeente (Tabel 3.6). Hoewel de totale ervaren verkeersoverlast in Zevenaar Centrum vergelijkbaar is met het gemeentelijk gemiddelde, ondervinden inwoners er relatief wel meer overlast door parkeerproblemen (20%) dan in de andere wijken.

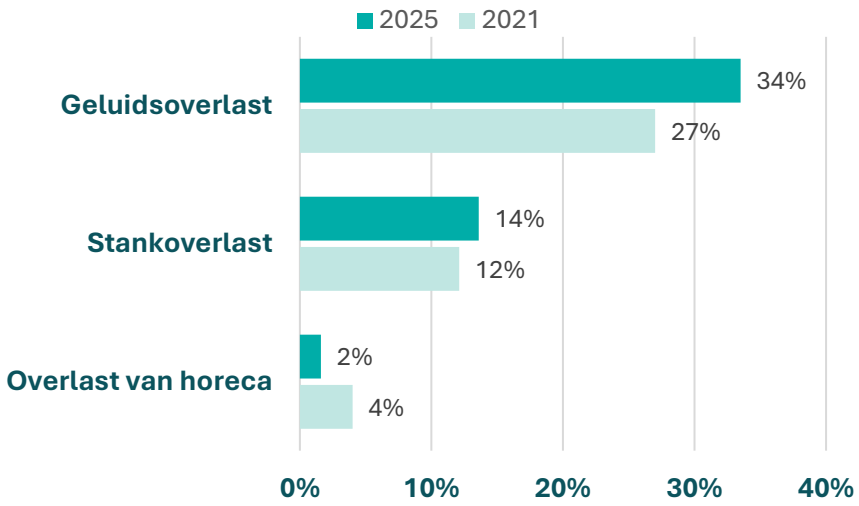
Tabel 3.6 – Vormen van verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Te hard rijden	Parkeer-problemen	Agressief verkeersgedrag
Zevenaar Noord	11%	10%	3%
Zevenaar Centrum	18%	20%	6%
Zevenaar Zuid	21%	13%	10%
Gemeente	**18%**	**17%**	**7%**

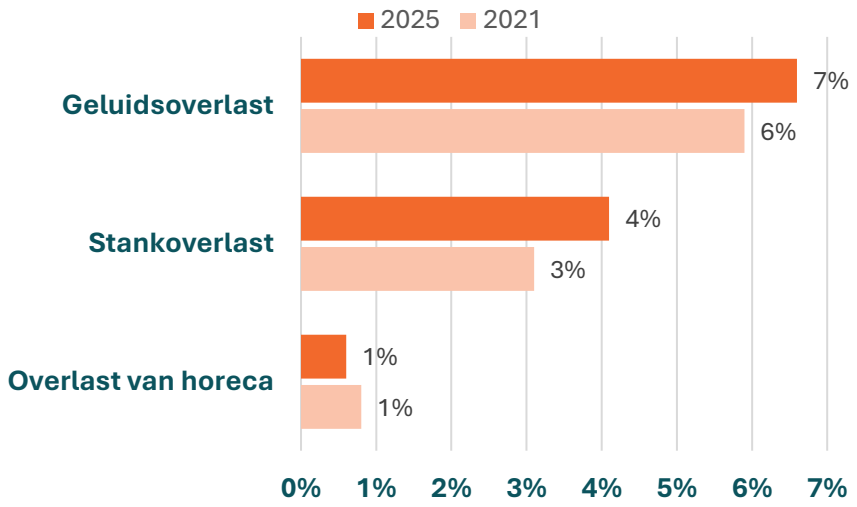
3.5 Milieuoverlast

De laatste vorm van overlast in de buurt die aan inwoners is voorgelegd betreft milieuoverlast. Deze vorm van overlast bestaat uit drie buurtproblemen: overlast van horecagelegenheden, geluidsoverlast en stankoverlast (Figuur 3.14).

Figuur 3.14 - Milieuoverlast (percentage komt wel eens voor)

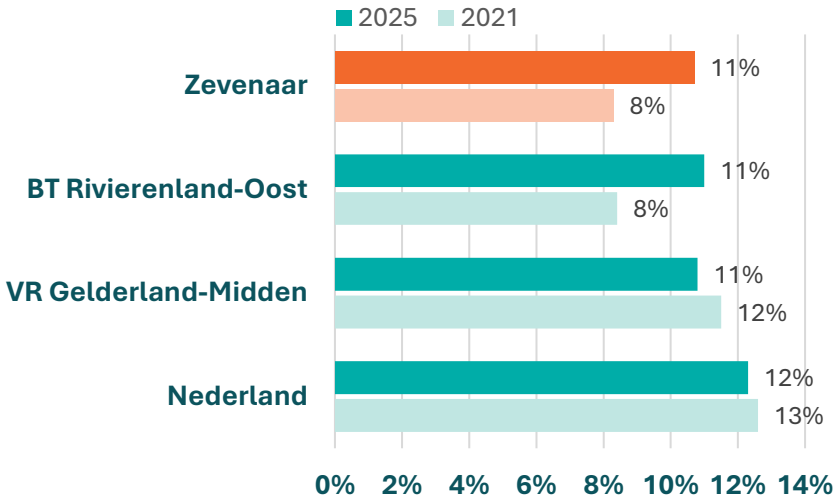

Figuur 3.15 - Milieuoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de verschillende vormen van milieuoverlast komt in 2025 geluidsoverlast in de buurt het meeste voor in Zevenaar. Een derde van de inwoners (34%) geeft dit aan, wat significant meer is dan in 2021 (27%). Zeven procent ondervindt zelf veel geluidshinder. Dit percentage is vergelijkbaar met vier jaar eerder (6%). Stank in de buurt komt volgens een op de zeven inwoners (14%) weleens voor. Vier procent zegt hiervan zelf veel overlast te ervaren. Overlast veroorzaakt door horecagelegenheden, zoals cafés, restaurants of snackbars, komt volgens inwoners in Zevenaar het minst vaak voor (2%). Dit is ten opzichte van 2021 gedaald (4%). Slechts een procent van de inwoners ervaart hiervan zelf veel overlast.

Figuur 3.16 - Totale milieuoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

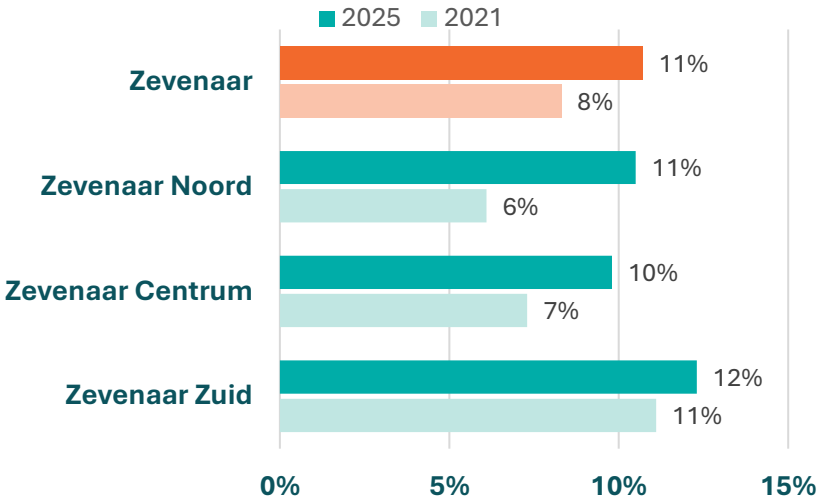

Van de inwoners van Zevenaar geeft een op de tien (11%) aan veel milieuoverlast te ervaren in de woonbuurt (Figuur 3.16). Dit is in het algemeen vergelijkbaar met 2021 (8%). De totale ervaren milieuoverlast is in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden. De ondervonden geluidoverlast in Zevenaar is significant minder dan gemiddeld in het basisteam en in Nederland.

34% van de inwoners vindt dat geluidsoverlast wel eens voorkomt in hun buurt. Dit is hoger dan in 2021 (27%).

In alle drie de wijken is de totale ervaren milieuoverlast in 2025 vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde en ten opzichte van 2021 niet veranderd (Figuur 3.17). Tabel 3.7 laat zien dat inwoners van Zevenaar Zuid relatief wel meer overlast ervaren door geluid (10%).

Figuur 3.17 - Totale milieuoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Tabel 3.7 - Vormen van milieuoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Overlast van horeca	Geluids-overlast	Stank-overlast
Zevenaar Noord	2%	7%	2%
Zevenaar Centrum	1%	5%	5%
Zevenaar Zuid	0%	10%	3%
Gemeente	**1%**	**7%**	**4%**

3.6 Aanpak van buurtproblemen

De inwoners van Zevenaar is gevraagd welk buurtprobleem, van de zeventien aan hen voorgelegde buurtproblemen, zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt de volgende top 3 van buurtproblemen naar voren.

Nr. 1: 22,7%

1. Te hard rijden

Nr. 2: 18,6%

2. Parkeerproblemen

Nr. 3: 17,8%

3. Hondenpoep

De top 3 is dezelfde als in 2021. Wat opvalt is de groei in het aandeel inwoners dat het buurtprobleem van rondhangende jongeren als eerste aangepakt wil zien worden (van 2% in 2021 naar 5% in 2025).

Tabel 3.8 - Belangrijkste buurtproblemen per wijk

	EERSTE	TWEEDE	DERDE
Zevenaar Noord	Te hard rijden (25,9%)	Hondenpoep (18,8%)	Parkeerproblemen (14,5%)
Zevenaar Centrum	Te hard rijden (21,1%)	Parkeerproblemen (20,1%)	Hondenpoep (18,7%)
Zevenaar Zuid	Te hard rijden (24,7%)	Parkeerproblemen (17,2%)	Hondenpoep (15,4%)

Veiligheids-beleving

4 Veiligheidsbeleving

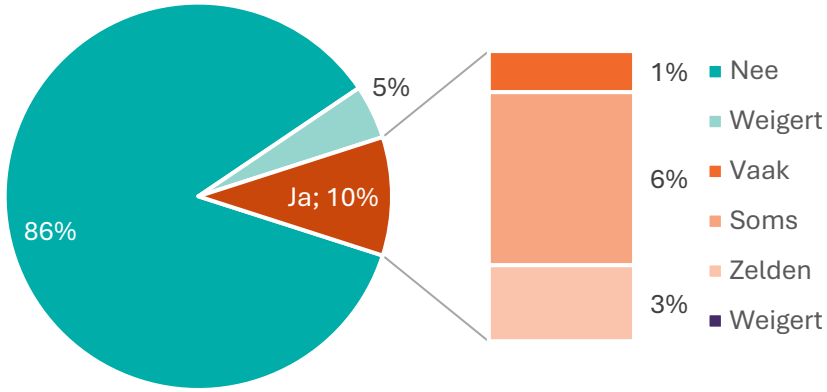
In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Zevenaar beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt en paragraaf 4.2 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. In paragraaf 4.3 komt de verwachte kans op slachtofferschap aan de orde. Afgesloten wordt door discriminatie (par. 4.4) en weerbaarheid (4.5).

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven en ook de frequentie ervan. In Figuur 4.2 worden de onveiligheidsgevoelens getoond voor de gemeente in vergelijking met de referentiegebieden.

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage)

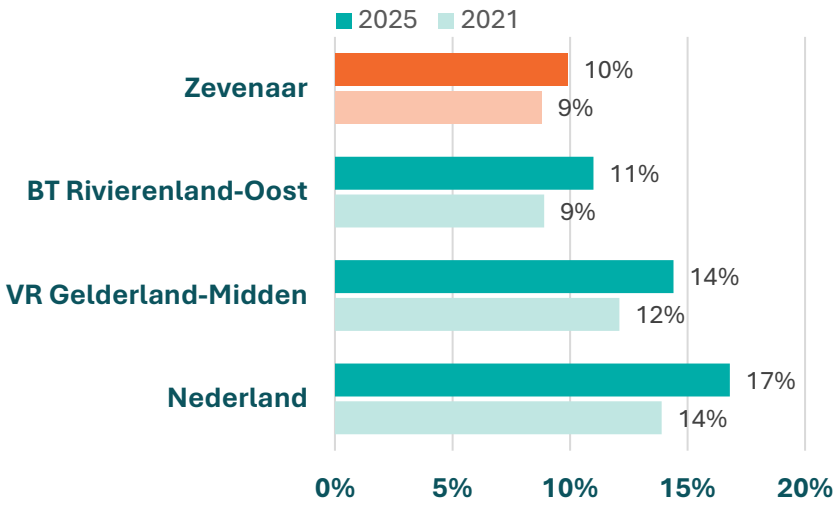

Het grootste deel van de inwoners van Zevenaar, namelijk bijna negen op de tien (86%), voelt zich niet onveilig in de eigen buurt. Bij een op de tien inwoners (10%) is er sprake van onveiligheidsgevoelens in de buurt. Zes procent voelt zich er *soms* onveilig. Drie procent geeft aan *zelden* gevoelens van onveiligheid in de buurt te ervaren, een procent zegt dat deze onveiligheidsgevoelens er *vaak* zijn. De mate waarin de inwoners van Zevenaar zich in 2025 weleens onveilig voelen in de buurt is ten opzichte van 2021 niet significant veranderd.

Vergeleken met de referentiegebieden is het onveiligheidsgevoel in de buurt in Zevenaar in 2025 significant lager dan in het basisteam (10% t.o.v. 11%) en in Nederland (10% t.o.v. 17%).

In Zevenaar is het beeld wat betreft buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens tussen 2014 en 2025 stabiel gebleven (Tabel 4.1). Ook in de referentiegebieden is er op dit vlak in die periode nauwelijks verandering opgetreden, al was er in alle referentiegebieden wel sprake van een lichte stijging van het onveiligheidsgevoel tussen 2021 en 2025.

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

Tabel 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

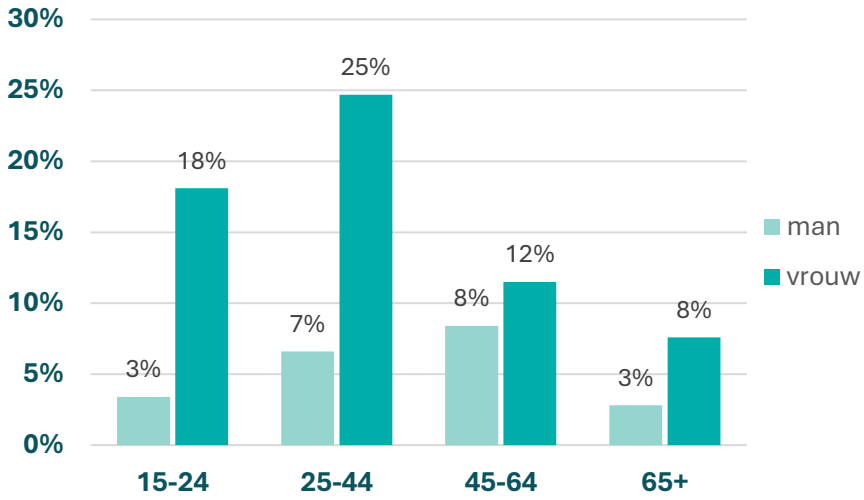
	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	9%	9%	9%	10%	+0,7%
BT Rivierenland-Oost	11%	8%	9%	11%	-0,0%
VR Gelderland-Midden	15%	12%	12%	14%	-0,6%
Nederland	17%	16%	14%	17%	-0,5%

Uitleg tabel trendanalyse

Oranje: negatiever dan de voorgaande meting/ negatieve trend
Grijs: vergelijkbaar met de voorgaande meting/ stabiele trend
Groen: positiever dan de voorgaande meting/ positieve trend

Vrouwen in Zevenaar voelen zich onveiliger in de eigen buurt dan mannen (14% wel eens onveilig tegenover 6%, niet in figuur). Dit is vooral zichtbaar bij de jongere leeftijdsgroepen, 15-24 jaar en 25-44 jaar (Figuur 4.3). Omdat deze uitkomsten zijn gebaseerd op een relatief klein aantal waarnemingen (minder dan 50), is het belangrijk dat we ze als indicatief beschouwen.

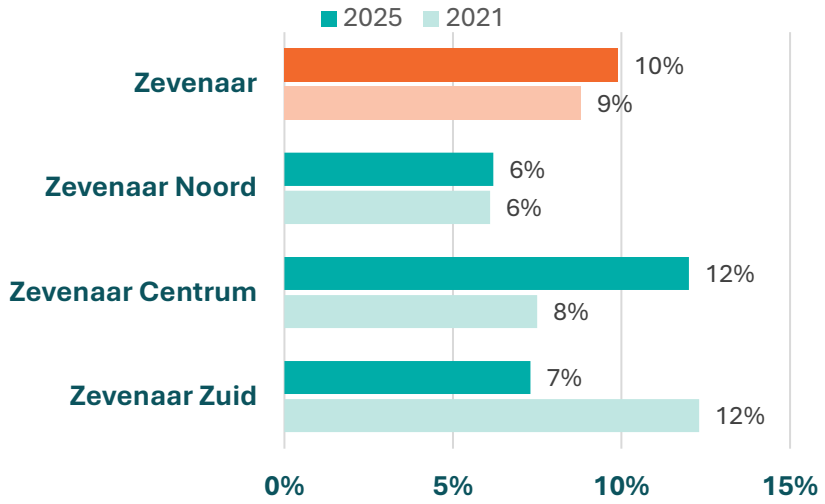
Figuur 4.3 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig) naar leeftijd en geslacht

10% van de inwoners voelt zich wel eens onveilig in de buurt. Dit is lager dan gemiddeld in het basisteam (11%) en Nederland (17%).

Op wijkniveau komen buurtgerelateerde onveiligheidsgevoelens in Zevenaar Centrum significant vaker voor dan gemiddeld in de gemeente (12% t.o.v. 10%; Figuur 4.4). In Zevenaar Centrum voelen ook meer inwoners zich in 2025 *vaak* onveilig in de buurt dan vier jaar eerder (van 0% naar 2%).

Figuur 4.4 - Onveiligheidsgevoel in de buurt per wijk (percentage 'wel eens' onveilig)

Vermijdingsgedrag

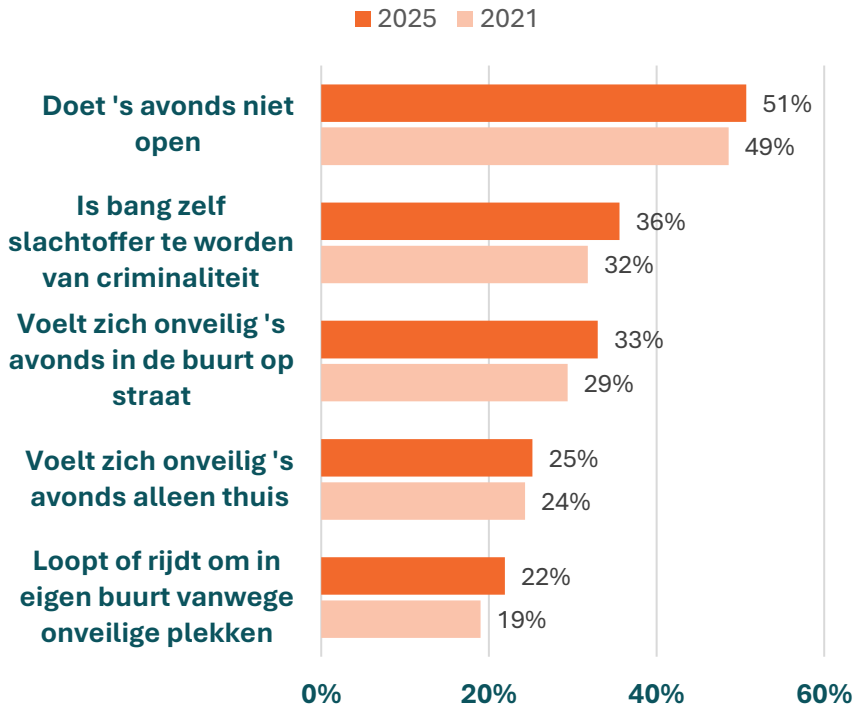
Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4. geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Zevenaar zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk weleens voor komt. Figuur 4. hoeveel procent zegt dat het vaak voorkomt.

De helft van de inwoners van Zevenaar (51%) doet wel eens 's avonds de deur niet meer open, omdat zij dat niet veilig vinden; bij acht procent is dat vaak.

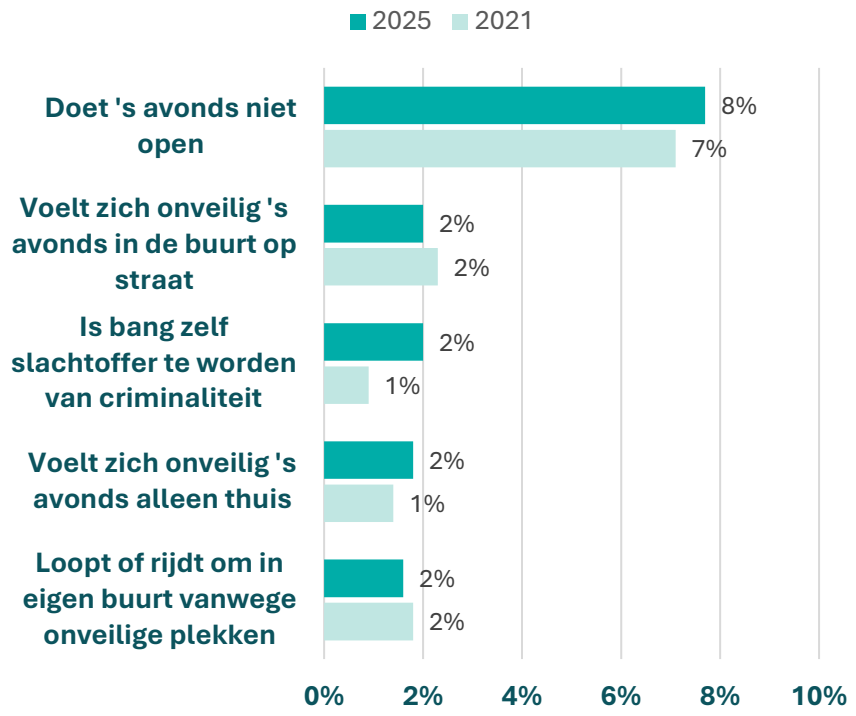
Ruim een derde (36%) is wel eens bang om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit. De vorm van vermijdingsgedrag die in Zevenaar het minst voorkomt is het omrijden of -lopen vanwege onveilige plekken in de buurt (22%). Er zijn geen significante ontwikkelingen in het vermijdingsgedrag tussen 2021 en 2025.

In Zevenaar komen drie van de vijf vormen van vermijdingsgedrag significant minder vaak voor dan gemiddeld in het basisteam en in Nederland, te weten: omrijden of omlopen vanwege onveilige plekken, 's avonds onveilig voelen in de buurt op straat en bang zijn om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit.

Figuur 4.5 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak, soms zelden voor')

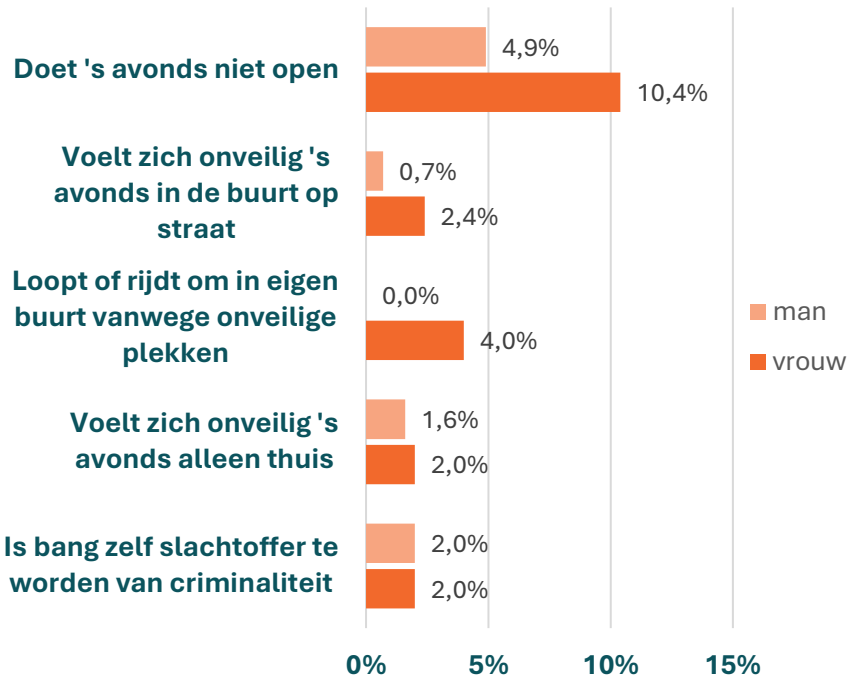

Figuur 4.6 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

Er zijn verschillende vormen van vermijdingsgedrag die in Zevenaar meer door vrouwen dan door mannen worden vertoond (Figuur 4.3). Dit verschil is het grootst bij het vermijdingsgedrag 'doet 's avonds de deur niet open' (10,4% tegenover 4,9%).

Figuur 4.4 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor') naar geslacht

Criminaliteit in de buurt

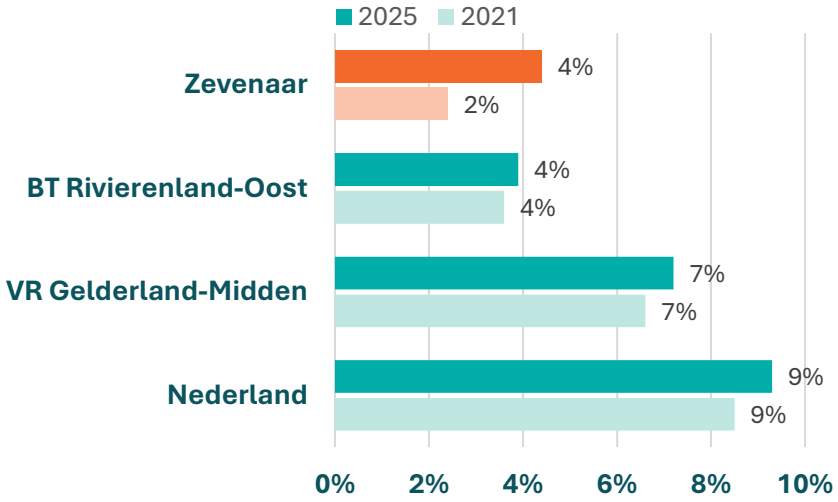
Figuur 4. toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4. laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen of afgenomen.

In 2025 heeft vier procent van de inwoners van Zevenaar het idee dat er veel criminaliteit in de eigen buurt voorkomt. Dit is significant hoger dan in 2021 (2%). Ten opzichte van de referentiegebieden is het percentage inwoners dat denkt dat er veel criminaliteit in de buurt plaatsvindt in Zevenaar significant lager dan in basisteam (4%) en Nederland (9%).

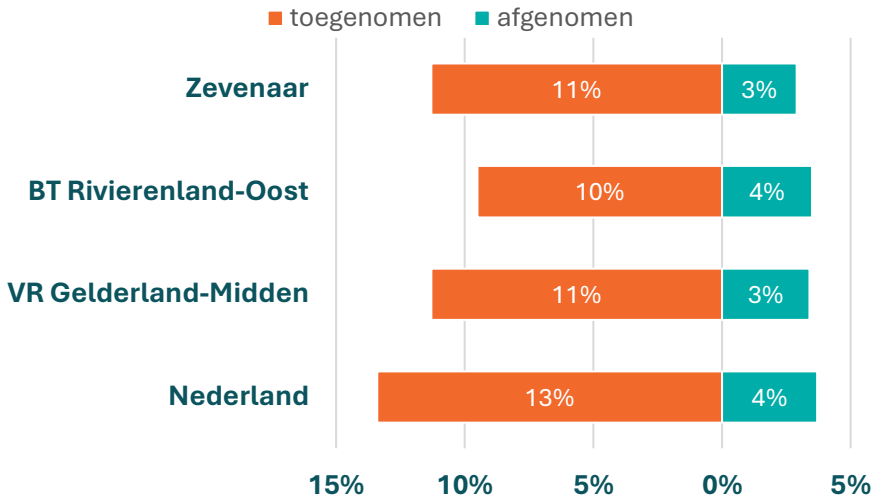
Drie procent van de inwoners van Zevenaar vindt dat de criminaliteit in de buurt in het afgelopen jaar is afgenomen, terwijl elf procent van mening is dat deze is toegenomen. Het aandeel inwoners dat vindt dat de criminaliteit in de buurt is toegenomen is in 2025 significant hoger dan in 2021 (van 6% naar 11%). Overigens geeft 56 procent aan dat de criminaliteit in de buurt in het afgelopen jaar gelijk is gebleven. De ontwikkelingen van criminaliteit in de buurt zijn in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden (Figuur 4.9).

Ook op wijkniveau is in 2025 sprake van een vergelijkbaar beeld met het gemeentelijk gemiddelde (Tabel 4.2). Wel vinden meer inwoners van Zevenaar Centrum in 2025 dat de criminaliteit in hun buurt is toegenomen ten opzichte van 2021 (van 5% naar 12%).

Figuur 4.8 - Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.9 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden per gebied (percentage)

Tabel 4.2 – Criminaliteit in de buurt en ontwikkeling per wijk

	Criminaliteit in de buurt (% veel)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage afgenomen)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage toegenomen)
Zevenaar Noord	2%	4%	9%
Zevenaar Centrum	5%	3%	12%
Zevenaar Zuid	5%	2%	11%
Gemeente	**4%**	**3%**	**11%**

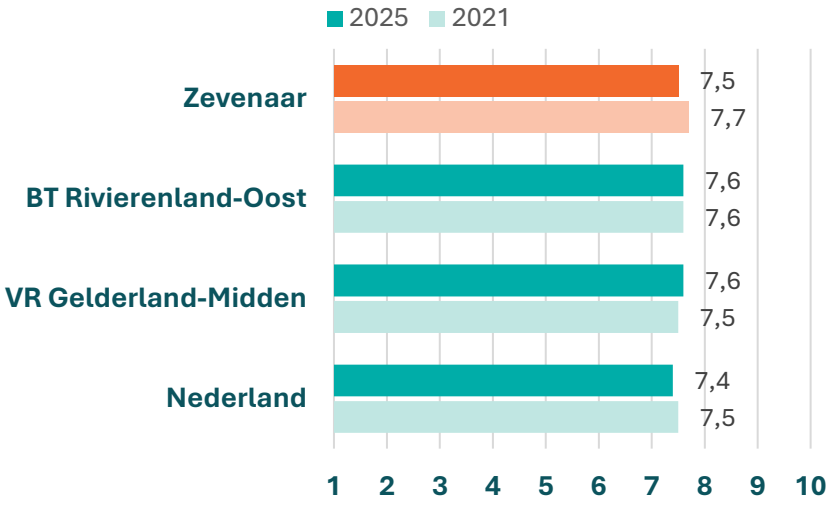
Uitleg tabel wijkvergelijking

Oranje: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
Groen: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

De inwoners zijn gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 4.).

Figuur 4.10 - Oordeel veiligheid woonomgeving per gebied (rapportcijfer)

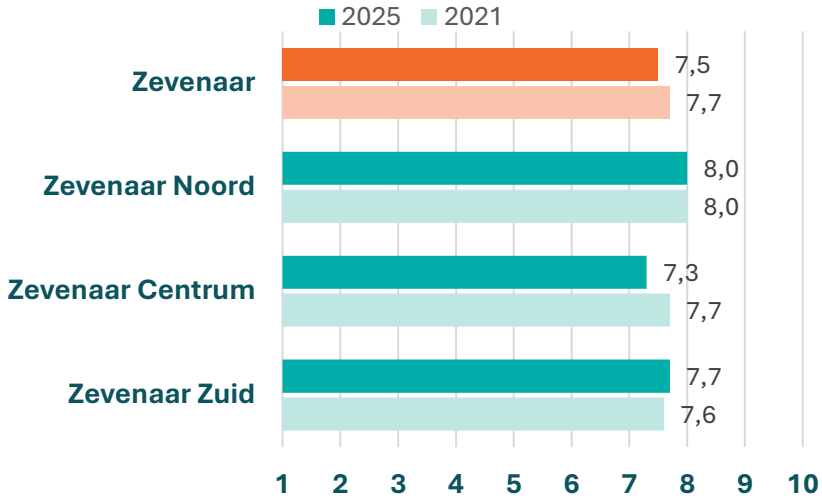
Tabel 4.3 - Oordeel veiligheid woonomgeving per gebied (rapportcijfer)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	7,3	7,4	7,7	7,5	+0,2
BT Rivierenland-Oost	7,2	7,4	7,6	7,6	+0,4
VR Gelderland-Midden	7,2	7,3	7,5	7,6	+0,4
Nederland	7,2	7,3	7,5	7,4	+0,2

In 2025 beoordelen inwoners van Zevenaar de veiligheid in hun buurt met een gemiddeld rapportcijfer van 7,5. Dit is significant lager dan in 2021 (7,7). In Zevenaar is het rapportcijfer voor de veiligheid van de woonbuurt in 2025 significant hoger dan gemiddeld in Nederland (7,4), maar juist significant lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio (7,6).

In Zevenaar is de trend van het rapportcijfer voor de veiligheid in de woonbuurt tussen 2014 en 2025 licht positief. In de referentiegebieden is de trend in diezelfde periode positiever (Tabel 4.3). Het rapportcijfer voor veiligheid in de buurt ontwikkelt zich in Zevenaar tussen 2017 en 2021 positief (van 7,4 naar 7,7), waarna het rapportcijfer in 2025 licht daalt naar 7,5.

Figuur 4.11 - Oordeel veiligheid woonomgeving per wijk (rapportcijfer)

In Zevenaar Noord en Zevenaar Zuid zijn de rapportcijfers van de inwoners in 2025 voor de veiligheid in hun woonbuurt hoger dan gemiddeld in de gemeente (Figuur 4.11). In Zevenaar Centrum ligt het rapportcijfer juist onder het gemeentelijk gemiddelde.

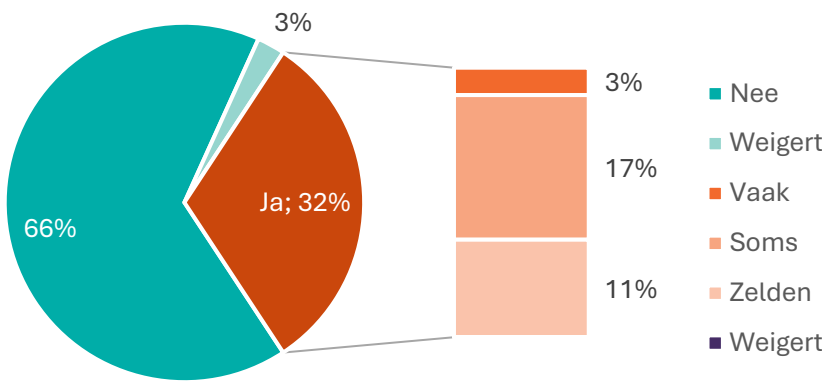
In deze wijk is er tussen 2021 en 2025 sprake van een negatieve ontwikkeling: inwoners geven in 2025 voor de veiligheid van hun woonbuurt een lager rapportcijfer dan vier jaar eerder (van 7,7 naar 7,3).

7,5 geven inwoners in 2025 als gemiddeld rapportcijfer aan de veiligheid in de woonbuurt. Dit is lager dan in 2021 (7,7).

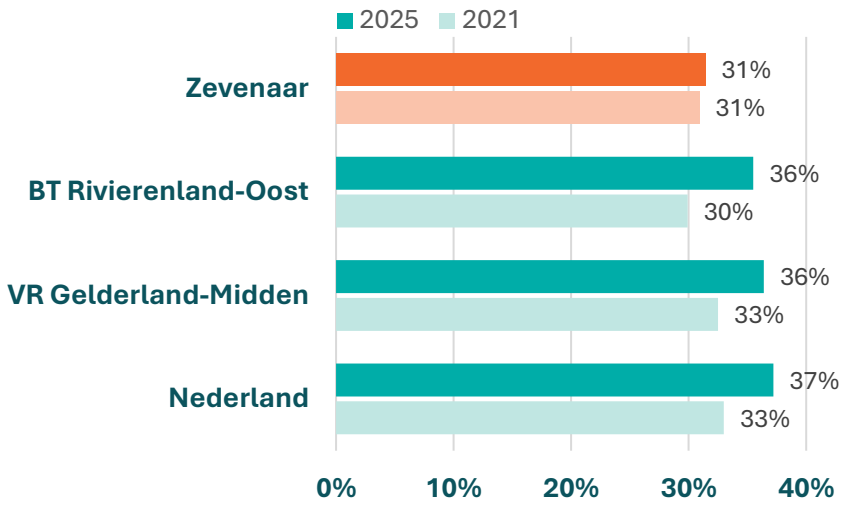
4.2 Veiligheidsbeleving in het algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich in het algemeen wel eens onveilig voelt. In Figuur 4.5 en Figuur 4.6 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.5 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen (percentage)

Figuur 4.6 - Onveiligheidsgevoel per gebied (percentage 'wel eens' onveilig)

Tabel 4.4 - Onveiligheidsgevoel per gebied (percentage 'wel eens' onveilig)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	32%	36%	31%	31%	-0,5%
BT Rivierenland-Oost	32%	28%	30%	36%	+3,6%
VR Gelderland-Midden	35%	34%	33%	36%	+1,8%
Nederland	37%	35%	33%	37%	+0,0%

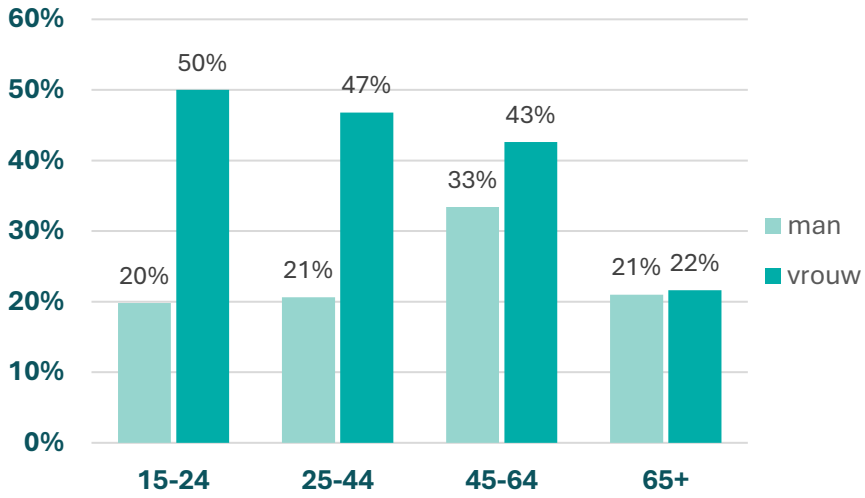
Twee derde van de inwoners van Zevenaar (66%) voelt zich in 2025 in het algemeen veilig. Bijna een derde (31%) voelt zich in algemene zin weleens onveilig. Een op de zes inwoners (17%) zegt *soms* algemene onveiligheidsgevoelens te ervaren, en een op de tien (11%) ervaart deze *zelden*. Drie procent geeft aan zich *vaak* onveilig te voelen. Dit aandeel is tussen 2021 en 2025 toegenomen (van 1% naar 3%).

Vergeleken met de referentiegebieden is het algemene onveiligheidsgevoel in Zevenaar in 2025 significant beter dan gemiddeld in het basisteam (36%), de veiligheidsregio (36%) en Nederland (37%). Op wijkniveau zijn de algemene onveiligheidsgevoelens vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde.

In Zevenaar is in de periode 2014-2025 het algemene onveiligheidsgevoel redelijk stabiel gebleven (Tabel 4.4). Binnen deze periode zijn wel schommelingen zichtbaar: tussen 2014 en 2017 nam het onveiligheidsgevoel toe, waarna het van 2017 tot 2021 weer afnam. In het basisteam is tussen 2014 en 2025 sprake van een toenemend algemeen onveiligheidsgevoel. Deze toename is het duidelijkst tussen 2021 en 2025. Eenzelfde ontwikkeling is in deze periode in de veiligheidsregio en Nederland zichtbaar.

Op wijkniveau zijn de algemene onveiligheidsgevoelens vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. In Zevenaar Centrum is het aandeel inwoners dat zich *vaak* in het algemeen onveilig voelt toegenomen tussen 2021 en 2025 (van 0,3% naar 4%).

Figuur 4.7 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen naar leeftijd en geslacht

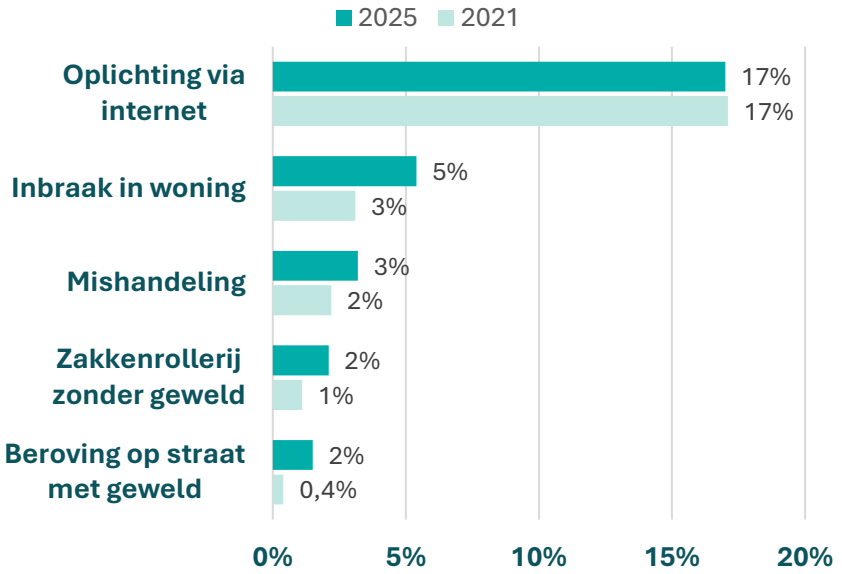

Vrouwen in Zevenaar voelen zich in het algemeen onveiliger dan mannen (38% wel eens t.o.v. 24%, niet in figuur). Bij de leeftijdsgroepen 15-24 jaar en 25-44 jaar is het verschil tussen mannen en vrouwen het grootst (Figuur 4.7). Omdat deze uitkomsten zijn gebaseerd op een relatief klein aantal waarnemingen (minder dan 50), is het belangrijk dat we ze als indicatief beschouwen.

4.3 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.8).

Figuur 4.8 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot (percentage)

Van de verschillende voorgelegde delicten achten inwoners van Zevenaar de kans het grootst dat zij de komende twaalf maanden slachtoffer worden van oplichting via internet (17%). Een veel kleiner aandeel, namelijk vijf procent, verwacht in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van inbraak in hun woning. In 2025 is de ingeschatte kans om slachtoffer te worden van woninginbraak ten opzichte van 2021 toegenomen (van 3% naar 5%). Dit geldt ook voor het verwachte slachtofferschap door beroving op straat met geweld (van 0% naar 2%). Er zijn geen significante verschillen met de referentiegebieden als het gaat om verwacht slachtofferschap.

Tabel 4.5 laat zien dat inwoners van Zevenaar Centrum vaker dan gemiddeld in de gemeente inschatten dat ze in het komende jaar slachtoffer worden van zakkenrollerij (3%) en beroving (2%). Het laatste percentage is in Zevenaar Centrum in de afgelopen vier jaar gestegen (van 0% naar 2%).

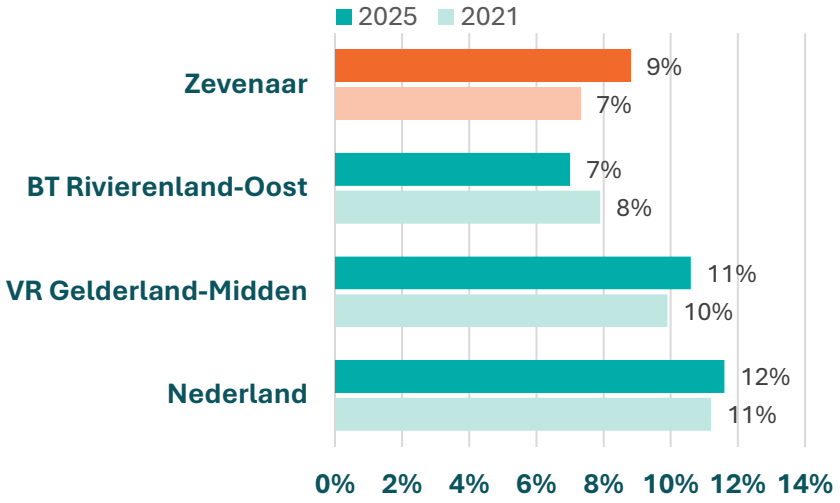
Tabel 4.5 - Verwachte kans op slachtofferschap ... is (heel) groot per wijk (percentage)

	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij	Beroving	Oplichting via internet
Zevenaar Noord	4%	1%	1%	0%	18%
Zevenaar Centrum	6%	4%	3%	2%	17%
Zevenaar Zuid	6%	3%	1%	0%	18%
Gemeente	**5%**	**3%**	**2%**	**2%**	**17%**

4.4 Discriminatie

Burgers konden aangeven of zij zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan in verschillende situaties plaatsvinden, zoals bij het solliciteren, op school of de opleiding, in het openbaar vervoer of op het werk. Figuur 4.9 geeft weer hoe vaak de inwoners van Zevenaar zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

Figuur 4.9 - Percentage inwoners dat zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per gebied

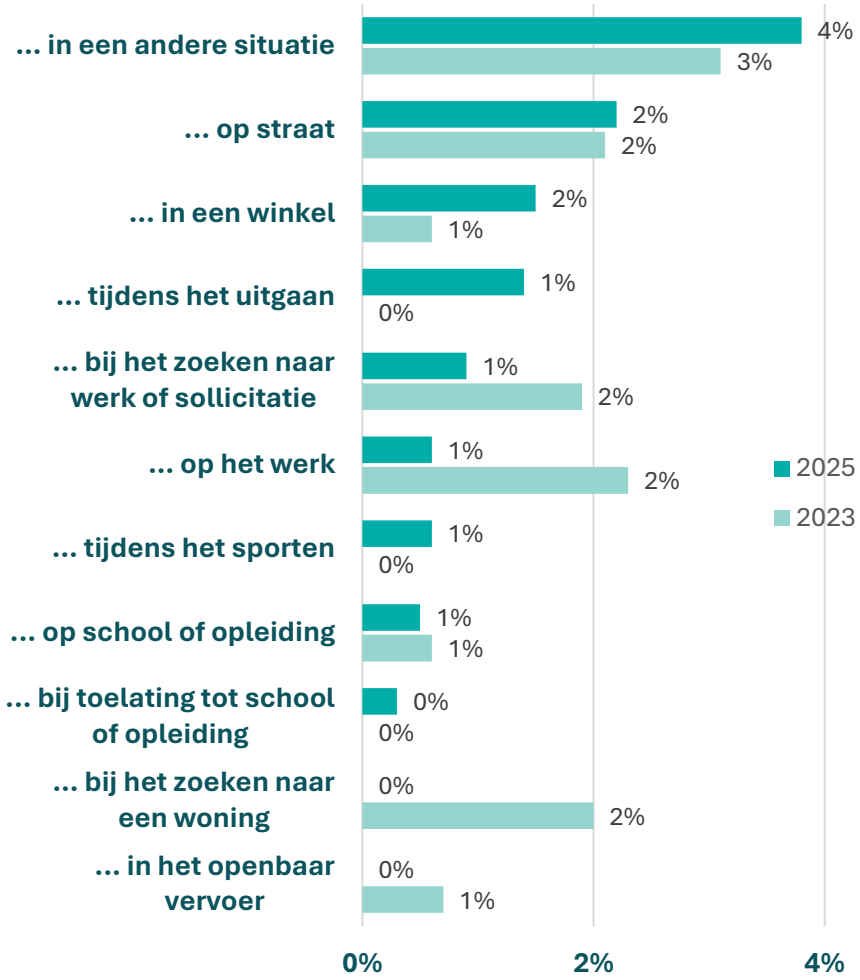

In 2025 geeft bijna een op de tien inwoners van Zevenaar (9%) aan dat zij zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd hebben gevoeld. De verandering is in vergelijking met 2021 niet significant. Het aandeel inwoners dat zich gediscrimineerd heeft gevoeld is in Zevenaar in 2025 significant lager dan het landelijk gemiddelde (9% t.o.v. 12%).

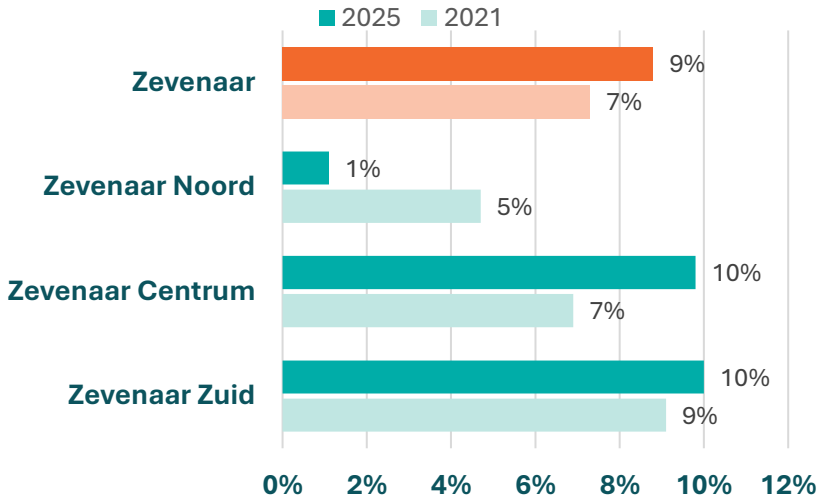
Inwoners van Zevenaar die zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld, konden aangeven in welke situatie(s) deze discriminatie plaatsvond. Figuur 4.10 toont per type situatie hoeveel procent van alle inwoners in het afgelopen jaar hier een ervaring met discriminatie heeft gehad. Inwoners konden meer dan één antwoord kiezen.

Van alle voorgelegde categorieën van discriminatie was de ‘in een andere situatie’- categorie (die alle niet-voorgecodeerde situaties waarin discriminatie is voorgekomen moet bevatten) in 2025 met vier procent het grootst. Hierop volgt discriminatie op straat of in een winkel (beide: 2%). Discriminatie bij toelating tot school of opleiding, het zoeken van een woning of in het openbaar vervoer komt in Zevenaar (vrijwel) niet voor.

Figuur 4.10 - Percentage inwoners dat zich gediscrimineerd heeft gevoeld, per type situatie (meerdere antwoorden mogelijk)

Figuur 4.11 - Percentage inwoners dat zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per wijk

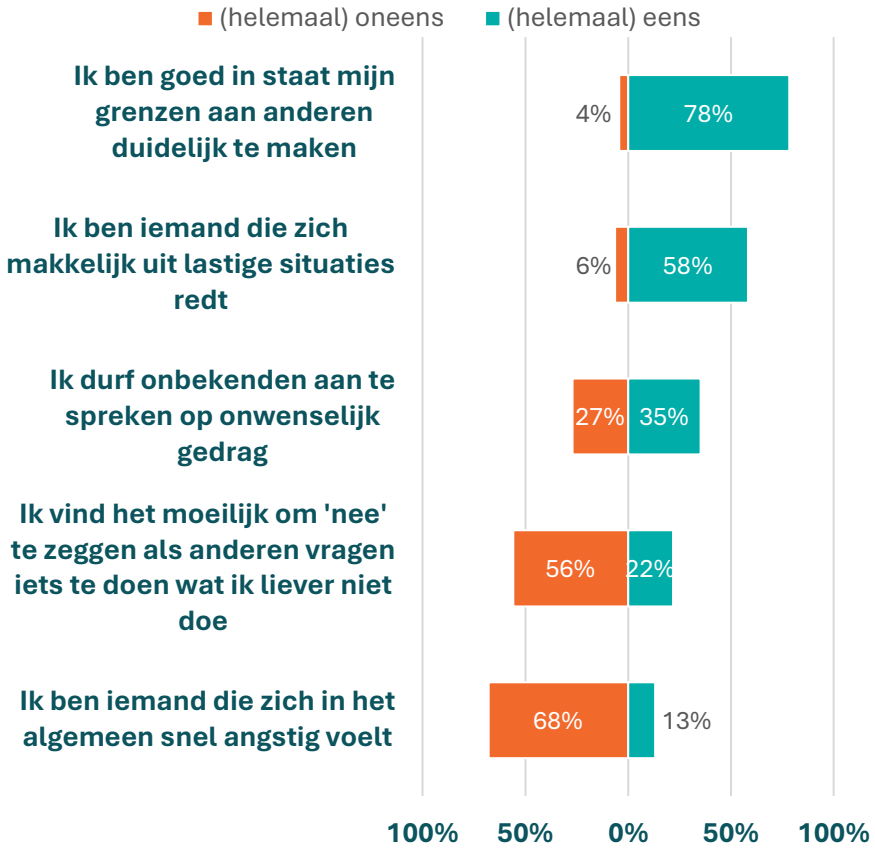

Op wijkniveau voelen inwoners van Zevenaar Noord zich significant minder vaak gediscrimineerd dan gemiddeld in de gemeente (1% t.o.v. 9%). Het gevoel dat men gediscrimineerd wordt is in Zevenaar Noord in 2025 ten opzichte van 2021 ook nog eens gedaald (van 5% naar 1%).

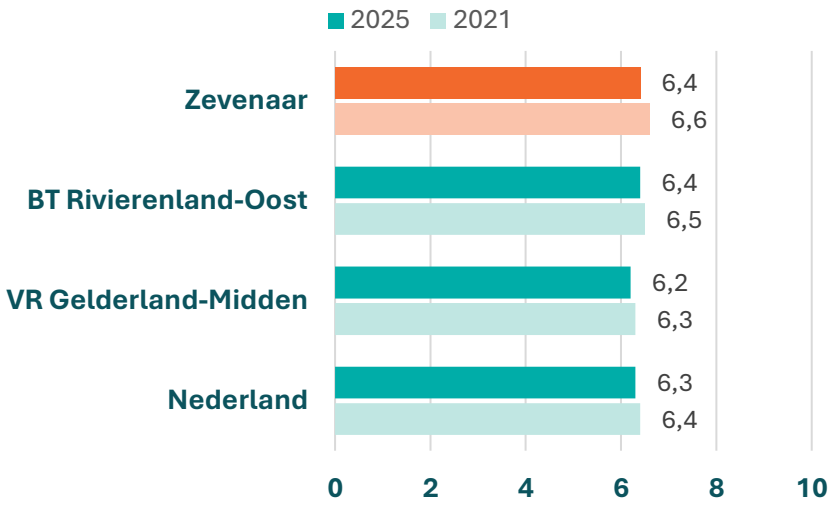
4.5 Weerbaarheid

Om iets te kunnen zeggen over de persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van de gemeente Zevenaar, is op basis van vijf stellingen een schaalscore berekend. Figuur 4.12 geeft weer hoeveel inwoners het eens zijn met de verschillende stellingen, Figuur 4. laat de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid zien voor Zevenaar en de referentiegebieden.

Figuur 4.12 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid (percentage)

Figuur 4.20 - Persoonlijke weerbaarheid per gebied (schaalscore)

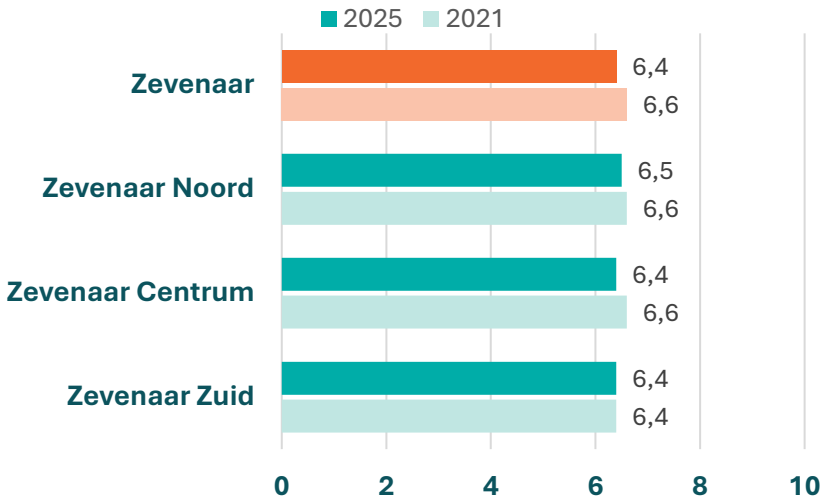
Inwoners van Zevenaar geven, van de vijf stellingen over persoonlijke weerbaarheid, het vaakst aan dat zij goed in staat zijn om hun grenzen aan anderen duidelijk te maken. Bijna acht op de tien (78%) zijn het (helemaal) eens met deze stelling. Bijna zes op de tien inwoners (58%) vinden dat zij zich makkelijk kunnen redden uit lastige situaties. Een kleiner aandeel, namelijk ruim een derde (35%), durft onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag. Ruim twee op de tien inwoners (22%) vinden het moeilijk om ‘nee’ te zeggen als anderen vragen iets te doen dat zij liever niet willen, ruim de helft (56%) heeft hier overigens geen moeite mee. Een op de acht (13%) voelt zich in het algemeen snel angstig. Dit percentage is in 2025 hoger dan in 2021 (8%).

In 2025 bedraagt de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van Zevenaar een 6,4 (schaal 0-10). Dit is vergelijkbaar met vier jaar geleden (6,6). De verschillen zijn subtiel, maar in Zevenaar ligt de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid significant hoger dan gemiddeld in het basisteam (6,4) en in Nederland (6,3).

Dit komt met name doordat meer inwoners van Zevenaar zich beter in staat voelen om hun grenzen aan anderen duidelijk te maken dan in de genoemde referentiegebieden.

6,4 is de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid in Zevenaar. Dit is hoger dan in het basisteam en Nederland.

Figuur 4.21 - Persoonlijke weerbaarheid per wijk (schaalscore)

De gemiddelde schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid, en de mening over de daarbij horende stellingen, zijn op wijkniveau vergelijkbaar met die van de gemeente Zevenaar (Figuur 4.21). Ook zijn er in de wijken geen significante verschillen tussen 2021 en 2025.

Tabel 4.6 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik ben iemand die zich makkelijk uit lastige situaties redt	Ik ben goed in staat om mijn grenzen aan anderen duidelijk te maken	Ik vind het moeilijk om ‘ nee’ te zeggen als anderen vragen iets te doen wat ik liever niet doe	Ik ben iemand die zich in het algemeen snel angstig voelt	Ik durf onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag
Zevenaar Noord	59%	78%	21%	14%	35%
Zevenaar Centrum	57%	77%	21%	13%	34%
Zevenaar Zuid	60%	81%	24%	14%	38%
Gemeente	**58%**	**78%**	**22%**	**13%**	**35%**

Verdachte situaties

5 Verdachte situaties

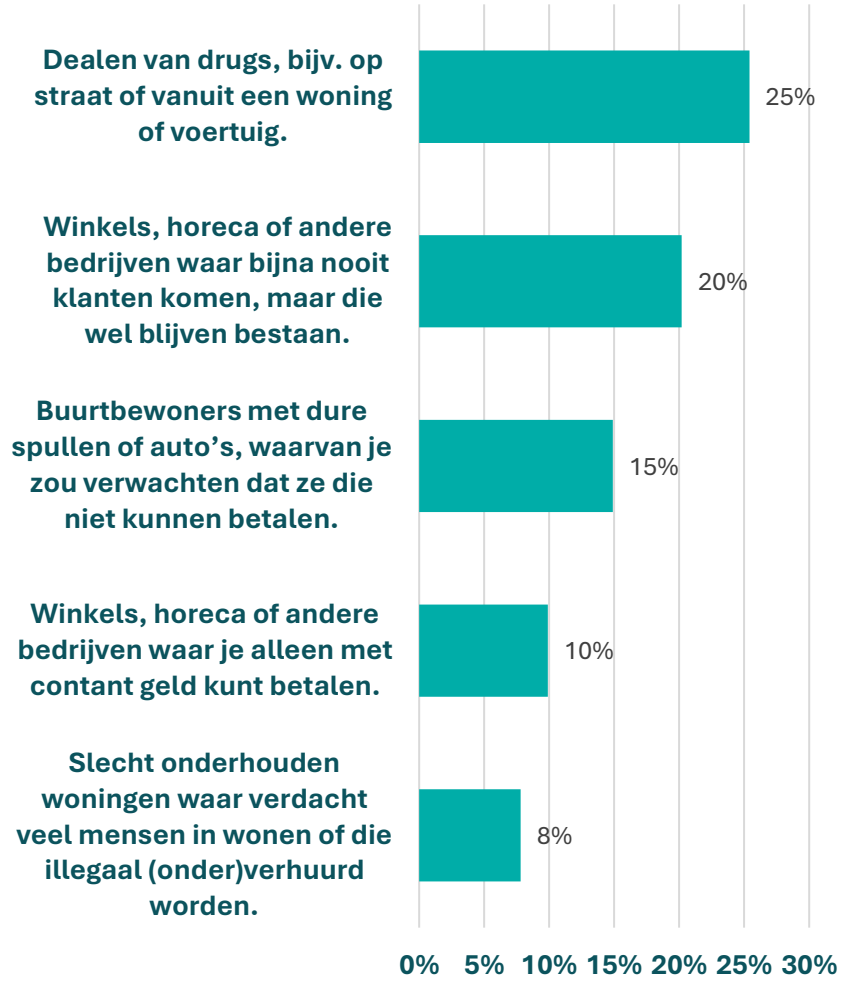
In dit hoofdstuk wordt de ervaring van inwoners van Zevenaar met verdachte situaties en of problemen in de buurt beschreven. Paragraaf 5.1 zoomt in op het voorkomen van verdachte situaties in de eigen woonbuurt en paragraaf 5.2 behandelt het melden van deze verdachte situaties bij instanties.

5.1 Voorkomen van verdachte situaties

Inwoners is een aantal voorbeelden van verdachte situaties of problemen voorgelegd[4] die in de woonbuurt kunnen voorkomen. Gevraagd is of dit soort situaties ook bij de inwoners zelf zijn voorgekomen in de afgelopen 12 maanden. Men kon hierbij aangeven of ze dit zeker weten, of dat ze hier een vermoeden van hebben (of dat het niet is voorgekomen). In Figuur 5.1 staan de vijf meest voorkomende verdachte situaties. In Figuur 5.2 wordt het totale percentage inwoners dat aangeeft dat één of meerdere verdachte situaties zijn voorgekomen in de woonbuurt vergeleken tussen de gemeente en de referentiegebieden.

In 2025 geeft bijna de helft van de inwoners van Zevenaar (47%) aan dat er in het afgelopen jaar zeker of vermoedelijk een of meerdere verdachte situaties in hun buurt voorkwamen. Het dealen van drugs wordt door inwoners het vaakst genoemd (25%), gevolgd door winkels, horeca of andere bedrijven waar bijna nooit klanten komen (20%) en buurtbewoners met onverwachte dure spullen (15%).

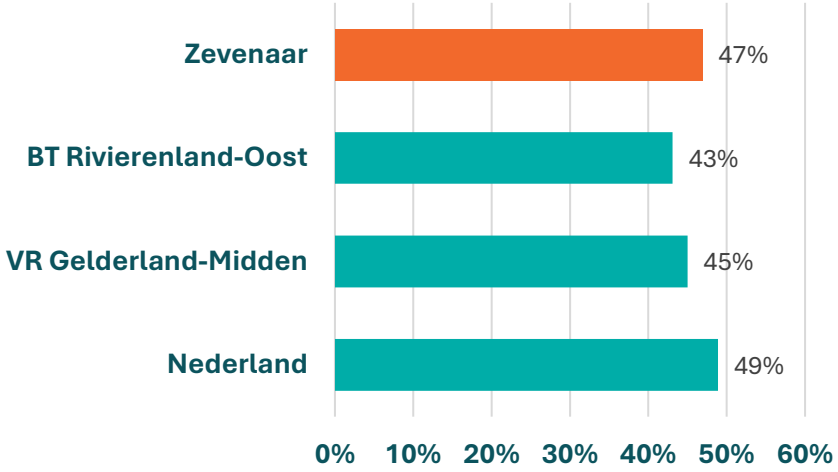
Figuur 5.1 - Top 5 verdachte situaties die het meest voorkomen in de buurt (percentage 'ja, dat weet ik zeker' en 'ja, dat vermoed ik')

[4] *In het totaal ging het om 14 situaties of problemen die zijn voorgelegd*

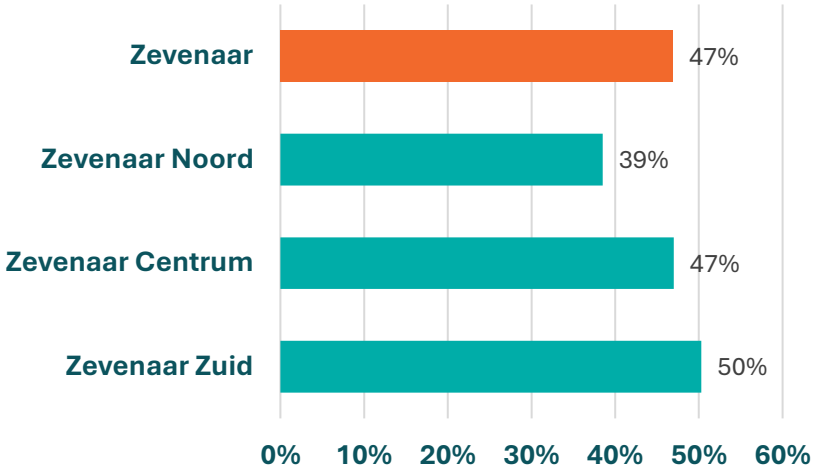
Verdachte situaties in de buurt komen in Zevenaar ongeveer even vaak voor als in de referentiegebieden. Het dealen van drugs, één van de vijf meest voorkomende verdachte situaties, wordt in Zevenaar significant vaker genoemd dan in het basisteam (21%) en de veiligheidsregio (22%).

Figuur 5.2 - Totale verdachte situaties per gebied (percentage 'ja, dat weet ik zeker' of 'ja, dat vermoed ik')

In Zevenaar Noord worden (een of meerdere) verdachte situaties minder vaak gerapporteerd dan gemiddeld in de gemeente (39% t.o.v. 47%). Met andere woorden: alle vijf de meest voorkomende verdachte situaties worden minder vaak dan gemiddeld gerapporteerd. Opvallend is dat in Zevenaar Noord en in Zevenaar Zuid het dumpen van drugsafval juist vaker door inwoners wordt genoemd (respectievelijk 12% en 9% t.o.v. 5%).

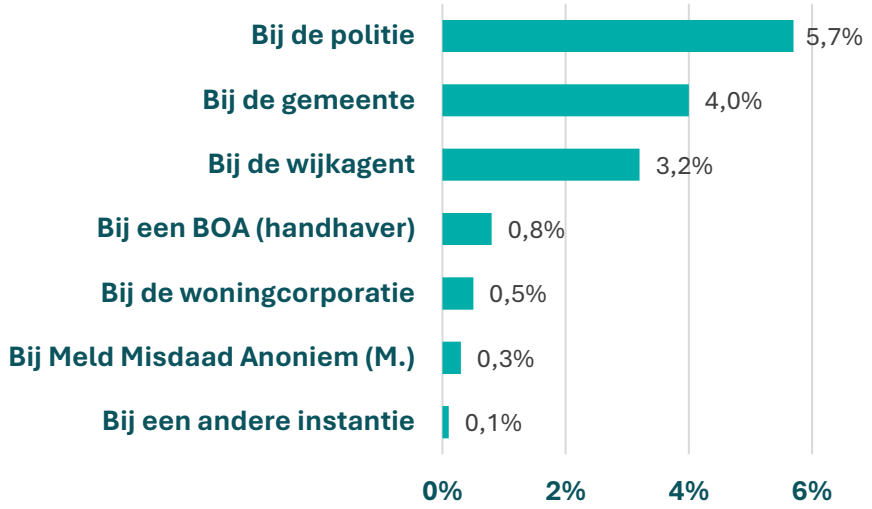
Tabel 5.1 - Totale verdachte situaties per wijk (percentage 'ja, dat weet ik zeker' of 'ja, dat vermoed ik')

5.2 Meldingen van verdachte situaties

Inwoners die hebben aangegeven dat één of meerdere verdachte situaties zijn voorgekomen in de woonbuurt in de afgelopen 12 maanden, is vervolgens gevraagd of ze ook één of meer van deze verdachte situaties gemeld hebben bij een instantie (Figuur 5.3). In Figuur 5.4 wordt het percentage meldingen van verdachte situaties in Zevenaar vergeleken met de referentiegebieden. Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

Figuur 5.3 - Melden verdachte situaties per instantie (basis: inwoners die zeker weten of vermoeden dat één of meer verdachte situaties voorkomen in de buurt)

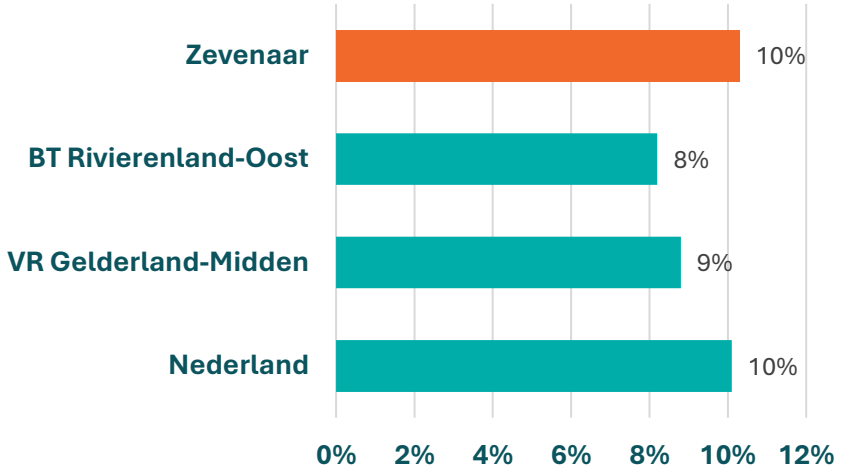

Van de inwoners in Zevenaar, die in het afgelopen jaar aangaven dat één of meer verdachte situaties in hun buurt voorkwamen, deed tien procent hiervan melding bij een of meerdere instanties. Het merendeel (78%) deed geen melding. In de meeste gevallen, namelijk zes procent, maakten inwoners melding van verdachte situaties bij de politie. Ook bij de gemeente (4%) of wijkagent (3%) worden relatief vaak meldingen gedaan.

De mate waarin melding wordt gemaakt van verdachte situaties is in Zevenaar vergelijkbaar met die in de referentiegebieden (Figuur 5.4). In Zevenaar melden inwoners wel significant vaker verdachte situaties bij de politie dan in het basisteam en het district (5,7% t.o.v. respectievelijk 3,7% en 3,4%).

Op wijkniveau deden inwoners van Zevenaar Zuid, die aangaven dat één of meer verdachte situaties in hun buurt voorkomen, hiervan vaker melding dan gemiddeld in de gemeente (15,3% t.o.v. 10,3%).

Figuur 5.4 - Melden verdachte situaties per gebied (inwoners die zeker weten of vermoeden dat één of meer verdachte situaties voorkomen in de buurt)

Slachtofferschap traditionele criminaliteit

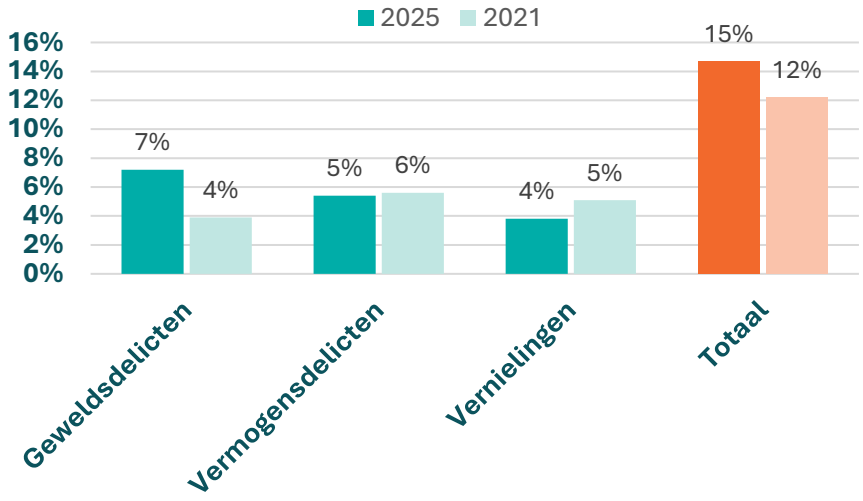
6 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen van traditionele criminaliteit. Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Zevenaar dat aangeeft in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer te zijn geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 6.2), vermogensdelicten (par. 6.3) en vernielingen (par. 6.4).

6.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Traditionele criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalismedelicten (vernieling). Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit (Figuur 6.1). Welke vormen van criminaliteit bij welke categorie horen wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 6.1 - Totaal slachtoffers delicten in de afgelopen twaalf maanden (percentage)

Ruim een op de zeven inwoners van Zevenaar (15%) geeft aan in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van een of meerdere vormen van traditionele criminaliteit. Het vaakst geven zij aan slachtoffer te zijn geweest van geweldsdelicten (7%), gevolgd door vermogensdelicten (5%) en vandalisme (4%). In 2025 is het totale aandeel slachtoffers van traditionele criminaliteit ten opzichte van 2021 niet significant veranderd. Er is wel sprake van een significante stijging van het (zelf gerapporteerde) slachtofferschap door gewelddelicten in de gemeente: van vier procent in 2021 naar zeven procent in 2025.

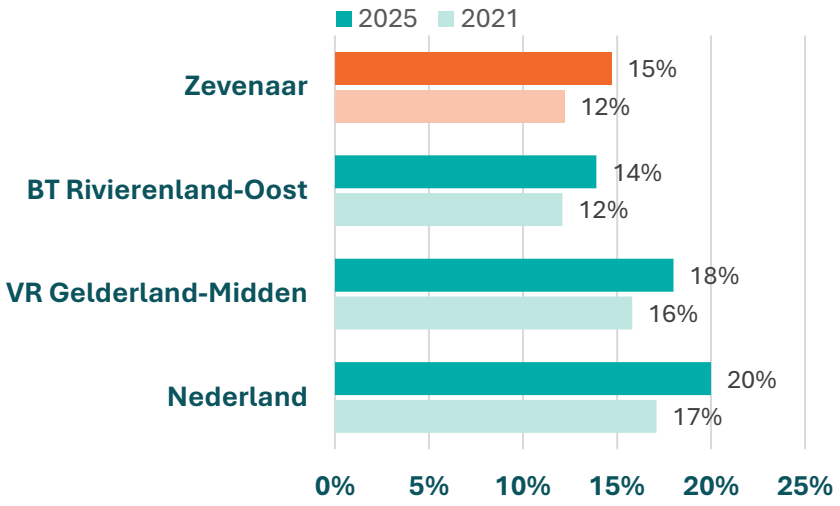
Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernieling worden samengevat onder de noemer ‘traditionele criminaliteit’. In Tabel 6.1 laat zien dat het aandeel slachtoffers van traditionele criminaliteit zowel in Zevenaar als in de referentiegebieden in de periode 2014–2025 is afgenomen. Deze gunstige daling is het grootst in Zevenaar (van 28% naar 15%). Na 2021 is er in de veiligheidsregio en Nederland sprake van een toename van het slachtofferschap van traditionele criminaliteit.

Figuur 6.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Zevenaar vergeleken met de referentiegebieden.

Het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit ligt in Zevenaar significant lager dan in het basisteam Rivierenland-Oost (14%) en in Nederland (20%), maar is vergelijkbaar met de veiligheidsregio Gelderland Midden (18%). Inwoners van Zevenaar waren in het afgelopen jaar minder vaak slachtoffer van vermogensdelicten en vernielingen dan gemiddeld in het basisteam en Nederland.

Tabel 6.1 laat zien dat het aandeel slachtoffers van traditionele criminaliteit zowel in Zevenaar als in de referentiegebieden in de periode 2014–2025 is afgenomen. Deze gunstige daling is het grootst in Zevenaar (van 28% naar 15%). Na 2021 is er in de veiligheidsregio en Nederland sprake van een toename van het slachtofferschap van traditionele criminaliteit.

Figuur 6.2 - Totaal slachtoffers traditionele criminaliteit per gebied (percentage)

Tabel 6.1 Totaal slachtoffers traditionele criminaliteit per gebied (percentage)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	28%	16%	12%	15%	**-12,9%**
BT Rivierenland-Oost	25%	19%	12%	14%	**-10,9%**
VR Gelderland-Midden	28%	28%	16%	18%	**-10,1%**
Nederland	29%	23%	17%	20%	**-8,8%**

Uitleg tabel trendanalyse

Oranje: negatiever dan de voorgaande meting/ negatieve trend
Grijs: vergelijkbaar met de voorgaande meting/ stabiele trend
Groen: positiever dan de voorgaande meting/ positieve trend

Op basis van dit onderzoek, waarin inwoners zelf hebben gerapporteerd of zij slachtoffer zijn geweest in de afgelopen 12 maanden, waren in Zevenaar in totaal 25,6 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd door 45 procent een melding gemaakt. Dit is vergelijkbaar met 2021 (40%). De meldingsbereidheid is in Zevenaar significant hoger dan in de referentiegebieden: basisteam (34%), veiligheidsregio (30%) en Nederland (33%). Van de inwoners die een traditioneel delict hebben meegemaakt, deed 38 procent aangifte bij de politie. Soms melden inwoners delicten die hen zijn overkomen wel bij de politie, maar doen ze hiervan geen aangifte. De aangiftebereidheid in de gemeente in 2025 is significant hoger dan in 2021 (33%). Inwoners van Zevenaar zijn vaker bereid om aangifte te doen dan in het basisteam (25%), de veiligheidsregio (24%) en in Nederland (27%).

In de Veiligheidsmonitor wordt aan slachtoffers van een delict ook gevraagd wat, in het geval dat ze geen melding of aangifte hebben gedaan, hiervoor

hun reden was. Hier kwam een top-3 uit van redenen om geen melding of aangifte te doen.

Nr. 1: 24,7%

1. Helpt toch niets

Nr. 2: 15,3%

2. Geen zaak voor de politie

Nr. 3: 14,2%

3. Niet belangrijk / was niet zo belangrijk

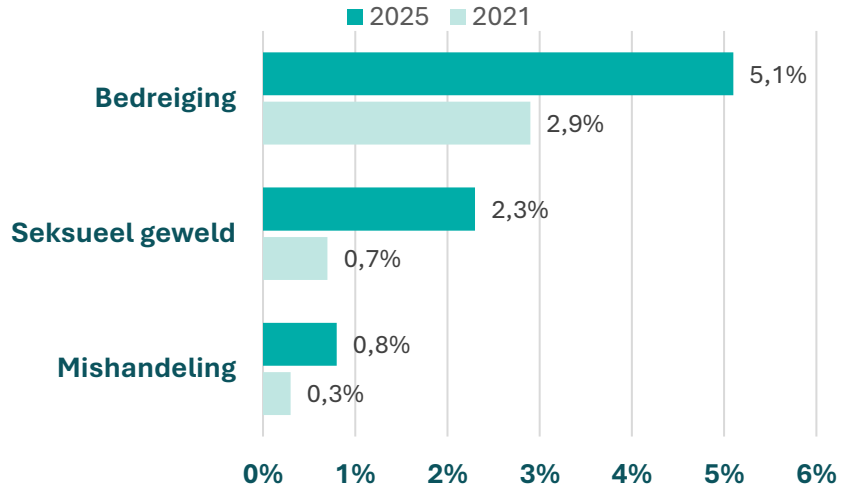
De Veiligheidsmonitor vraagt bovendien naar de gevolgen van delicten voor slachtoffers; ondervindt men emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van een delict?

Bijna een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit (23%) in Zevenaar gaf in het algemeen aan emotionele of psychische problemen, lichamelijke verwondingen of letsel en/of financiële problemen te (hebben) ervaren als gevolg van hun slachtofferschap. Een preciezere onderverdeling laat het volgende zien. Emotionele of psychische problemen worden het vaakst gerapporteerd (19 %). Vier procent ervaarde financiële problemen. Geen van de slachtoffers kregen in het afgelopen jaar te maken met lichamelijke verwondingen of letsel; minder dan in 2021 (5%).

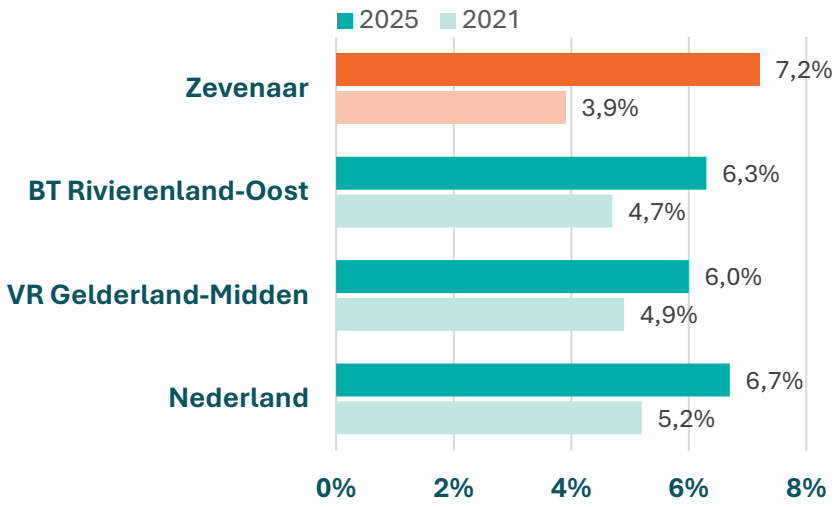
6.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is op grond van de uitkomsten van dit onderzoek berekend hoeveel inwoners waarschijnlijk één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld. Dit is weergegeven in Figuur 6.3. In Figuur 6.4 is het totale percentage inwoners van Zevenaar zichtbaar dat aangeeft in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer te zijn geworden van een geweldsdelict. Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

Figuur 6.3 - Slachtoffers geweldsdelicten (percentage)

Figuur 6.4 - Totaal slachtoffers geweldsdelicten per gebied (percentage)

Tabel 6.2 - Totaal slachtoffers geweldsdelicten per gebied (percentage)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	5%	4%	4%	7%	+1,7%
BT Rivierenland-Oost	6%	8%	5%	6%	+0,5%
VR Gelderland-Midden	5%	8%	5%	6%	+0,7%
Nederland	6%	6%	5%	7%	+0,5%

Van de verschillende vormen van geweldsdelicten gaf vijf procent van de inwoners van Zevenaar in het afgelopen jaar aan slachtoffer van bedreiging te zijn geweest (5,1%). Dit aandeel is ten opzichte van 2021 significant toegenomen (2,9%). Ook het aandeel slachtoffers van seksueel geweld is in de afgelopen vier jaar gestegen (van 0,7% naar 2,3%). In iets minder dan een procent van de gevallen (0,8%) waren inwoners slachtoffer van mishandeling. Dit percentage is vergelijkbaar met 2021.

In totaal gaf zeven procent van de inwoners van Zevenaar in 2025 aan slachtoffer te zijn geweest van geweldsdelicten. Dit cijfer is in de afgelopen vier jaar significant toegenomen (van 3,9% naar 7,2%). In Zevenaar komt het totale percentage inwoners dat te maken kreeg met geweldsdelicten overeen met de gemiddelden van alle referentiegebieden.

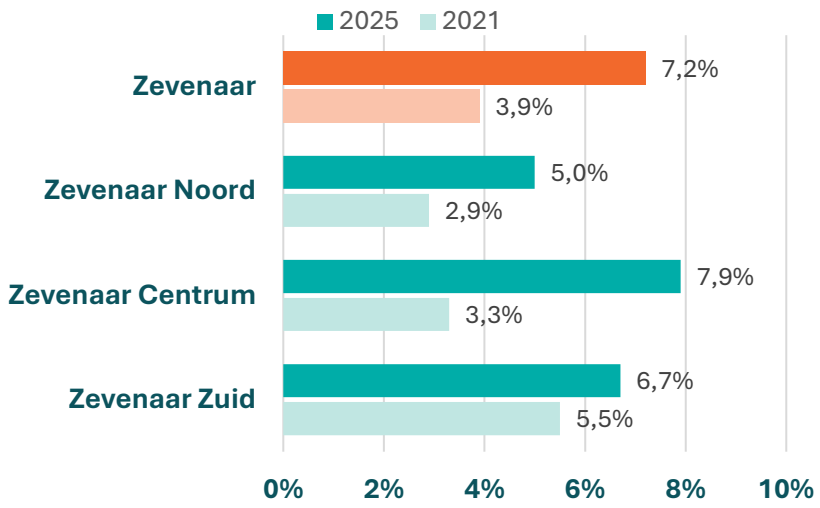
Het aandeel inwoners in Zevenaar dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van geweldsdelicten bleef tussen 2014 en 2025 relatief stabiel. Tussen 2021 en 2025 (Tabel 6.2) is dit cijfer gestegen. In de referentiegebieden is een vergelijkbare stabiele trend zichtbaar. Ook landelijk gezien was er sprake van een stijging van het percentage geweldsdelicten tussen 2021 en 2025.

In totaal waren er in Zevenaar 12,2 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Dit is hoger dan in 2021 (5,5). Hiervan werd 47 procent* gemeld bij de politie. Bij het interpreteren van deze resultaten is het belangrijk om te weten dat dit percentage is gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen en daardoor indicatief zijn (*). De meldingsbereidheid lijkt hiermee in 2025 hoger te zijn dan vier jaar geleden (38%*), maar dit is niet zeker.

Onder slachtoffers van geweldsdelicten in Zevenaar ondervond 25 procent* (indicatief) emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

7% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van geweldsdelicten. Dit is meer dan in 2021 (4%).

Figuur 6.5 - Totaal slachtoffers geweldsdelicten per wijk (percentage)

In 2025 is het totale percentage slachtofferschap van geweldsdelicten in de wijken vergelijkbaar met het gemiddelde in de gemeente (Figuur 6.5). In vergelijking met 2021 is het slachtofferschap van geweldsdelicten in Zevenaar Centrum, net als in de gemeente, significant toegenomen (van 3,3% naar 7,9%). Zo waren er meer inwoners van Zevenaar Centrum die aangaven slachtoffer te zijn geweest van bedreiging dan vier jaar eerder (van 2,4% naar 5,7%).

Tabel 6.3 – Slachtoffers geweldsdelicten per wijk (percentage)

	Bedreiging	Mishandeling	Seksueel geweld
Zevenaar Noord	4%	0%	2%
Zevenaar Centrum	6%	1%	2%
Zevenaar Zuid	4%	0%	2%
Gemeente	**5%**	**1%**	**2%**

Uitleg tabel wijkvergelijking

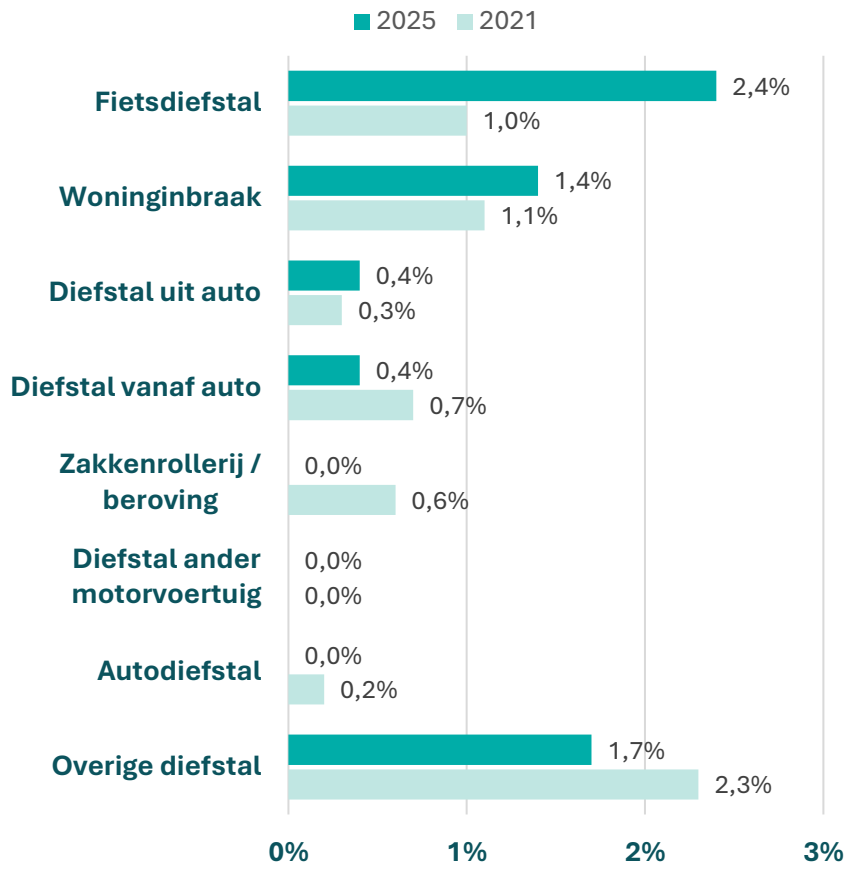
De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoeveel bewoners uit verschillende wijken slachtoffer zijn geworden van geweldsdelicten ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

Oranje: meer dan het gemeentelijk gemiddelde
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
Groen: minder dan het gemeentelijk gemiddelde

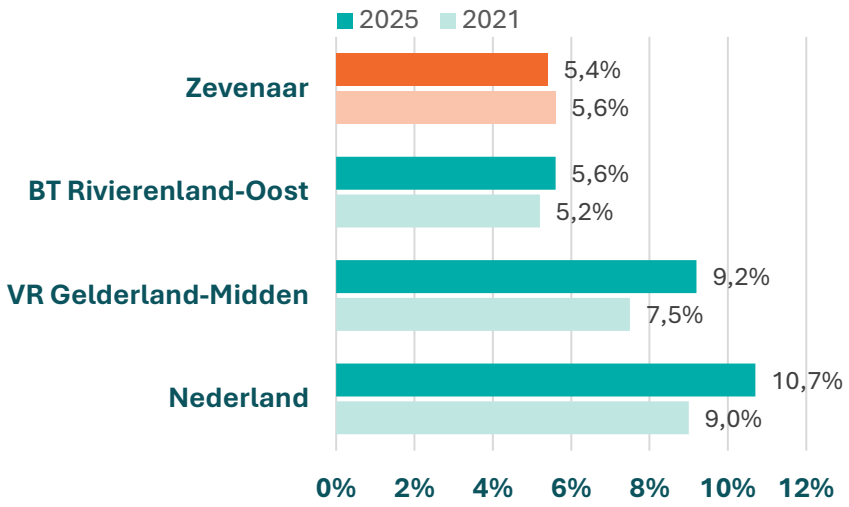
6.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is op grond van de uitkomsten van dit onderzoek berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van (poging tot) woninginbraak, fietsdiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 6.6). Ook is het totale percentage inwoners van Zevenaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 6.7). Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

Figuur 6.6 - Slachtoffers vermogensdelicten (percentage)

Figuur 6.7 - Totaal slachtoffers vermogensdelicten per gebied (percentage)

Tabel 6.4 Totaal slachtoffers vermogensdelicten per gebied (percentage)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	15%	8%	6%	5%	**-9,7%**
BT Rivierenland-Oost	12%	8%	5%	6%	**-6,5%**
VR Gelderland-Midden	16%	15%	8%	9%	**-7,0%**
Nederland	18%	14%	9%	11%	**-6,8%**

Fietsdiefstal is in Zevenaar op grond van dit onderzoek het meest voorkomende vermogensdelict: een op de vijftig was hiervan in het afgelopen jaar slachtoffer (2,4%). Dit is significant meer dan in 2021 (1,0%). Woninginbraak komt in Zevenaar in 2025 bij een op de honderd inwoners voor (1,4%). Dit is vergelijkbaar met 2021. Andere vormen van vermogensdelicten komen in Zevenaar in minder dan een procent van de gevallen voor. Autodiefstal, diefstal van een ander motorvoertuig en zakkenrollerij/beroving komen in Zevenaar op grond van dit onderzoek niet voor.

In totaal gaf vijf procent van de inwoners van Zevenaar (5,4%) in het afgelopen jaar aan slachtoffer te zijn geworden van vermogensdelicten. Dit is vergelijkbaar met 2021 (5,6%). Vergeleken met de referentiegebieden is het totale slachtofferschap van vermogensdelicten in Zevenaar significant lager dan in het basisteam (5,6%) en in Nederland (10,7%). Dit komt met name doordat inwoners van Zevenaar minder vaak dan in voornoemde referentiegebieden slachtoffer zijn van fietsdiefstal, (poging tot) zakkenrollerij of beroving.

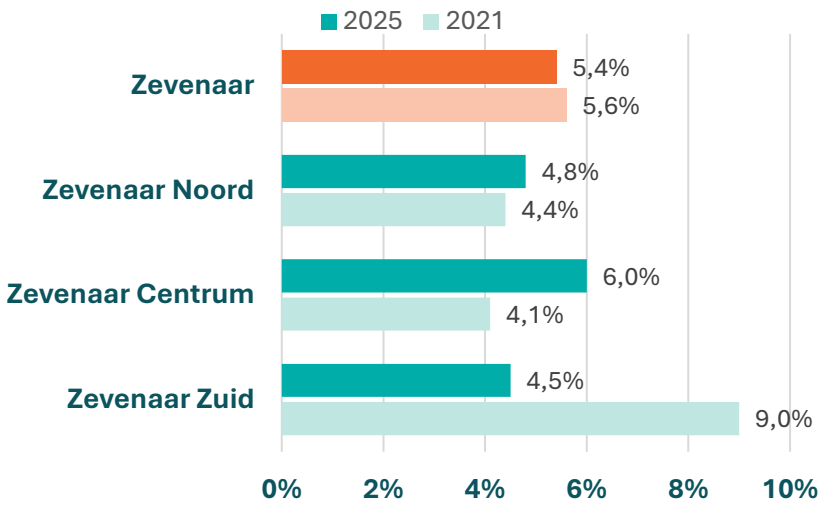
Over de periode 2014-2025 is in zowel Zevenaar als in de referentiegebieden het aandeel slachtoffers van vermogensdelicten gedaald. Deze trend is het grootst in Zevenaar (van 15% naar 5%). Ook in de referentiegebieden is sprake van een daling, zij het in iets mindere mate. Deze afname heeft in Zevenaar met name tussen 2017 en 2021 plaatsgevonden. Op landelijk niveau was er tussen 2021 en 2025 juist sprake van een stijging in het slachtofferschap van vermogensdelicten

In totaal waren er volgens dit onderzoek in Zevenaar 8,0 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan de meting. Hiervan werd volgens de respondenten 35 procent* gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid lijkt hiermee lager uit te vallen dan vier jaar geleden (53%*). Beide percentages geven een indicatief beeld (*).

Van de slachtoffers van vermogensdelicten in Zevenaar ondervond 25 procent* (indicatief) emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

5% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van vermogensdelicten. Dit is lager dan in het basisteam (6%) en Nederland (11%).

Figuur 6.8 - Totaal slachtoffers vermogensdelicten per wijk (percentage)

In 2025 is het totale percentage slachtofferschap van geweldsdelicten in de wijken vergelijkbaar met het gemiddelde in de gemeente (Figuur 6.8). Dit wijkbeeld komt overeen met het wijkbeeld van 2021. Wel zijn inwoners van Zevenaar Zuid in 2025 vaker slachtoffer van woninginbraak dan gemiddeld in de gemeente (3% t.o.v. 1%).

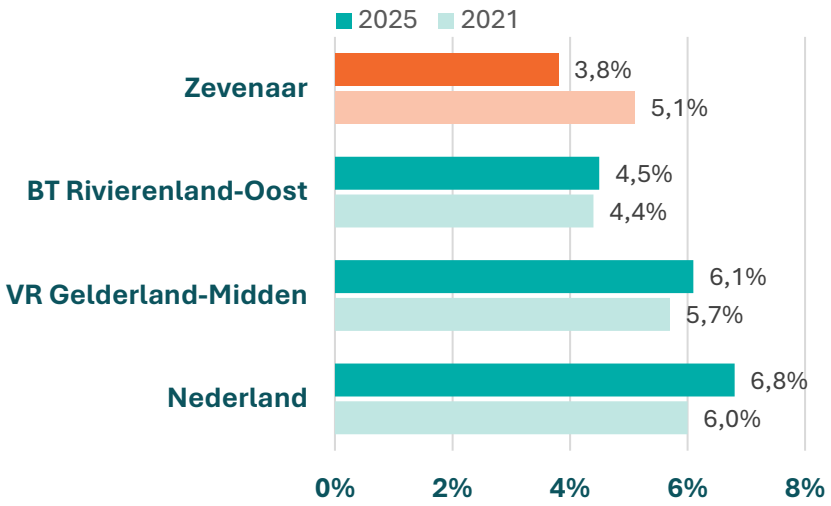
Tabel 6.5 - Slachtoffers vermogensdelicten per wijk (percentage)

	Woninginbraak	Fietsdiefstal	Zakkenrollerij/ beroving	Diefstal vanaf auto	Diefstal uit auto	Diefstal ander motorvoertuig	Autodiefstal	Overige diefstal
Zevenaar Noord	2%	2%	0%	1%	0%	0%	0%	1%
Zevenaar Centrum	1%	3%	0%	1%	1%	0%	0%	2%
Zevenaar Zuid	3%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
Gemeente	**1%**	**2%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**2%**

6.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vandalisme is op grond van dit onderzoek berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernieling of beschadiging. Figuur 6.9 toont het totale percentage inwoners van Zevenaar dat aangeeft in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer te zijn geworden van vandalismedelicten.

Figuur 6.9 - Totaal slachtoffers vandalismedelicten per gebied (percentage)

Tabel 6.6 - Totaal slachtoffers vandalismedelicten per gebied (percentage)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	11%	7%	5%	4%	**-7,3%**
BT Rivierenland-Oost	8%	5%	4%	5%	**-3,6%**
VR Gelderland-Midden	8%	7%	6%	6%	**-1,9%**
Nederland	9%	8%	6%	7%	**-2,6%**

In totaal gaf vier procent van de inwoners van Zevenaar aan in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van vandalismedelicten (3,8%). Dit cijfer is vergelijkbaar met 2021 (5,1%). Het zelf gerapporteerde slachtofferschap van vandalismedelicten in Zevenaar in 2025 is significant lager dan in het basisteam (4,5%) en Nederland (6,8%).

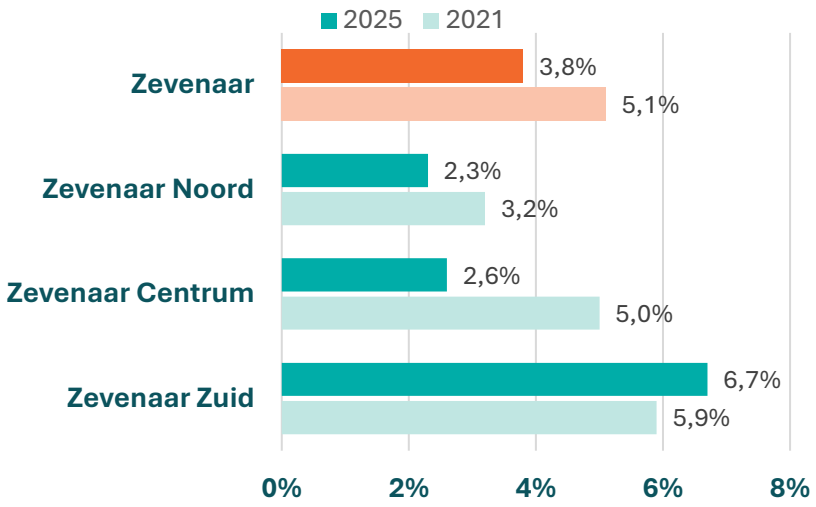
Over de periode 2014–2025 is het aandeel slachtoffers van vandalismedelicten in Zevenaar, het basisteam en Nederland gedaald (Tabel 6.6). Zevenaar laat de sterkste afname zien (van 11% naar 4%). Deze daling was tussen 2014 en 2017 het sterkst.

In totaal waren er volgens dit onderzoek in Zevenaar 5,5 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan de meting. Hiervan werd volgens de respondenten 54 procent* gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid lijkt hiermee hoger te zijn dan vier jaar geleden (30%*). Beide percentages geven een indicatief beeld (*).

Onder slachtoffers van vernielingen in Zevenaar ondervond 18 procent* (indicatief) emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

4% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van vernielingen. Dit is lager dan in het basisteam (5%) en Nederland (7%).

Figuur 6.10 - Totaal slachtoffers vandalismedelicten per wijk (percentage)

Op wijkniveau waren inwoners van Zevenaar Zuid in het afgelopen jaar vaker dan gemiddeld in de gemeente Zevenaar slachtoffer van vandalismedelicten (6,7% t.o.v. 3,8%).

Slachtofferschap online criminaliteit

7 Slachtofferschap online criminaliteit

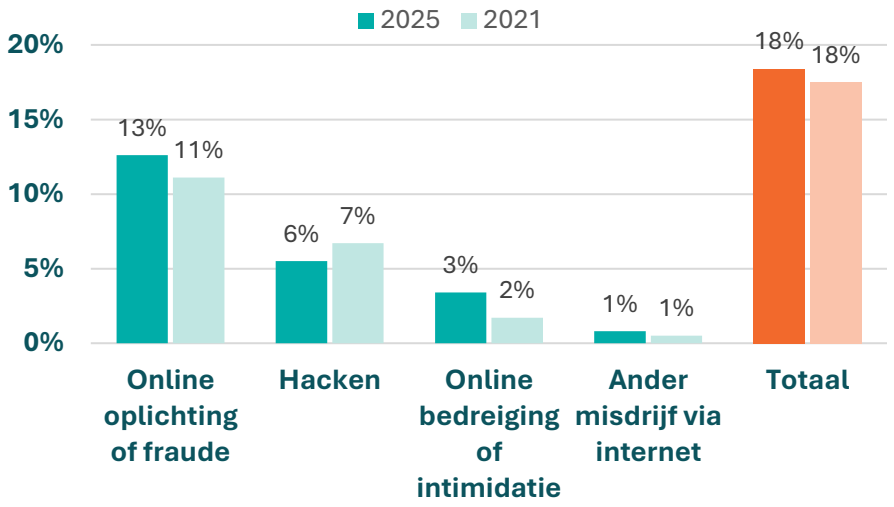
Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van online criminaliteit (cybercrime). Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Zevenaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict of incident via internet, e-mail of app. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van online oplichting of fraude (par. 7.2), hacken (par. 7.3) en online bedreiging of intimidatie (par. 7.4).

7.1 Slachtofferschap online criminaliteit

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat zegt in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer te zijn geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit (Figuur 7.1). Welke vormen van online criminaliteit bij welke categorie horen wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Bijna twee op de tien inwoners van Zevenaar (18%) waren in het afgelopen jaar slachtoffer van online criminaliteit. Dit cijfer komt redelijk goed overeen met 2021. In Zevenaar waren inwoners naar eigen zeggen het meest slachtoffer van online oplichting of fraude (13%). Daarna volgt slachtofferschap door hacken (6%). Vervolgens komt slachtofferschap door online bedreiging of intimidatie. Dit cijfer is ten opzichte van 2021 significant toegenomen (van 2% naar 3%). In één procent van de gevallen gaat het om andere misdrijven via internet.

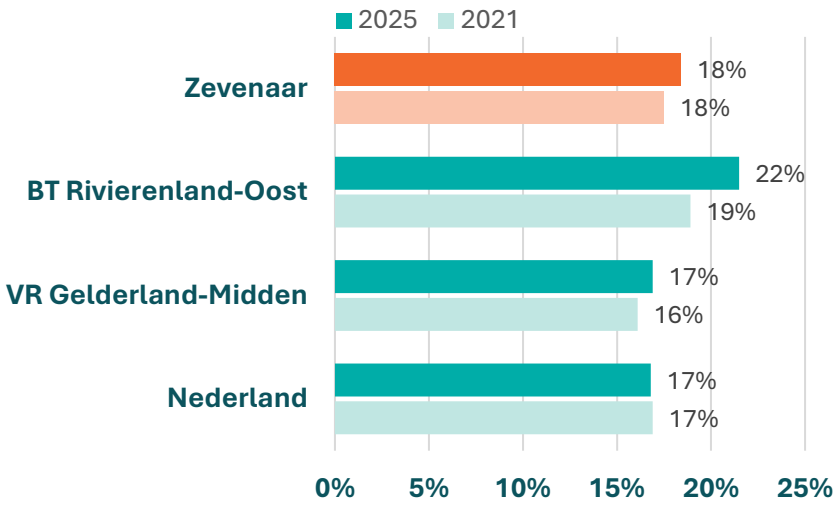
Figuur 7.1 - Totaal slachtoffers online criminaliteit (percentage)

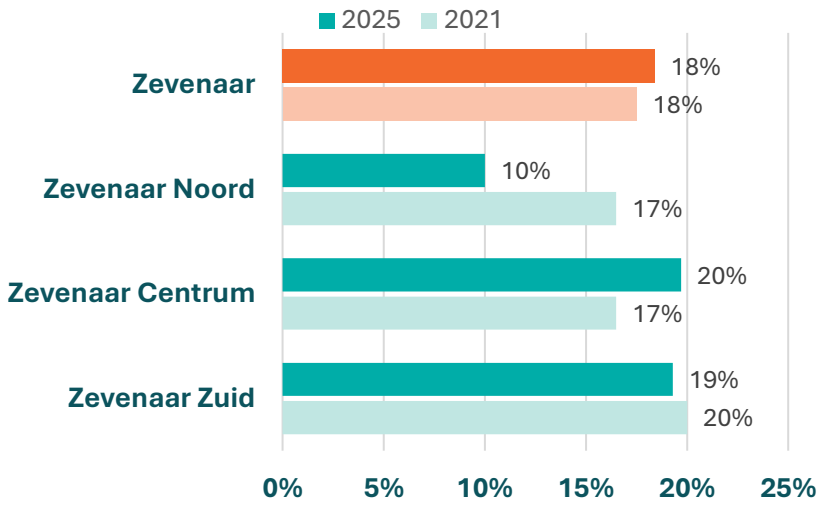
Het totale slachtofferschap van online criminaliteit is in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden: basisteam Rivierenland-Oost (22%), veiligheidsregio Gelderland-Midden (17%) en Nederland (17%).

Van de slachtoffers van online criminaliteit in Zevenaar ondervond 20 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict. In de meeste gevallen ging het hierbij om emotionele of psychische gevolgen: 13 procent geeft aan hier last van te hebben. Tien procent geeft aan financiële problemen te hebben ondervonden.

Figuur 7.2 - Totaal slachtoffers online criminaliteit per gebied (percentage)

Figuur 7.3 - Totaal slachtoffers online criminaliteit per wijk (percentage)

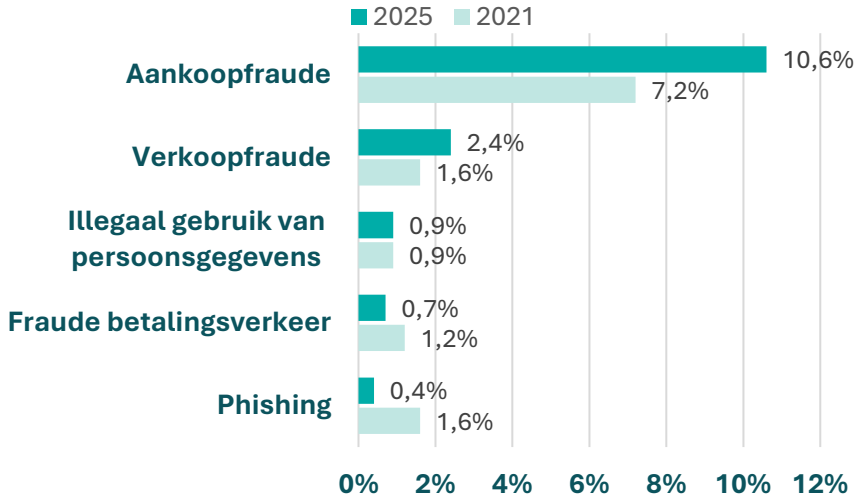
18% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van online criminaliteit.

In Zevenaar Noord is het totale zelfgerapporteerde slachtofferschap van online criminaliteit in 2025 lager dan het gemeentelijk gemiddelde (10% t.o.v. 18%). Zo gaven inwoners van deze wijk minder vaak dan gemiddeld aan slachtoffer te zijn geweest van online oplichting of fraude (8% t.o.v. 13%). Ook In de wijken bleef het totale zelfgerapporteerde slachtofferschap van online criminaliteit tussen 2021 en 2025 grotendeels gelijk. Een afwijking hierop is Zevenaar Centrum, waar het zelfgerapporteerde slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is toegenomen (van 1,0% in 2021 naar 4,1% in 2025).

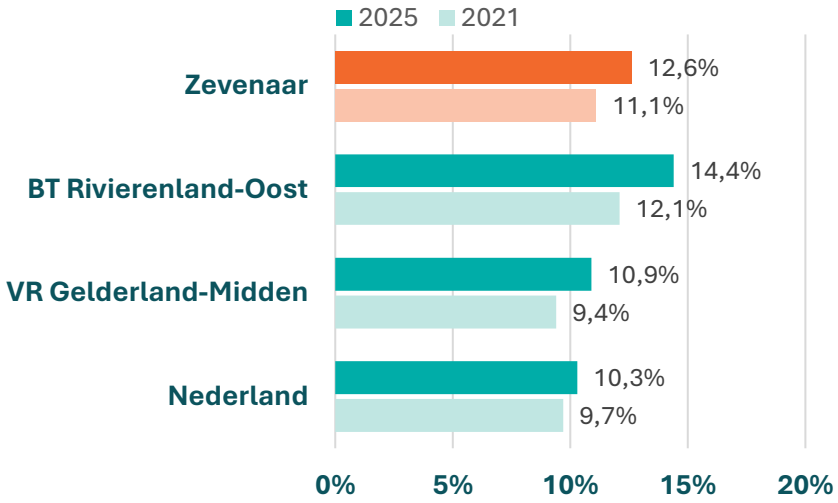
7.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude

Voor het slachtofferschap van online oplichting of fraude is op grond van dit onderzoek berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van aankoopfraude, verkoopfraude, fraude betalingsverkeer, illegaal gebruik van persoonsgegevens of phishing. Dit is weergegeven in Figuur 7.4. In Figuur 7.5 is het totale percentage inwoners van Zevenaar zichtbaar dat zegt in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer te zijn geworden van online oplichting of fraude. Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

Figuur 7.4 - Slachtoffers online oplichting of fraude (percentage)

Figuur 7.5 - Totaal slachtoffers online oplichting of fraude per gebied (percentage)

In totaal gaf een op de acht inwoners van Zevenaar (12,6%) aan in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van online fraude of oplichting. Dit cijfer is vergelijkbaar met 2021 (11,1%). In 2025 is de vorm van online criminaliteit die het meeste wordt gerapporteerd aankoopfraude: een op de tien inwoners geeft aan hiervan slachtoffer (10,6%) te zijn geweest. Dit is significant meer dan vier jaar eerder (van 7,2%). Het cijfer voor slachtofferschap door verkoopfraude is ruim twee procent (2,4%). Overige vormen van online oplichting of fraude worden door minder dan een procent van de inwoners gerapporteerd. In 2025 daalde het cijfer voor slachtofferschap door phishing ten opzichte van 2021 (van 1,6% naar 0,4%).

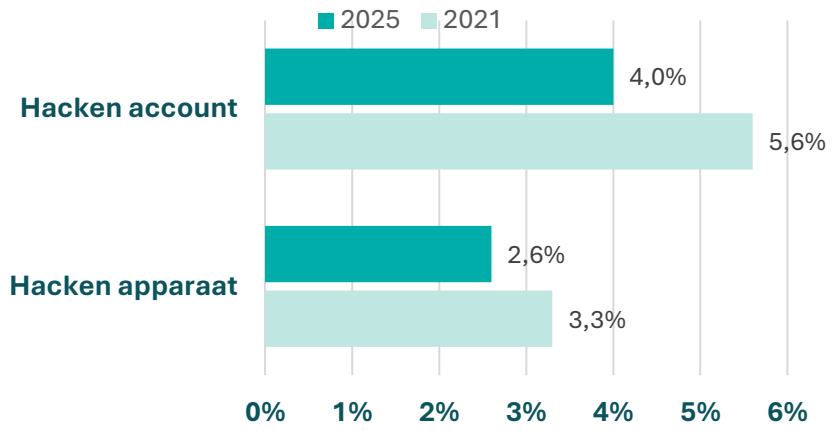
Hoewel het cijfer voor totale slachtofferschap van online fraude en oplichting in de gemeente niet significant afwijkt van het gemiddelde in de referentiegebieden, is er in Zevenaar wel een stijging van het slachtofferschap van aankoopfraude ten opzichte van het landelijk gemiddelde (10,6% t.o.v. 7,9%). Ook steeg in het afgelopen jaar het cijfer voor verkoopfraude ten opzichte van het gemiddelde in het basisteam (2,4% t.o.v. 1,4%).

11% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van aankoopfraude. Dit is hoger dan in 2021 (7%) .

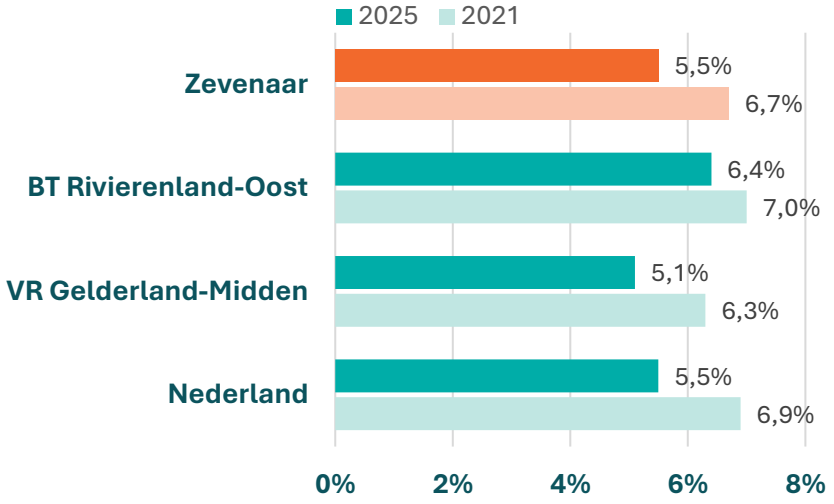
7.3 Hacken

Voor het slachtofferschap van hacken is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker te maken hebben gehad met hacking van een apparaat of een account. Dit is weergegeven in Figuur 7.6. In Figuur 7.7 is het totale percentage inwoners van Zevenaar zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van hacking. Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

Figuur 7.6 - Slachtoffers hacken (percentage)

Figuur 7.7 - Totaal slachtoffers hacken per gebied (percentage)

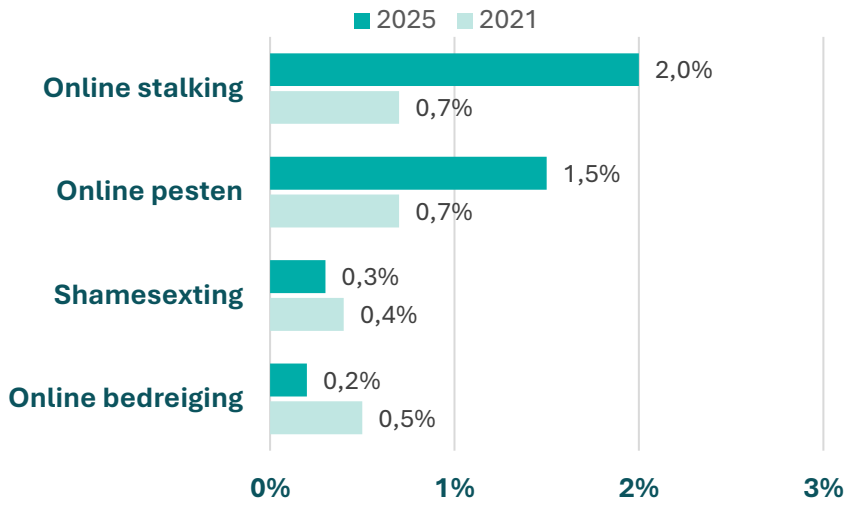
In totaal gaf vijf procent van de inwoners van Zevenaar (5,5%) aan in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer te zijn geweest van hacken. Het cijfer voor slachtofferschap van het hacken van een account (4%) was hoger dan van het hacken van een apparaat (2,6%). Deze percentages zijn vergelijkbaar met 2021. Het slachtofferschapscijfer voor hacken in Zevenaar is in 2025 vergelijkbaar met de referentiegebieden.

5,5% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van hacken.

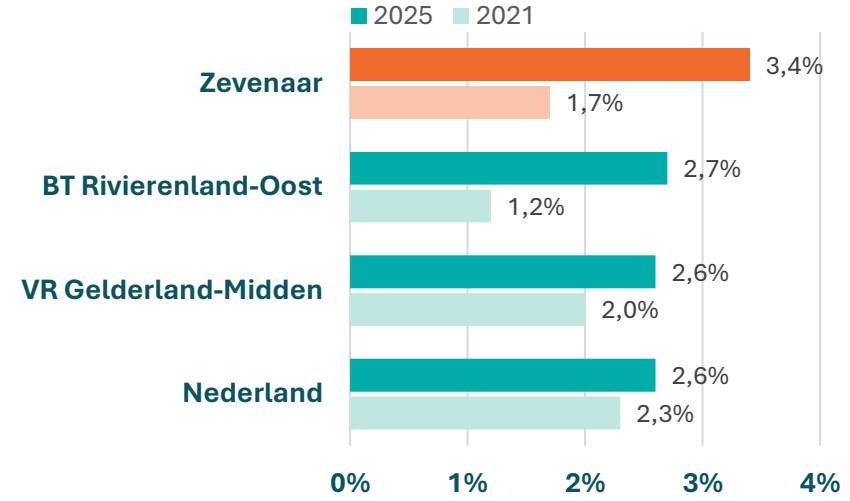
7.4 Online bedreiging of intimidatie

Voor het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van online bedreiging, online pesten, online stalking of shamesexting. Dit is weergegeven in Figuur 7.8. In Figuur 7.9 is het totale percentage inwoners van Zevenaar zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online bedreiging of intimidatie. Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

Figuur 7.8 - Slachtoffers online bedreiging of intimidatie (percentage)

Figuur 7.9 - Totaal slachtoffers online bedreiging of intimidatie per gebied (percentage)

Naar inhoudsopgave

In totaal gaf drie procent van de inwoners in Zevenaar aan in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van online bedreiging of intimidatie (3,4%). Dit cijfer is hoger dan in 2021 (1,7%). Het cijfer voor slachtofferschap door online stalking is in 2025, met twee procent (2%), het hoogst. Dit percentage is significant hoger dan vier jaar eerder (0,7%). Daarna volgen online pesten (1,5%), shamesexting (0,3 %) en online bedreiging (0,2%).

Het totale cijfer voor slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie in 2025 in de gemeente wijkt niet significant af van het gemiddelde in de referentiegebieden. Desondanks geven meer inwoners van Zevenaar in 2025 wel aan slachtoffer te zijn geworden van online stalking dan in het basisteam (1,3%) en Nederland (0,9%). Ook was het cijfer voor slachtofferschap van online bedreiging in 2025 lager dan in het basisteam (0,3%).

3% van de inwoners was in het afgelopen jaar slachtoffer van online bedreiging of intimidatie. Dit is hoger dan in 2021 (2%).

Preventie

8 Preventie

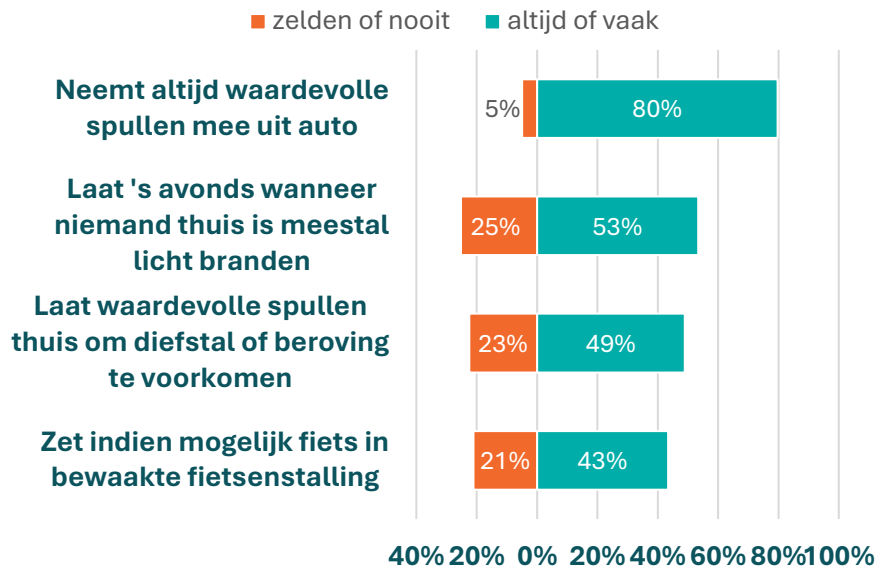
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om persoonlijke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in preventief gedrag (par. 8.1), preventieve maatregelen (par. 8.2) en online preventie (par. 8.3). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 8.4 over buurtpreventie.

8.1 Preventief gedrag

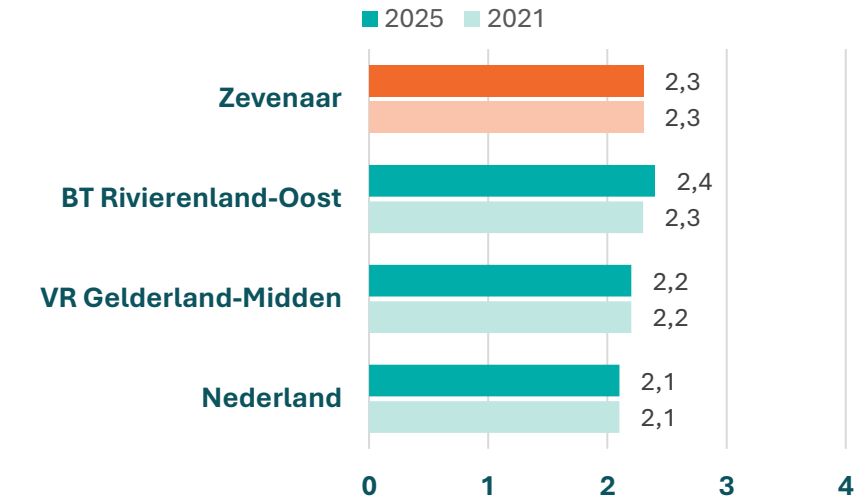
Aan de inwoners is een viertal voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 8.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor preventief gedrag berekend (Figuur 8.2). Omdat het hier om subtiele verschillen gaat, werken we in deze paragraaf – in afwijking op de rest van de rapportage – met cijfers achter de komma.

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger de mate van preventief gedrag. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 8.1 - Preventief gedrag (percentage)

Figuur 8.2 - Preventief gedrag per gebied (somscore 0-4)

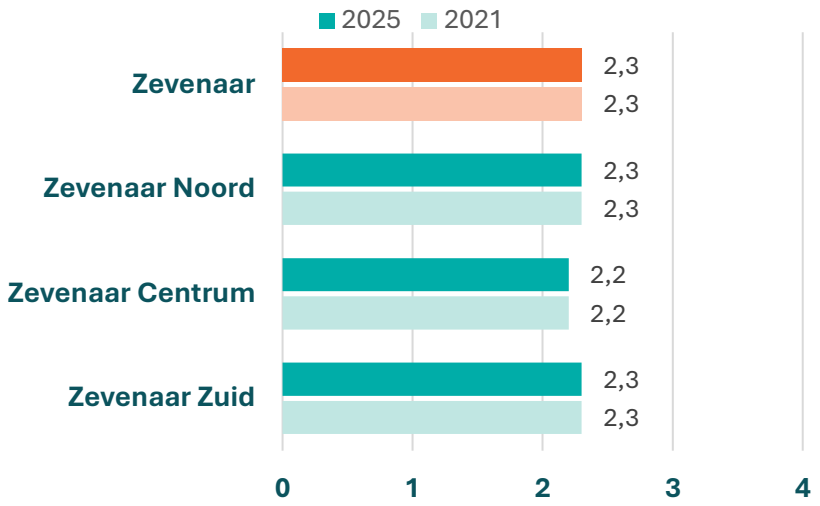

In 2025 heeft Zevenaar, net zoals in 2021, een somscore van 2,3 voor preventief gedrag (van maximaal vier maatregelen). Het meenemen van waardevolle spullen uit de auto wordt in Zevenaar het meest genoemde preventieve gedrag; acht op de tien inwoners (80%) geven aan dit vaak of altijd te doen. Ruim de helft van de inwoners (53%) zegt 's avonds het licht te laten branden als er niemand thuis is. Ongeveer eenzelfde aandeel (49%) zegt waardevolle spullen thuis te laten om diefstal of beroving te voorkomen. Van alle preventieve maatregelen is de mogelijkheid om een fiets in een bewaakte stalling te zetten als die mogelijkheid er is het minste geselecteerd (43%).

De cijfers voor preventief gedrag van Zevenaar zijn gelijkwaardig met het basisteam Rivierenland-Oost (2,4) en de veiligheidsregio Gelderland-Midden (2,2), maar significant hoger dan gemiddeld in Nederland (2,1). Inwoners van Zevenaar zeggen alle sociaal preventieve maatregelen vaker toe te passen dan landelijk gemiddeld, met uitzondering van het gebruik van een bewaakte fietsenstalling. Dat wordt door de inwoners van Zevenaar juist minder als preventieve maatregel aangegeven dan gemiddeld in Nederland.

80% van de inwoners van Zevenaar neemt vaak of altijd waardevolle spullen mee uit de auto.

Figuur 8.3 - Preventief gedrag per wijk (somscore 0-4)

Op wijkniveau is de somscore voor preventief gedrag vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde en komt het beeld in 2025 overeen met 2021. Wel is er in Zevenaar Noord sprake van een significant verschil: inwoners zeggen 's avonds vaker dan gemiddeld in de gemeente het licht te laten branden als er niemand thuis is (61% t.o.v. 53%).

Naar inhoudsopgave

Tabel 8.1 - Sociaal preventieve maatregelen per wijk (percentage altijd/vaak)

	Neem waardevolle spullen mee uit auto	Laat 's avonds wanneer niemand thuis is licht branden	Zet indien mogelijk fiets in bewaakte fietsenstalling	Laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
Zevenaar Noord	82%	61%	44%	46%
Zevenaar Centrum	81%	52%	41%	49%
Zevenaar Zuid	78%	53%	48%	51%
Gemeente	**80%**	**53%**	**43%**	**49%**

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoeveel bewoners uit verschillende wijken gebruik maken van preventieve maatregelen ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

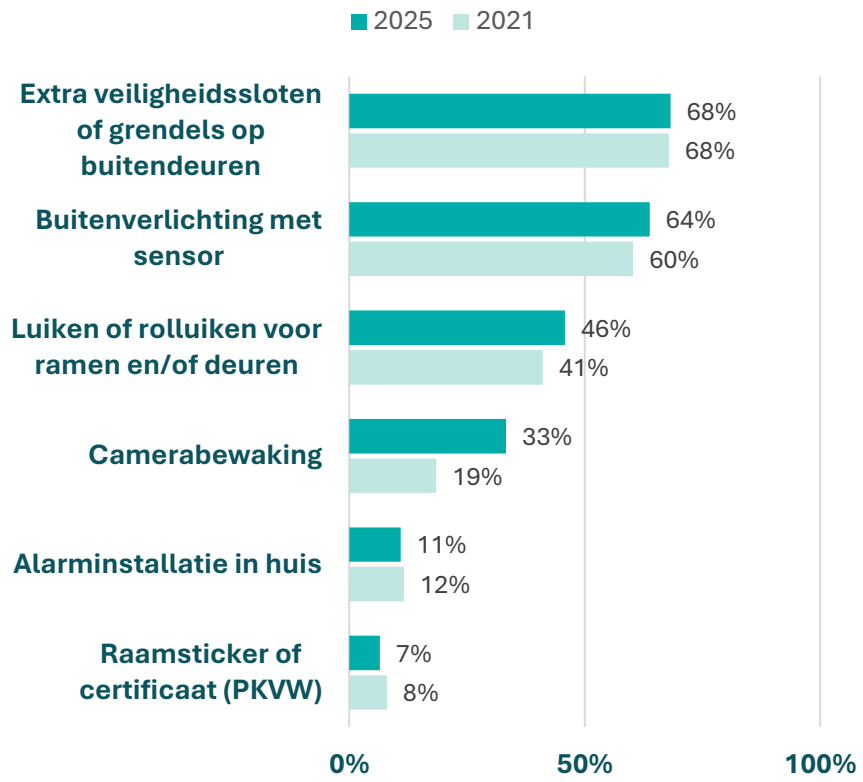
Oranje: minder dan het gemeentelijk gemiddelde
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
Groen: meer dan het gemeentelijk gemiddelde

8.2 Preventieve maatregelen in en om de woning

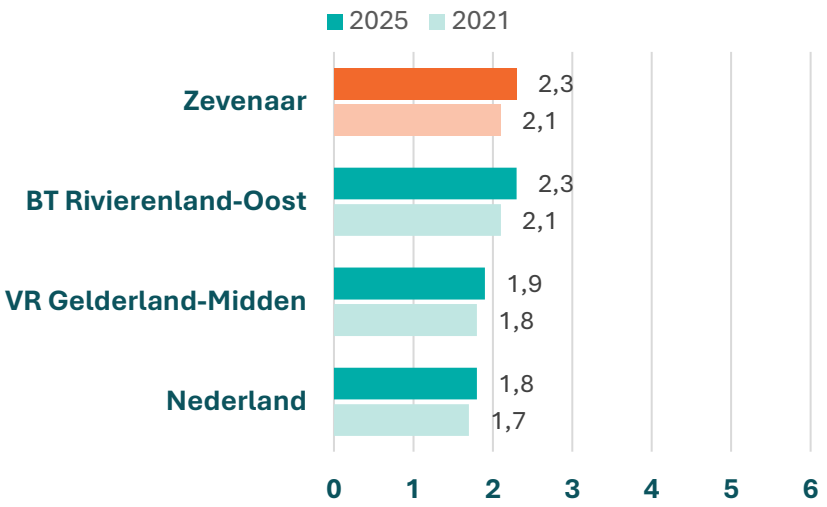
Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zes voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op het nemen van preventieve maatregelen. Hierbij gaat het vooral om de aanwezigheid van voorzieningen om woning en bezittingen te beschermen (Figuur 8.4). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore voor het aantal beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning berekend (Figuur 8.5).

De somscore ‘preventieve maatregelen’ geeft het gemiddelde aantal aanwezige beveiligingsmaatregelen in en rondom woningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 8.4 - Preventieve maatregelen thuis (percentage aanwezig)>

Figuur 8.5 - Preventieve maatregelen thuis per gebied (somscore 0-6)

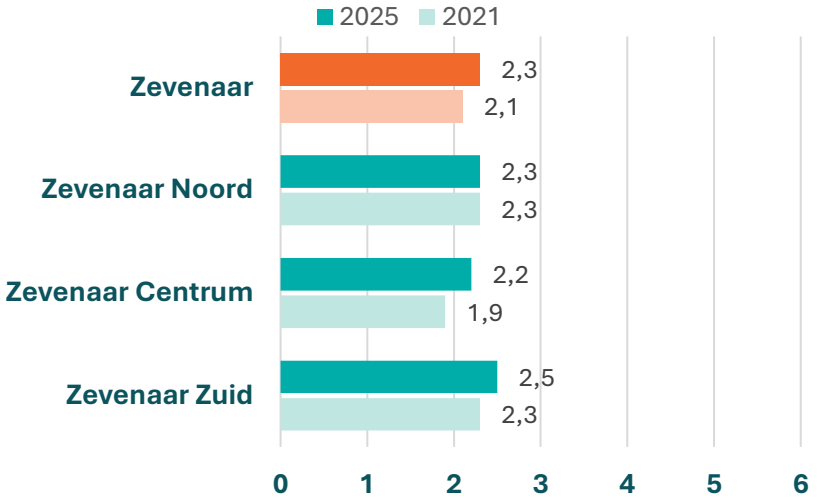

In Zevenaar is in 2025 de somscore voor preventieve maatregelen in en rondom de woning 2,3 (van maximaal zes maatregelen). Deze score is significant hoger dan in 2021 (2,1). Het vaakst zeggen inwoners in Zevenaar extra veiligheidssloten of grendels te bevestigen op buitendeuren; ruim twee derde doet dat (68%). Bijna twee derde van de inwoners (64%) heeft een buitenverlichting met sensor. Minder vaak hebben de inwoners van Zevenaar (rol)luiken voor ramen en/of deuren (46%), camerabewaking (33%), een alarminstallatie (11%) of het Politiekeurmerk Veilig Wonen (7%). Het percentage inwoners met camerabewaking is in 2025 in vergelijking met 2021 significant gestegen (van 19% naar 33%).

Vergeleken met de referentiegebieden is de somscore voor preventieve maatregelen in en rondom huis in Zevenaar significant hoger dan gemiddeld in het basisteam (2,3) en Nederland (1,8). Dit komt met name doordat inwoners van Zevenaar vaker dan gemiddeld in het basisteam en Nederland gebruik zeggen te maken van de volgende preventieve maatregelen: extra sloten of grendels, (rol)luiken, buitenverlichting met sensor en camerabewaking.

33% van de inwoners beschikt over camerabewaking in of rondom hun woning. Dit is hoger dan in 2021 (19%).

Figuur 8.6 - Preventieve maatregelen thuis per wijk (somscore 0-6)

Op wijkniveau is de somscore voor preventieve maatregelen in Zevenaar Centrum lager dan de gemeentelijke score, maar is wel gestegen van 1,9 in 2021 naar 2,2 in 2025. Inwoners van deze wijk zeggen vaker ten opzichte van vier jaar geleden gebruik te maken van camerabewaking (van 15% naar 30%). Dit cijfer blijft nog wel onder het gemeentelijk gemiddelde. Ook beschikken inwoners van Zevenaar Centrum naar eigen zeggen minder vaak dan gemiddeld over een buitenverlichting met sensor (60% t.o.v. 64%).

Naar inhoudsopgave

In 2025 is in Zevenaar Zuid de somscore voor preventieve maatregelen in en rondom huis juist significant hoger dan in de gemeente (2,5 t.o.v. 2,3). In deze wijk geven meer inwoners aan een buitenverlichting met sensor (71% t.o.v. 64%) te hebben en (rol)luiken voor ramen en/of deuren (55% t.o.v. 46%). Ook geven zij ten opzichte van 2021 significant meer aan gebruik te maken van camerabewaking als preventieve maatregel (21% naar 37%).

Tabel 8.2 - Preventieve maatregelen thuis per wijk (percentage aanwezig)

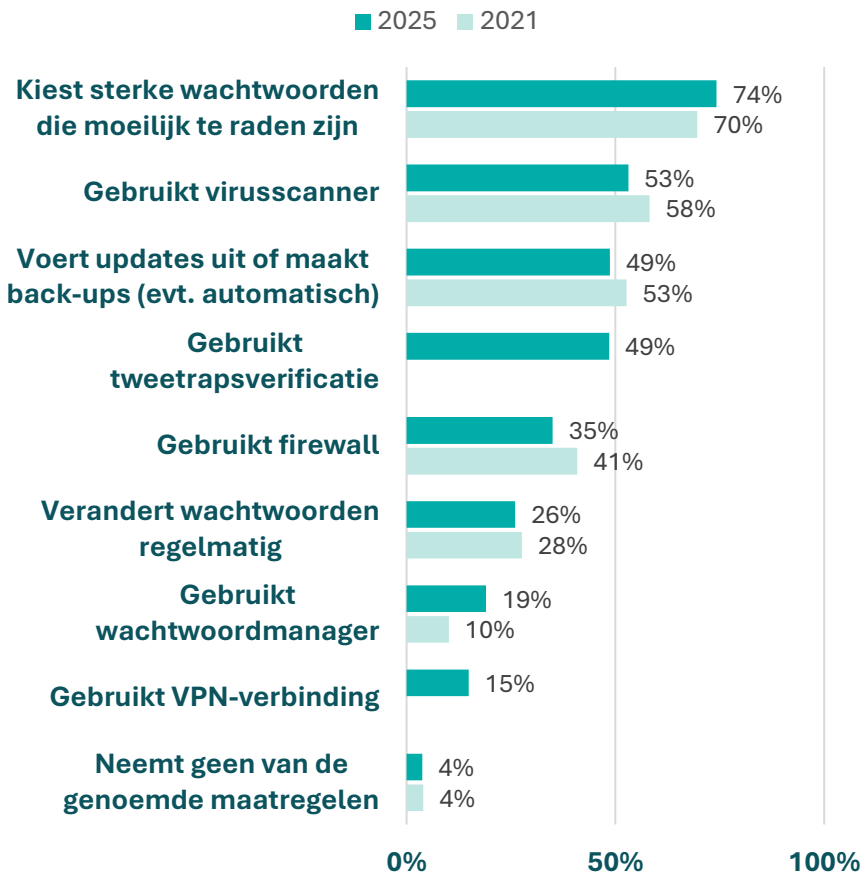
	Extra sloten of grendels	Luiken of rolluiken	Buitenverlichting met sensor	Alarminstallatie	Camerabewaking	Politiekeur-merk Veilig Wonen
Zevenaar Noord	70%	36%	63%	13%	41%	8%
Zevenaar Centrum	68%	43%	60%	10%	30%	6%
Zevenaar Zuid	69%	55%	71%	11%	37%	7%
Gemeente	**68%**	**46%**	**64%**	**11%**	**33%**	**7%**

8.3 Online preventie

Inwoners konden ook aangeven welke maatregelen zij nemen om hun digitale gegevens te beschermen. Hiervoor zijn acht verschillende soorten maatregelen voorgelegd (Figuur 8.7). Op basis van deze acht voorzieningen is een somscore berekend voor ‘online preventie’ (Figuur 8.8).

De somscore ‘online preventie’ geeft het gemiddelde aantal aanwezige maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 8.7 - Online preventie (percentage gebruikt)

Figuur 8.8 - Online preventie per gebied (somscore 0-8)

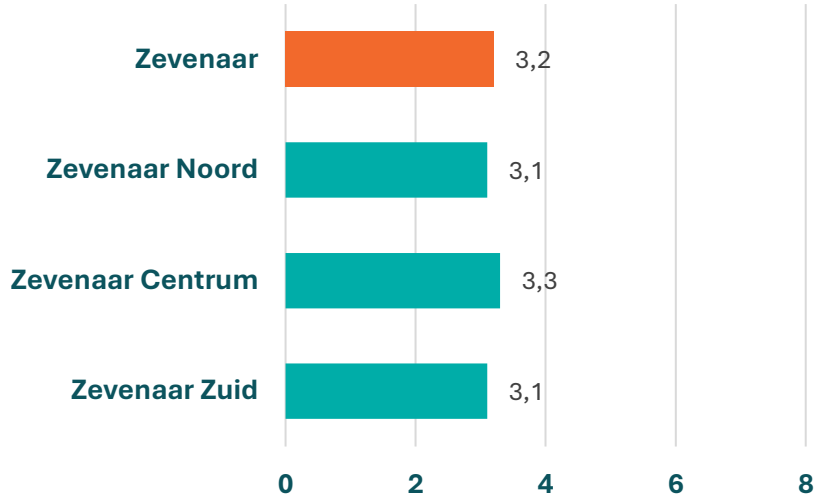

In 2025 heeft Zevenaar een somscore van 3,2 op online preventiemaatregelen (van maximaal acht maatregelen). De meeste inwoners van Zevenaar, namelijk driekwart (74%), geeft aan te kiezen voor sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn om hun digitale gegevens te beschermen. Ruim de helft (53%) zegt gebruik te maken van een virusscanner. Een vergelijkbare groep zegt updates uit te voeren en back-ups te maken of gebruik te maken van tweetrapsverificatie (beide: 49%). Inwoners van Zevenaar geven ten opzichte van 2021 minder vaak aan een firewall te gebruiken (van 41% naar 35%), maar juist vaker een wachtwoordmanager (van 10% naar 19%). Slechts vier procent zegt geen van de genoemde maatregelen toe te passen.

De somscore voor online preventie is in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden. Van de digitale maatregelen ligt het aantal inwoners van Zevenaar dat aangeeft gebruik te maken van een wachtwoordmanager lager dan in het basisteam (19% t.o.v. 21%) en Nederland (19% t.o.v. 23%). Het aantal inwoners dat gebruik zegt te maken van een virusscanner ligt in Zevenaar juist hoger dan het landelijk gemiddelde (53% t.o.v. 47%).

19% van de inwoners maakt gebruik van een wachtwoordmanager. Dit is hoger dan in 2021 (10%).

Figuur 8.9 - Online preventie per wijk (somscore 0-8)

In 2025 is de online preventiescore in alle wijken van Zevenaar vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. De somscore als geheel kunnen we niet vergelijken met 2021. In Zevenaar Centrum geven meer inwoners aan een sterk wachtwoord te kiezen (van 68% naar 76%) en ook vaker een wachtwoordmanager te gebruiken (van 10% naar 20%) dan vier jaar eerder. In Zevenaar Zuid groeit tussen 2021 en 2025 het zelfgerapporteerde gebruik van een wachtwoordmanager (van 10% naar 18%), maar daalt het dito gebruik van firewalls (van 43% naar 31%).

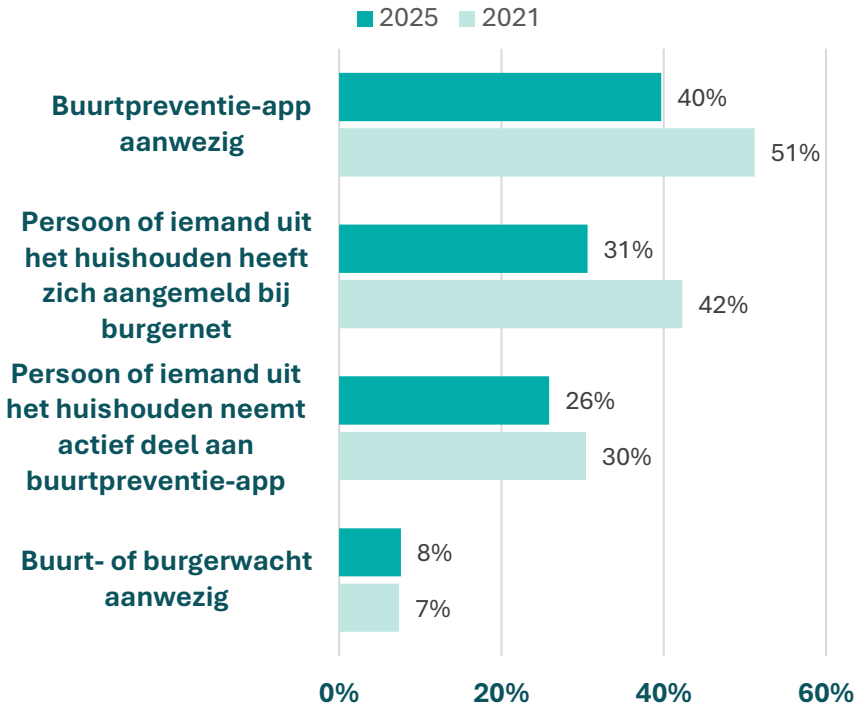
Tabel 8.3 - Online preventie per wijk (percentage gebruikt)

	Sterk, moeilijk te raden wachtwoord	Wachtwoord regelmatig veranderen	Gebruik wachtwoord-manager	Gebruik virusscanner	Gebruik firewall	Updates uitvoeren of back-ups maken
Zevenaar Noord	75%	24%	17%	58%	38%	44%
Zevenaar Centrum	76%	26%	20%	53%	36%	52%
Zevenaar Zuid	70%	28%	18%	52%	31%	45%
Gemeente	**74%**	**26%**	**19%**	**53%**	**35%**	**49%**

8.4 Buurtpreventie

In de Veiligheidsmonitor zit ook een vragenblok over verschillende vormen van buurtpreventie. Inwoners van de gemeente Zevenaar kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of WhatsApp buurtpreventie aanwezig is en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij Burgernet (Figuur 8.10).

Figuur 8.10 - Buurtpreventie (percentage)

Een buurtpreventie-app is de meest gerapporteerde vorm van buurtpreventie die inwoners van Zevenaar in 2025 noemen (40%). Dit aandeel is significant lager dan in 2021 (51%). Ook het aandeel inwoners dat zegt zich te hebben aangemeld bij Burgernet is ten opzichte van vier jaar eerder gedaald (van 42% naar 31%). Van de inwoners geeft een kwart (26%) aan actief mee te doen aan een buurtpreventie-app, zelf of door iemand uit het huishouden. Volgens acht procent van de inwoners is er een buurt- of burgerwacht in de eigen woonbuurt aanwezig.

Op wijkniveau wordt er in Zevenaar Noord in 2025 vaker gezegd dat er buurtpreventie-apps (54%) zijn en worden buurt- en burgerwachten (21%) significant vaker gerapporteerd dan gemiddeld in de gemeente. In Zevenaar Centrum daarentegen, zijn de cijfers voor deze voorzieningen lager: buurtpreventie-app (34%) en een buurt- en burgerwacht (5%). Ook het gerapporteerde percentage aanmeldingen bij een buurtpreventie-app is in Zevenaar Centrum lager dan het gemeentelijk gemiddelde (22%).
In 2025 is in Zevenaar Noord het gerapporteerde percentage deelnemers aan zowel een buurtpreventie-app (van 42% naar 32%) als aan Burgernet (van 45% naar 26%) ten opzichte van 2021 afgenomen. In Zevenaar Centrum zijn de cijfers voor de aanwezigheid van een buurtpreventie-app de afgelopen vier jaar gedaald (van 47% naar 34%) en is ook het aantal gerapporteerde aanmeldingen bij Burgernet (van 41% naar 30%). Het teruglopende cijfer voor aanmeldingen bij Burgernet is ook in Zevenaar Zuid zichtbaar (van 44% naar 33%) net als die voor de aanwezigheid van een buurtpreventie-app (van 56% naar 45%).

Tabel 8.4 - Buurtpreventie per wijk (percentage aanwezig of percentage deelname)

	Heeft WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij Burgernet	Heeft buurt- of burgerwacht
Zevenaar Noord	54%	32%	26%	21%
Zevenaar Centrum	34%	22%	30%	5%
Zevenaar Zuid	45%	30%	33%	7%
Gemeente	**40%**	**26%**	**31%**	**8%**

Burgers en politie

9 Burgers en politie

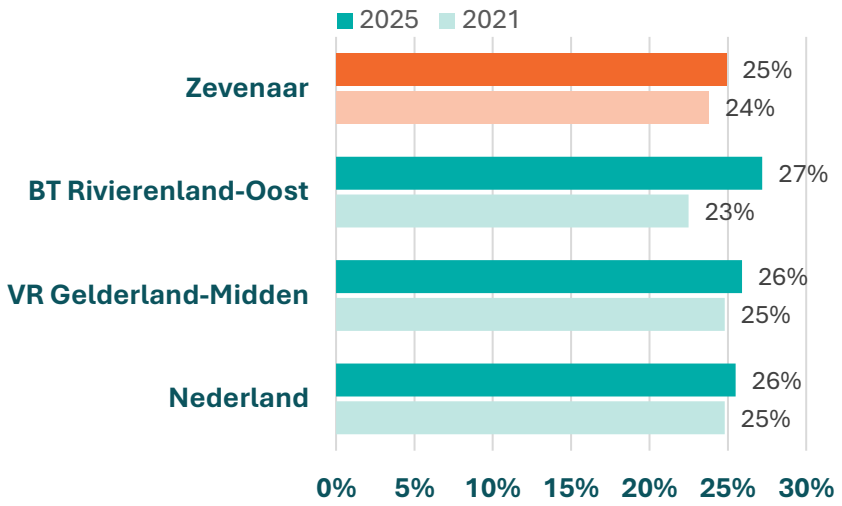
In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (par. 9.1), en vervolgens de bejegening bij de laatste controle door de politie (par. 9.2). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 9.3) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 9.4).

9.1 Contacten burgers met politie

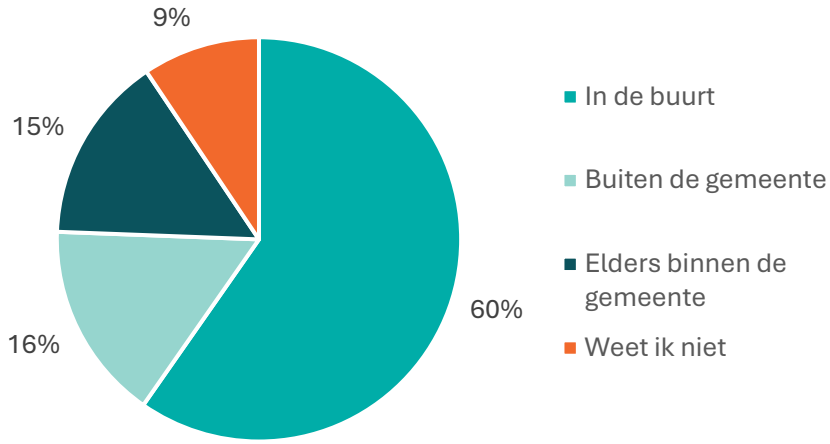
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Zevenaar met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 9.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen 12 maanden, in vergelijking met de referentiegebieden. In Figuur 9.2 wordt voor het laatst gerapporteerde contact met de politie getoond of dat in de buurt, elders in de gemeente of buiten de gemeente was.

Figuur 9.1 - Contact met de politie (percentage)

Figuur 9.2 - Contact met de politie (percentage, basis: inwoners die contact met de politie hebben gehad)

Een kwart van de inwoners van Zevenaar (25%) geeft aan in het afgelopen jaar één of meerdere keren contact te hebben gehad met de politie. Dit beeld is ruwweg gelijk aan 2021 (24%). Het aantal inwoners dat zegt contact te hebben gehad met de politie is in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden: het basisteam Rivierenland-Oost (27%), de veiligheidsregio Gelderland-Midden (26%) en Nederland (26%).

Van de inwoners in Zevenaar die contact zeggen te hebben gehad met de politie geeft het grootste deel, namelijk 60 procent, aan het laatste contact te hebben gehad met de politie in de eigen buurt. Een kleiner deel van het gerapporteerde laatste contact (16 %) vond plaats buiten de gemeente Zevenaar. Nog eens 15 procent geeft aan elders binnen de gemeente contact met de politie te hebben gehad.

Tabel 9.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gerapporteerd met de politie. Waarom was dat contact volgens hen en op wiens initiatief? Van de inwoners die aangeven contact te hebben gehad met de politie geven ruim zes op de tien (61%) aan dat het hierbij ging om aangifte of melding. Een op de tien inwoners (10%) geeft als reden voor hun laatste contact met de politie aan dat het om een bekeuring of waarschuwing ging. Drie op de tien (29%) zegt contact te hebben gehad met de politie vanwege een andere reden. Dit percentage is significant hoger dan in 2021 (12%). Bijna negen op de tien contacten tussen politie en burger vonden in Zevenaar naar eigen zeggen plaats op initiatief van de burger (85%). In de overige gevallen lag het initiatief volgens hen bij de politie (15%).

Tabel 9.1 – Reden en initiatief contact (percentage, basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%
Bekeuring of waarschuwing	9,6%	**Politie**	14,7%
Aangifte of melding	61,3%	**Burger**	85,3%
Andere contacten	29,1%		

Tevredenheid

Aan de inwoners van Zevenaar die in het afgelopen jaar contact hadden met de politie is gevraagd hoe tevreden zij zijn over hun laatste contact met de politie. Van de inwoners van Zevenaar die hebben aangegeven contact te hebben gehad met de politie geeft in 2025 twee derde (67%) aan (zeer) tevreden te zijn over het laatste contact. Dit is in grote lijnen vergelijkbaar met vier jaar eerder (70%). De tevredenheid over het contact met de politie in Zevenaar ligt op een vergelijkbaar niveau als in alle referentiegebieden: het basisteam Rivierenland-Oost (69%) de veiligheidsregio Gelderland-Midden (72%) en Nederland (68%).

Tabel 9.2 laat zien dat in Zevenaar het aandeel inwoners dat aangeeft (zeer) tevreden te zijn over het optreden van de politie is toegenomen van 60 procent in 2014 naar 67 procent in 2025. Deze ontwikkeling is onderdeel van een positieve trend in alle gebieden. De opwaartse trend in Zevenaar begint tussen 2014 en 2017. Maar tussen 2021 en 2025 is er in Zevenaar sprake van een daling (van 70% naar 67%). Dit gaat tegen de trend van de stijgende lijn in de veiligheidsregio en in Nederland in.

Tabel 9.2 - Tevredenheid over (alle) contact met de politie (percentage (zeer) tevreden, basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	60%	71%	70%	67%	**+6,6%**
BT Rivierenland-Oost	63%	65%	70%	69%	**+6,5%**
VR Gelderland-Midden	64%	65%	69%	72%	**+7,6%**
Nederland	63%	65%	66%	68%	**+5,0%**

Uitleg tabel trendanalyse

Oranje: negatiever dan de voorgaande meting/ negatieve trend
Grijs: vergelijkbaar met de voorgaande meting/ stabiele trend
Groen: positiever dan de voorgaande meting/ positieve trend

67% van de bewoners is tevreden over het contact met de politie

Inwoners die minder tevreden waren konden aangeven wat hiervoor de redenen waren. Hieruit komt een top 3 van redenen voor ontevredenheid over contact met de politie.

Nr. 1: 41,2%

1. Politie nam mij niet serieus of was niet geïnteresseerd

Nr. 2: 41,0%

2. Problemen niet opgelost

Nr. 3: 15,1%

3. Achteraf niet/onvoldoende op de hoogte gehouden

9.2 Controle door de politie

In de Veiligheidsmonitor 2023 is voor het eerst aan inwoners gevraagd of zij in de afgelopen 12 maanden zijn gecontroleerd door de politie. In de gemeente Zevenaar geeft 8 procent van de inwoners aan dat zij gecontroleerd zijn door de politie.

Aan deze groep inwoners is vervolgens de volgende uitspraak voorgelegd: ‘bij de laatste controle heeft de politie mij rustig, respectvol en correct behandeld’. Bij het interpreteren van de resultaten op dit thema is het belangrijk om te onthouden dat de resultaten slechts indicatief zijn, aangezien de vragen zijn gesteld aan een kleine groep inwoners van minder dan 50 waarnemingen (*).

In Zevenaar geeft ongeveer 82 procent* van de inwoners die in het afgelopen jaar zijn gecontroleerd door de politie aan dat zij het (helemaal) eens zijn met deze stelling.

Aan de groep inwoners die in de afgelopen twaalf maanden aangeeft dat zij gecontroleerd zijn door de politie, is ook gevraagd of zij denken dat hun afkomst, huidskleur of uiterlijk voor de politie (bij de laatste controle) een reden was om hen te controleren. Bij deze vraag gaf ongeveer 7 procent* van de gecontroleerde inwoners aan dat zij vermoedden dat dit het geval was.

9.3 Functioneren politie in de buurt

Over het functioneren van de politie in de buurt zijn aan inwoners verschillende vragen gesteld. Allereerst is inwoners gevraagd een algemeen oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners gevraagd naar hun oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Ten slotte zijn een aantal stellingen voorgelegd die verder inzoomen op het functioneren van de politie in de woonbuurt.

Tevredenheid

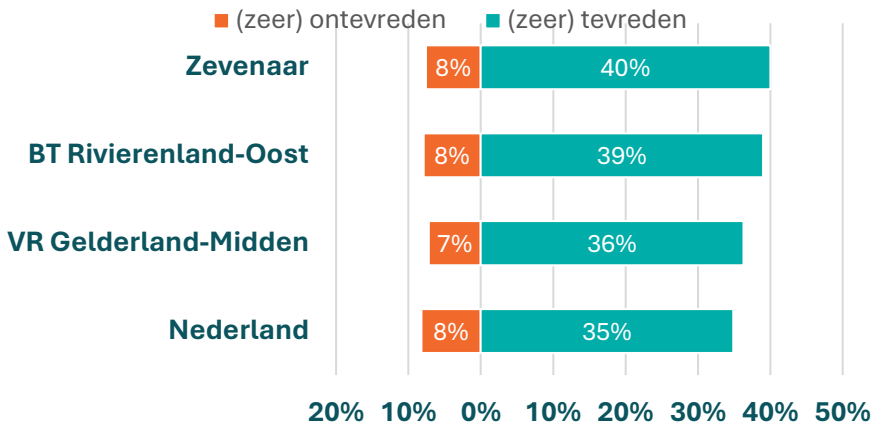
Figuur 9.3 en Figuur 9.4 geven het oordeel van inwoners over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie weer voor de gemeente en de vergelijkingsgebieden.

In 2025 zijn vier op de tien inwoners van Zevenaar (40%) (zeer) tevreden over het *functioneren* van de politie in de buurt. Dit is significant hoger dan in 2021 (34%). Vergeleken met de referentiegebieden is de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt in Zevenaar significant hoger dan in het basisteam (39%) en Nederland (35%).

Ruim drie op de tien inwoners van Zevenaar (34%) zijn in 2025 (zeer) tevreden over de *zichtbaarheid* van de politie in de buurt; twee op de tien (21%) zijn (zeer) ontevreden. Beide percentages zijn ten opzichte van 2021 niet significant veranderd (29% en 19%). De tevredenheid over de zichtbaarheid van de politie in de buurt is in Zevenaar vergelijkbaar met die in de referentiegebieden.

Over de periode 2014–2025 is in Zevenaar sprake van een positieve trend: de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt is met 6,3 procentpunt toegenomen (Tabel 9.3). Deze stijging vond met name tussen 2021 en 2025 plaats (van 34% naar 40%). Ook in het basisteam en de veiligheidsregio is het aandeel (zeer) tevreden inwoners tussen 2014 en 2025 gestegen. Landelijk heeft de tevredenheid zich overigens tussen 2021 en 2025 negatief ontwikkeld (van 37% naar 35%).

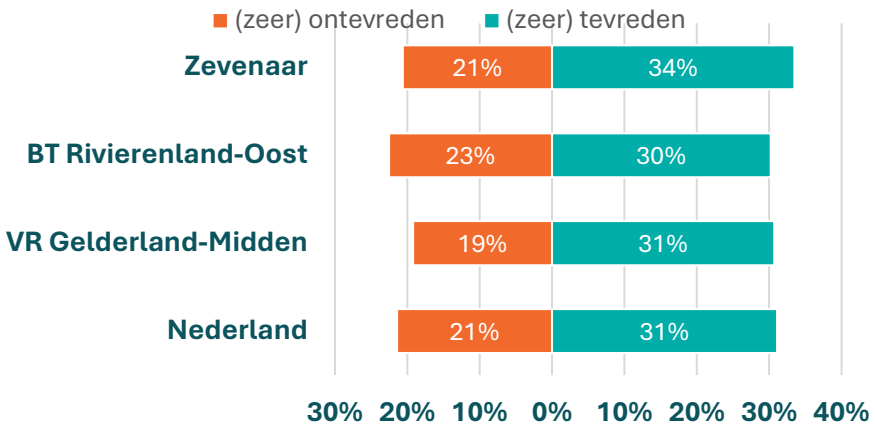
Figuur 9.3 - Oordeel over functioneren politie buurt per gebied (percentage)

Tabel 9.3 - Oordeel over functioneren politie buurt per gebied (percentage (zeer) tevreden)

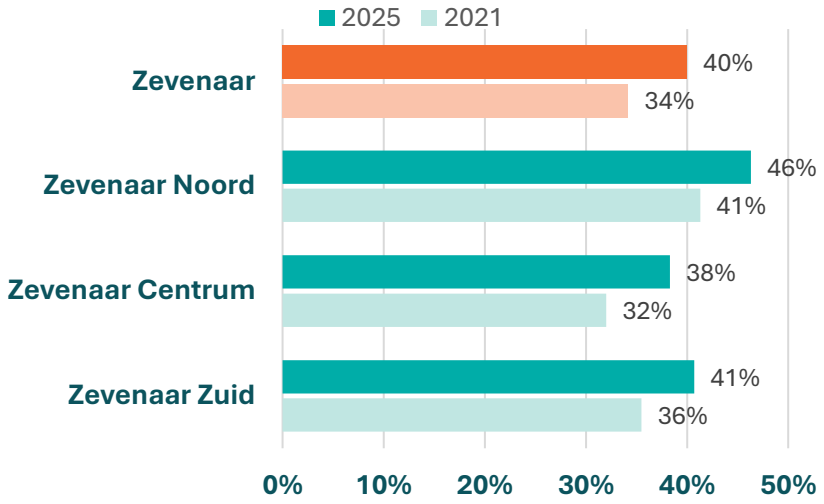
	2014	2017	2021	2025	Trend
Zevenaar	34%	34%	34%	40%	+6,3%
BT Rivierenland-Oost	32%	35%	33%	39%	+7,5%
VR Gelderland-Midden	32%	34%	38%	36%	+3,9%
Nederland	36%	37%	37%	35%	-0,8%

Figuur 9.4 - Oordeel over zichtbaarheid politie buurt per gebied (percentage)

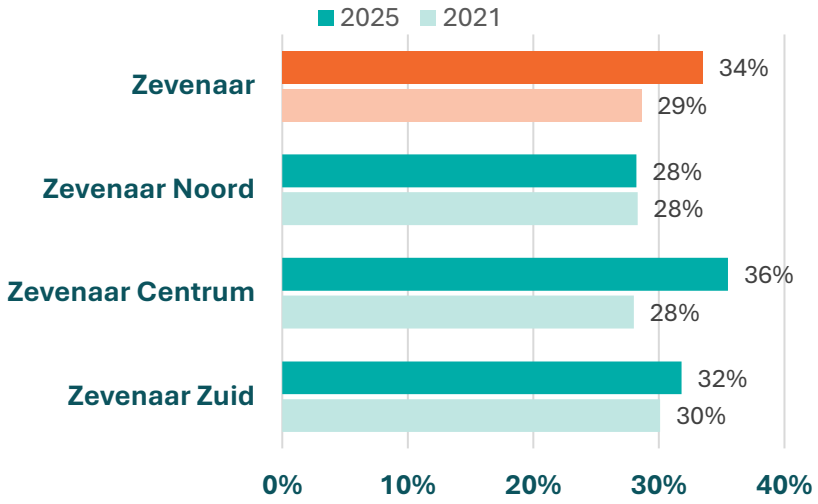
Het oordeel van inwoners van de wijken in Zevenaar over het *functioneren* van de politie in de buurt is ongeveer gelijk aan het gemeentelijke gemiddelde (Figuur 9.4) Ook hier is er geen sprake van significante verschillen tussen 2021 en 2025.

Figuur 9.5 - Tevredenheid over functioneren politie in de buurt per wijk (percentage (zeer) tevreden)

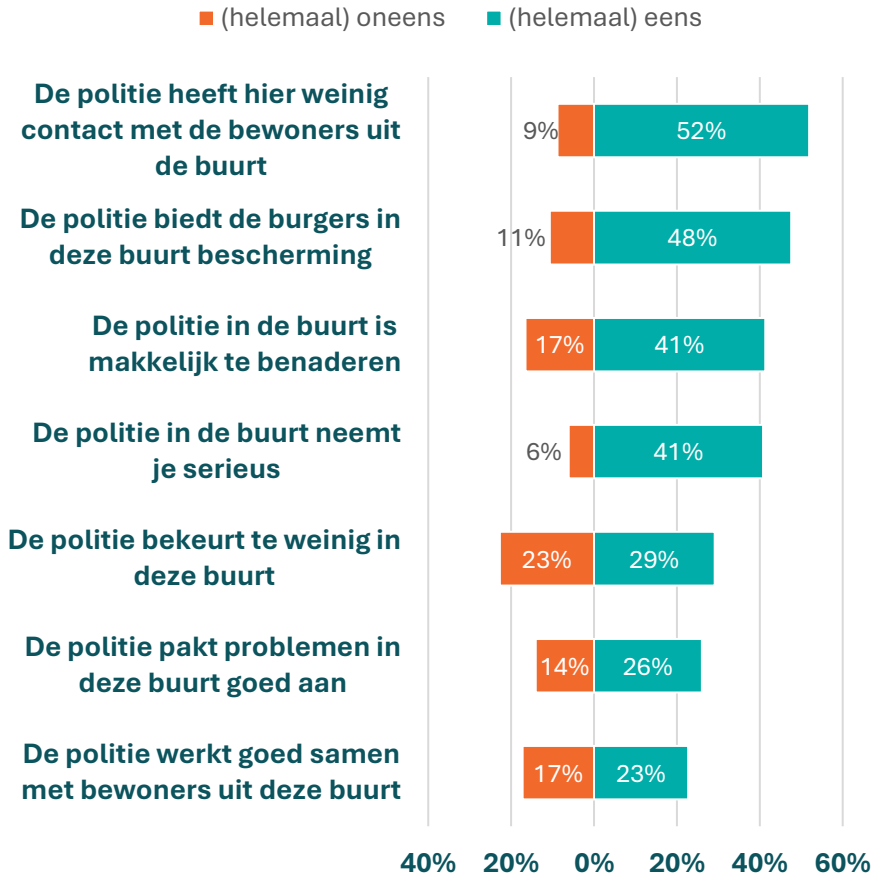

De tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt is in alle wijken van Zevenaar vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde (Figuur 9.5). Ook is in geen van de drie wijken de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt tussen 2021 en 2025 significant veranderd. Hetzelfde beeld zien we bij het oordeel van inwoners over de zichtbaarheid van de politie (Figuur 9.6).

Figuur 9.6 - Tevredenheid over zichtbaarheid politie in de buurt per wijk (percentage (zeer) tevreden)

Figuur 9.7 - Stellingen over functioneren politie in de buurt (percentage, basis: inwoners met oordeel over functioneren)

Stellingen over het functioneren van de politie

Naast een algemeen oordeel over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie in de buurt is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 9.7 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens of (helemaal) oneens is met de stellingen.

Meer dan de helft van de inwoners (52%) met een oordeel over het functioneren van de politie vindt dat de politie weinig contact heeft met de bewoners uit de buurt. Bijna de helft (48%) stelt dat de politie de burgers in de buurt bescherming biedt. Vier op de tien bewoners ervaren dat de politie in de buurt makkelijk benaderbaar is en hen serieus neemt (beide: 41%).

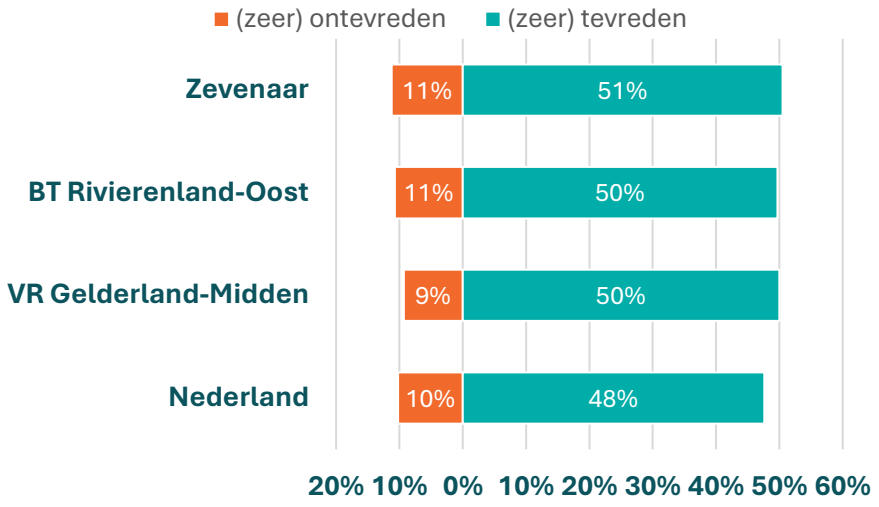
Drie op de tien inwoners (29%) met een oordeel over het functioneren van de politie vinden dat de politie in de buurt te weinig bekeuringen uitdeelt. Opvallend is dat nagenoeg eenzelfde percentage (23%) het (helemaal) oneens is met deze stelling. Bijna een kwart van de inwoners van Zevenaar met een oordeel over de politie (23%) vindt dat de politie goed met bewoners samenwerkt.

9.4 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Zevenaar is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 9.8).

Ruim de helft van de inwoners van Zevenaar (51%) is (zeer) tevreden over het algemeen functioneren van de politie. Een op de tien (11%) is hierover (zeer) ontevreden. Beide percentages zijn vergelijkbaar met 2021 (45% en 8%). Ook is de tevredenheid over het algemeen functioneren van de politie in Zevenaar vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Figuur 9.8 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen per gebied (percentage)

Bijlagen

Naar inhoudsopgave

A Bijlage - Vragenblokken

Tabel A.1 Vragenblokken Veiligheidsmonitor 2025 Zevenaar

1. Leefbaarheid woonbuurt
2. Beleving overlast in de buurt
3. Veiligheidsbeleving
4. Slachtofferschap
5. Tevredenheid laatste politiecontrole
6. Oordeel functioneren politie in de buurt
7. Oordeel functioneren politie algemeen
8. Oordeel functioneren gemeente
9. Controle door de politie
10. Preventie
11. Respectloos gedrag (incl. discriminatie en weerbaarheid)
12. Verdachte situaties

B Bijlage - Landelijke trends en patronen in de Veiligheidsmonitor

Deze samenvatting van trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor is bedoeld om de resultaten van de Veiligheidsmonitor Zevenaar in een breder perspectief te plaatsen.

B.1 Landelijke trends

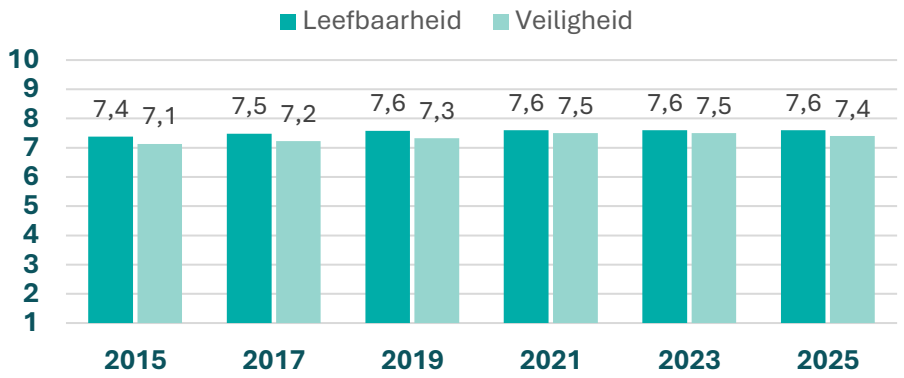
In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends van de afgelopen 10 jaar in de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends zijn uitgebreider beschreven in de landelijke rapportage (CBS, 2026).

Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

Het rapportcijfer voor veiligheid in de buurt liet tot en met 2021 een stijgende trend zien. Gemiddeld werden Nederlanders steeds positiever over hoe veilig wonen het is in de buurt. Tussen 2021 en 2023 is de waardering voor de veiligheid in de buurt gestabiliseerd. In beide jaren lag het gemiddelde rapportcijfer op 7,5. In 2025 is het rapportcijfer licht gedaald naar 7,4.

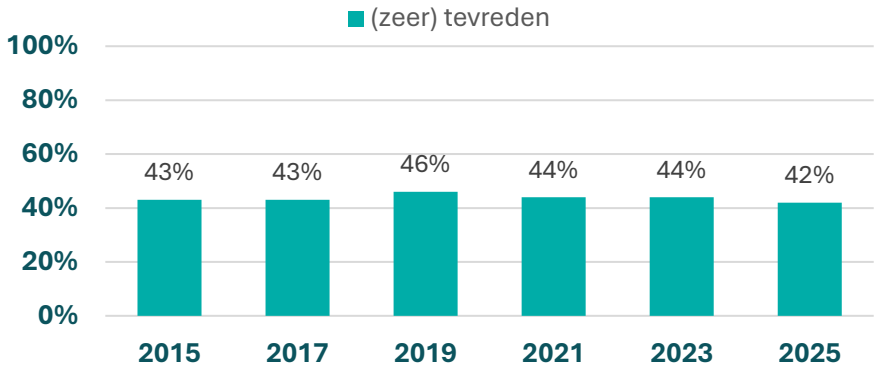
Het rapportcijfer voor de leefbaarheid van de woonbuurt liet in de periode 2015-2019 eveneens een (licht) stijgende trend zien. Vanaf 2019 is sprake van een stabilisatie. Nederlanders beoordelen de leefbaarheid van hun woonbuurt in de periode 2019-2025 gemiddeld met het rapportcijfer 7,6.

Figuur B.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt

De mate van tevredenheid die Nederlanders ervaren over het functioneren van de gemeente op het terrein van aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in 2025 verder afgenomen. Tot en met 2019 was er sprake van een stijgende trend. In dat jaar was 46 procent van de Nederlanders (zeer) tevreden; in 2025 is het aandeel gedaald naar 42 procent.

Figuur B.2 - Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid (percentage (zeer) tevreden)

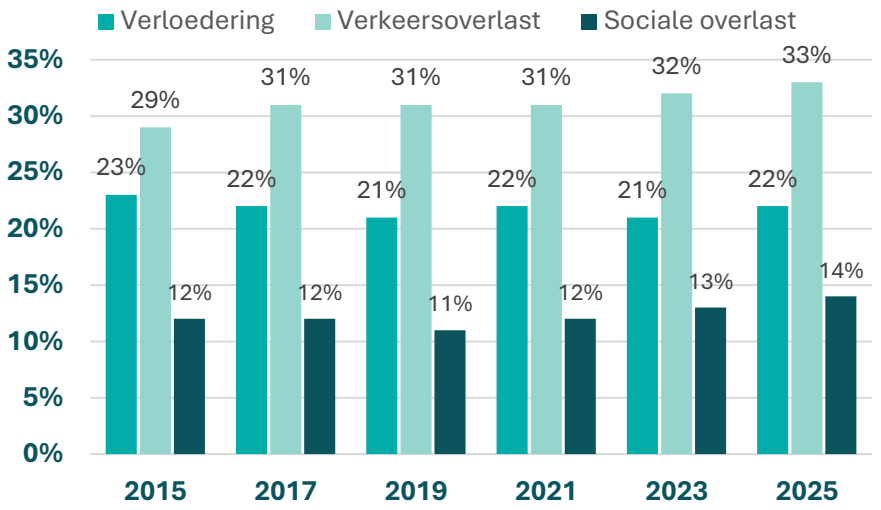

Overlast

In 2025 heeft 46 procent van de Nederlanders zelf veel overlast ervaren van één of meerdere vormen van overlast die voor kunnen komen in de woonbuurt. Dit is vergelijkbaar met 2021 en 2023 (niet in figuur).

In 2025 is het percentage dat veel sociale overlast ervaart toegenomen van 13 naar 14 procent. Daarmee is het aandeel Nederlanders dat veel sociale overlast ervaart op het hoogste niveau sinds 2012. Sinds 2019 is er een toename in de ervaren sociale overlast. De verkeersoverlast is toegenomen tussen 2021 en 2025, na een stabiel beeld tussen 2017 en 2019. De ervaren fysieke verloedering is in 2025 ongeveer gelijk gebleven aan de voorgaande jaren.

Figuur B.3 - Ervaren overlast in de buurt (percentage 'veel' overlast)

Veiligheidsbeleving

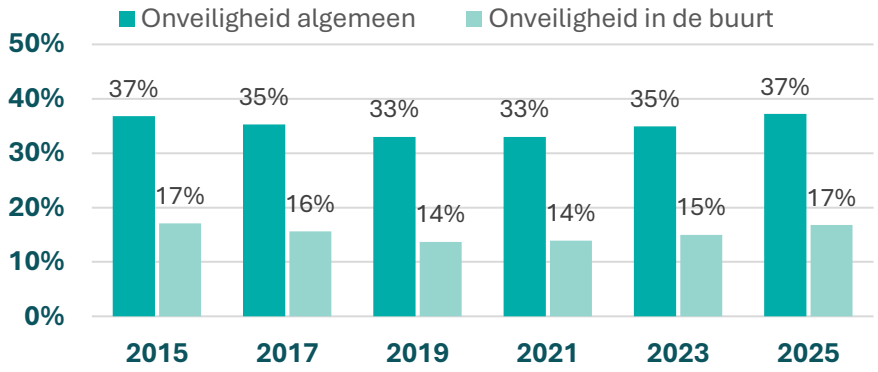
In 2025 voelt 17 procent van de Nederlanders zich weleens onveilig in de eigen buurt. Dit is een stijging ten opzichte van 2021 (14%) en 2023 (15%). In de periode 2013-2019 was er sprake van een afname in de onveiligheidsgevoelens van Nederlanders in de eigen buurt (van 18% naar 14%).

In de Veiligheidsmonitor wordt naast de veiligheidsbeleving in de buurt ook gevraagd naar de veiligheidsbeleving van Nederlanders in algemene zin. Meer dan een derde van de Nederlanders (37%) geeft aan dat zij zich in het algemeen weleens onveilig voelen. Dit aandeel is hiermee ruim twee keer zo groot als het aandeel dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt. In 2023 gaf 35 procent van de Nederlanders aan zich weleens onveilig te voelen in algemene zin. Het aandeel Nederlanders met algemene onveiligheidsgevoelens ligt in 2025 dus hoger dan in 2023.

De toename tussen 2023 en 2025 wordt vooral veroorzaakt door de toename in onveiligheidsgevoelens bij vrouwen. In vergelijking met 2005, het eerste meetjaar, zijn de onveiligheidsgevoelens in Nederland met 26 procent gedaald.

Het percentage inwoners dat zich *vaak* onveilig voelt ligt voor zowel de veiligheidsbeleving in de eigen buurt als in algemene zin op ruim 2 procent. Voor zowel de algemene veiligheidsbeleving als de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is er (achter de komma) een lichte toename in vergelijking met 2023.

Figuur B.4 - Onveiligheidsgevoel (percentage 'wel eens' onveilig)

Respectloos gedrag

In 2025 geeft 18 procent van de Nederlanders aan vaak of soms te maken hebben gehad met respectloos gedrag door onbekenden op straat, een toename ten opzichte van 2023 (15%). Ook in het openbaar vervoer zijn de ervaringen van respectloos gedrag door onbekende toegenomen, van 10% in 2023 naar 13% in 2025.

Discriminatie

Ongeveer een op de acht inwoners (12%) geeft in 2025 aan zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd gevoeld te hebben. Dit is een stijging ten opzichte van 2023, toen 11 procent van de Nederlanders discriminatie ervoer. Van de mensen die in 2025 discriminatie hebben ervaren, gaf 18 procent aan dat het vaak voor kwam. Ook dit is een stijging in vergelijking met 2023 (17%). Van de mensen die discriminatie ervaren hebben, ging het bij 41 procent om discriminatie op grond van ras of huidskleur. Dit is een stijging ten opzichte van 2023, toen ervoer 38 procent discriminatie op grond van ras of huidskleur. Ook kwam in 2025 discriminatie op grond van godsdienst of op grond van politieke overtuiging vaker voor.

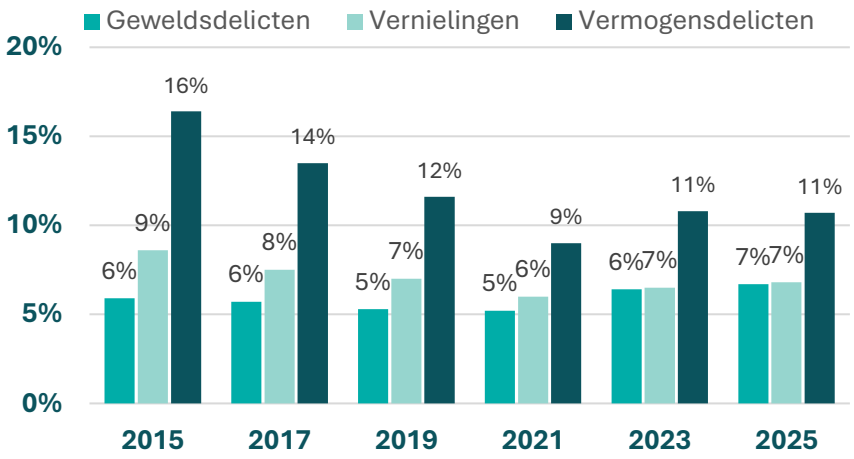
De meeste discriminatie wordt door slachtoffers ervaren door ongelijke behandeling (57%). Discriminatie door discriminerende opmerkingen wordt in 2025 (47%) vaker ervaren dan in 2023 (44%). Van de mensen die zich gediscrimineerd voelen, heeft 11 procent melding gedaan bij een of meerdere instanties, 2 procent deed aangifte bij de politie. Dit is vergelijkbaar met 2023.

Slachtofferschap traditionele criminaliteit

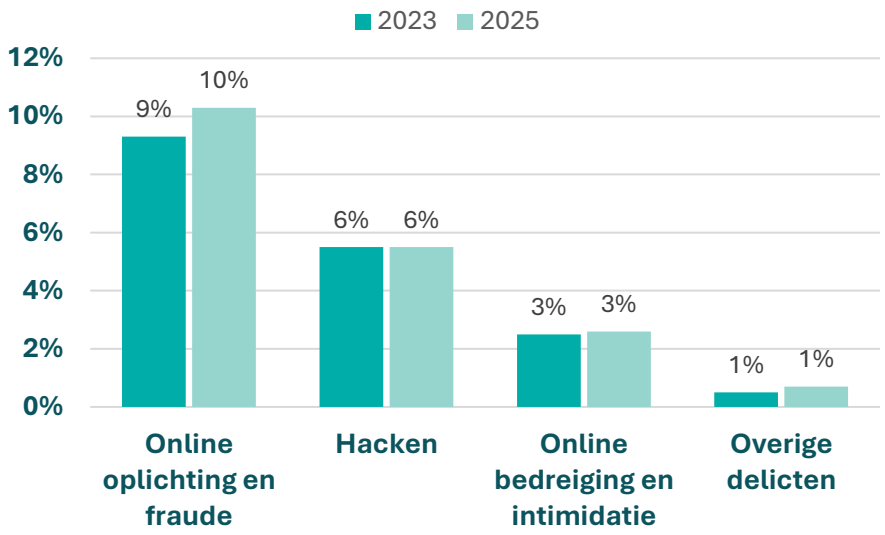
In totaal is een op de vijf Nederlanders (20%) in 2025 slachtoffer geworden van een of meerdere vormen van traditionele criminaliteit (geweldsdelicten, vermogensdelicten en/of vernielingen). Dat is evenveel als in 2023, maar een stijging ten opzichte van 2021, toen het totale slachtofferschap 17 procent bedroeg. Net zoals in eerdere jaren kwamen vermogensdelicten het vaakst voor (11%), gevolgd door vernielingen en geweldsdelicten (beide 7%).

Een slachtoffer van traditionele criminaliteit kan bij de politie melding of aangifte doen van het delict. In 2025 is 37 procent van alle ondervonden delicten traditionele criminaliteit bij de politie gemeld en van 31 procent werd aangifte gedaan. Dit is vergelijkbaar met 2023 en 2021 toen ook 37 procent een melding en 32 procent aangifte deed. In 2021 was de aangiftebereidheid na een lange periode van daling (2013-2019) toegenomen.

Figuur B.5 - Slachtoffers traditionele criminaliteit (percentage)

Figuur B.6 - Slachtoffers online criminaliteit (percentage)

Online criminaliteit

In 2025 is 17 procent van de Nederlanders slachtoffer geworden van online criminaliteit. Het slachtofferschap is hiermee iets gestegen ten opzichte van 2021 en 2023 (16%). De stijging komt vooral door de toename van aankoopfraude van 7 naar 8 procent.

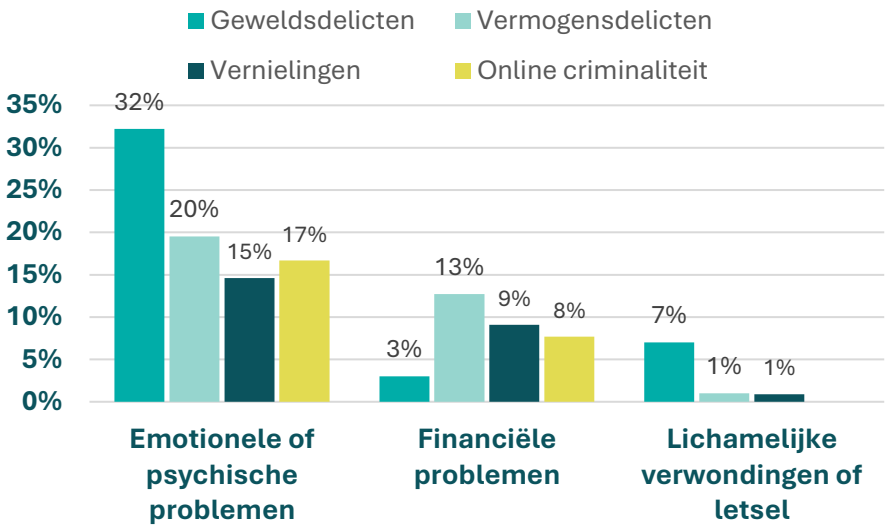
Er kan geen vergelijking gemaakt worden met het percentage slachtoffers voor 2021, omdat de vragen over online criminaliteit veranderd zijn. In de landelijke rapportage van de Veiligheidsmonitor 2021 (CBS, 2022) is een benadering gedaan van de ontwikkeling tussen 2013 en 2021. Hieruit blijkt dat online criminaliteit tussen 2013 en 2021 een stijgende lijn vertoonde. De toename was vooral duidelijk vanaf 2018 en het sterkst bij aankoopfraude.

Van alle slachtoffers van online criminaliteit heeft 52 procent bij een instantie gemeld wat hen is overkomen, 15 procent heeft aangifte gedaan bij de politie. Een melding bij online pesten, stalken en shamesexting kan ook gedaan zijn bij familie, vrienden, op school of op het werk. In het geval van online bedreiging gaat het uitsluitend om melding bij de politie.

Gevolgen van criminaliteit

Meer dan een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit (28%) en een vijfde van de slachtoffers van online criminaliteit (21%) geeft aan emotionele, lichamelijke of financiële problemen te ondervinden als gevolg van het delict waarvan zij slachtoffer van zijn geworden. Geweldsdelicten leidden het vaakst tot één van deze gevolgen (35%). Net als in 2023 kwamen emotionele of psychische problemen het vaakst voor: 22 procent van de slachtoffers van traditionele criminaliteit kreeg hier mee te maken. Bij alle type delicten ondervonden slachtoffers het vaakst emotionele of psychische problemen. Er zitten grote verschillen in de gevolgen per type online criminaliteit. Bij phishing is het percentage inwoners dat financieel in de problemen komt het grootst (19% van slachtoffers phishing). Bij online bedreiging en intimidatie de emotionele en psychische problemen (40% van slachtoffers online bedreiging en intimidatie), en dan met name bij online pesten (49% van de slachtoffers).

Figuur B.7 - Gevolgen criminaliteit naar type delict, 2025 (percentage, basis: slachtoffers van betreffende type delict)

Preventie

Het preventief gedrag van Nederlanders is in de afgelopen jaren nauwelijks veranderd. Ook het percentage Nederlanders dat beveiligingsmaatregelen in en rond de woning heeft is gelijk gebleven.

Het aandeel Nederlanders dat deelneemt aan Burgernet is de afgelopen jaren afgenomen, van 33 procent in 2021 naar 25 procent in 2025[5]. De deelname aan Whatsapp-buurtpreventie is juist toegenomen de afgelopen jaren, van 22 procent in 2021 naar 24 procent in 2025.

In de Veiligheidsmonitor 2025 zijn er nieuwe maatregelen toegevoegd die burgers kunnen nemen om digitale gegevens te beschermen, namelijk het gebruik van een VPN (16%) en tweetrapsverificatie (49%). Het gebruik van sterke wachtwoorden blijft de meest voorkomende maatregel (74%) van online preventie. Met uitzondering van het gebruik van sterke wachtwoorden en het gebruik van een wachtwoordmanager is er een kleine daling bij het gebruik van online preventiemaatregelen ten opzichte van 2023.

Verdachte situaties

Verdachte situaties is een nieuw thema dat in 2025 is toegevoegd aan de Veiligheidsmonitor, het is niet mogelijk om deze cijfers te vergelijken met eerdere edities.

In 2025 gaf 49 procent aan dat er zeker of vermoedelijk een of meerdere verdachte situaties in hun buurt voorkwamen in de afgelopen 12 maanden. Van deze groep die aangaf dat er zeker of vermoedelijk een verdachte situatie in hun buurt voorkwam heeft 10 procent een melding gedaan, 76 procent deed geen melding. Bijna de helft (49%) van hen geeft aan dat de reden om geen melding te doen, is dat men niet zeker is of er iets aan de hand was.

Contact met politie

In 2025 geeft ruim een kwart (26%) van de Nederlanders aan contact te hebben gehad met de politie. Meestal (58%) vond het contact met politie plaats in de eigen buurt, een kleiner deel had elders in de gemeente (20%) of buiten de gemeente (18%) contact met de politie. Ruim twee op de drie (68%) is tevreden over het contact met de politie. Dit is allemaal vergelijkbaar met 2021 en 2023.

B.2 Landelijke patronen

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor in de resultaten uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar via Statline van CBS of Ipsos I&O.

[5] *De manier van aanmelden en de werkwijze van Burgernet zijn veranderd sinds 1 september 2023*

Leefbaarheid en buurtoverlast

De tevredenheid van Nederlanders over het functioneren van de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid vertoont geen duidelijke verschillen naar de mate van stedelijkheid van het gebied. Dit was in 2023 ook niet het geval. Ook inwonertal is niet van invloed. In de 70.000+-gemeenten is het percentage inwoners dat tevreden is over de gemeentelijke aanpak (41%) vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (42%).

Net zoals in eerdere jaren is de zichtbaarheid van handhavers in de buurt in stedelijke gemeenten groter dan in minder stedelijke gemeenten. Ook de tevredenheid over het functioneren van gemeentelijke handhavers neemt toe naarmate een gemeente meer stedelijk is. In niet-stedelijke gemeenten is 21 procent van de inwoners die weleens gemeentelijke handhavers hebben gezien (zeer) tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers, in zeer stedelijke gemeenten ligt dit op 27 procent.

In gebieden die meer verstedelijkt zijn, ervaren inwoners meer buurtoverlast. Ook het inwonertal heeft invloed op de ervaren overlast. Hoe groter de gemeente hoe meer inwoners aangeven buurtoverlast te ervaren. In de 70.000+-gemeenten ervaart de 52 procent van de inwoners veel buurtoverlast, terwijl het gemiddelde op 46 procent ligt.

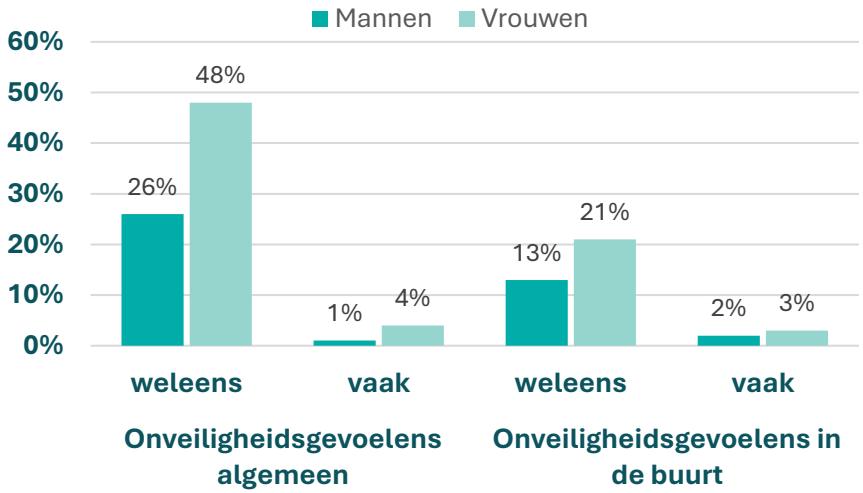
Veiligheidsbeleving

Er is sprake van verschillen in veiligheidsbeleving op basis van leeftijd. Jongere mensen (zowel 15- tot 25-jarigen als 25- tot 45-jarigen) zeggen vaker zich onveilig te voelen dan oudere mensen (45- tot 65-jarigen, maar vooral 65-plussers). Dit geldt voor zowel veiligheidsbeleving in het algemeen als in de eigen woonbuurt. Sinds 2019 is er een soortgelijk patroon zichtbaar.

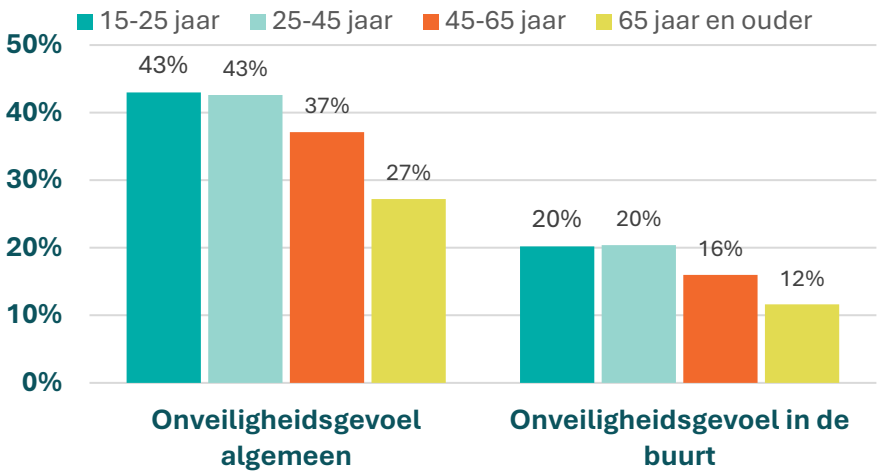
De veiligheidsbeleving van inwoners verschilt in Nederland ook naar geslacht: vrouwen ervaren vaker onveiligheidsgevoelens dan mannen, zowel in de eigen woonbuurt (21% tegenover 13%) als in algemene zin (48% tegenover 26%). Vrouwen in de leeftijdscategorie 15 tot 25 jaar voelen zich het vaakst onveilig. Van deze groep ervaart 28 procent weleens onveiligheidsgevoelens in de buurt, terwijl zes op de tien jonge vrouwen (60%) zich weleens onveilig voelen in algemene zin.

De mate van ervaren onveiligheidsgevoelens varieert ook op basis van seksuele oriëntatie. Homoseksuele en bi-plus mannen ervaren vaker onveiligheidsgevoelens in de buurt en in het algemeen dan heteroseksuele mannen. Vooral bi-plus vrouwen voelen zich vaak onveilig: 27 procent voelt zich weleens onveilig in de buurt en 60 procent weleens in het algemeen. Tussen homoseksuele vrouwen en heteroseksuele vrouwen zijn de verschillen in veiligheidsbeleving minder groot.

Figuur B.8 - Onveiligheidsgevoel naar geslacht, 2025 (percentage)

Figuur B.9 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2025 (percentage)

Respectloos gedrag en discriminatie

Vrouwen ervaren vaker respectloos gedrag dan mannen, en jongeren vaker dan ouderen. Stedelingen hebben vaker met respectloos gedrag te maken dan mensen die in een niet stedelijke gemeente wonen. Vergeleken met heteroseksuele mensen hebben homoseksuele mensen, bi-plus vrouwen en mensen met een andere seksuele oriëntatie er vaker mee te maken. Verder krijgt de tweede generatie er vaker mee te maken dan mensen met een andere herkomst. Het verschil ten opzichte van mensen met een Nederlandse herkomst hangt volledig samen met het feit dat de tweede generatie relatief jong is en vaak in een stad woont.

Bij discriminatie is een vergelijkbaar patroon zichtbaar als bij respectloos gedrag. Daarnaast is er ook nog onderscheid naar religie of levensbeschouwingen. Joden voelen zich het vaakst gediscrimineerd (39%), daarnaast voelen hindoes (32%) en moslims (30%) zich ook relatief vaak gediscrimineerd.

Voor de meeste groepen geldt dat de ervaren discriminatie niet is veranderd tussen 2023 en 2025. Voor vrouwen, 45- tot 65-jarigen en 65-plussers is er een stijging in 2025 ten opzichte van 2023. Bij Joden is een grote stijging zichtbaar, van 24 procent die in 2023 discriminatie zegt te hebben ervaren naar 39 procent in 2025.

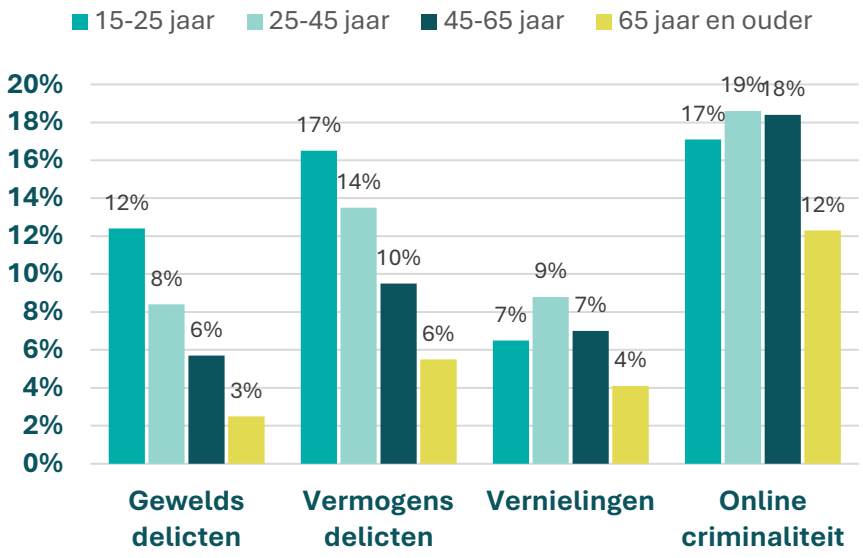
Slachtofferschap criminaliteit

Het slachtofferschap van criminaliteit verschilt naar geslacht en vooral naar leeftijd. Mannen zijn vaker slachtoffer van met name vernielingen en vermogensdelicten, van geweldsdelicten zijn mannen en vrouwen even vaak slachtoffer. Groter zijn de verschillen naar leeftijd. Jongeren zijn vaker slachtoffer van criminaliteit dan ouderen. In totaal zijn 15- tot 25-jarigen (28%) en 25- tot 45-jarigen (25%) meer dan twee keer zo vaak slachtoffer als 65-plussers (11%).

Bij online criminaliteit zijn er vrijwel geen verschillen naar geslacht (vrouwen wel vaker slachtoffer online stalking). Jongeren zijn vaker slachtoffer van online criminaliteit dan ouderen, maar de verschillen tussen 15- tot 25-jarigen (18%) en 65-plussers (11%) zijn kleiner dan bij traditionele criminaliteit.

Het percentage dat in 2025 slachtoffer is geweest van traditionele criminaliteit is in de 70.000+-gemeenten met 25 procent hoger dan gemiddeld in Nederland (20%). Het hoogst is het slachtofferschap in de G4 (32%). In de G40 is 23 procent slachtoffer geweest en in de overige 70.000+-gemeenten 17 procent.

Figuur B.10 - Slachtoffers criminaliteit naar leeftijd, 2025 (percentage)

Preventie

Het preventieve gedrag van inwoners varieert tussen meer en minder verstedelijkte gebieden. In stedelijke buurten nemen inwoners minder voorzorgsmaatregelen om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van criminaliteit, bijvoorbeeld 's avonds licht laten branden bij afwezigheid, dan in niet-stedelijke buurten, zoals op het platteland. Een soortgelijk patroon is zichtbaar bij de voorzieningen die inwoners treffen voor het beveiligen van hun woning. In sterk stedelijke buurten heeft bijvoorbeeld 28 procent van de bewoners buitenverlichting met sensor, terwijl dit aandeel in niet-stedelijke buurten op 64 procent ligt. Maar ook andere preventieve voorzieningen zoals rolluiken, extra veiligheidssloten, camerabewaking, alarminstallaties en raamstickers of certificaten van PKVW zijn minder aanwezig in zeer stedelijke buurten.

De mate van WhatsApp-buurtpreventie wordt groter naarmate de stedelijkheid van een gebied afneemt. Het aandeel inwoners dat zegt dat er WhatsApp-buurtpreventie aanwezig is, is in niet-stedelijke buurten 2,5 keer zo groot als in zeer stedelijke buurten, namelijk 48 procent tegenover 19 procent. Ook de deelname aan WhatsApp-buurtpreventie wordt kleiner naarmate de stedelijkheid van een gebied toeneemt. Deze patronen zijn vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Contact met politie

Mannen worden 2 keer zo vaak gecontroleerd door de politie als vrouwen. Jongeren (15- tot 25-jarigen) worden ruim 5 keer zo vaak gecontroleerd als ouderen (65-plussers). Mensen met een herkomst buiten Nederland zeggen vaker dat ze gecontroleerd zijn door de politie dan mensen met een Nederlandse herkomst (7 procent). Bij mensen die zelf in Nederland geboren zijn, maar hun ouder(s) niet, gaat het om 12 procent en bij mensen geboren in het buitenland om 9 procent. Deze verschillen hangen voor een klein deel samen met de verschillen in de samenstelling van deze groepen naar leeftijd.

Over de manier waarop mensen gecontroleerd zijn, zegt de meerderheid dat de politie hen rustig, respectvol en correct heeft behandeld (81 procent). Ouderen zeggen dit iets vaker dan jongeren, namelijk 83 procent van de 65-plussers tegen 78 procent van de 15- tot 25-jarigen. Tussen mannen en vrouwen is er geen verschil. Tussen mensen met een Nederlandse herkomst en mensen die in Nederland zijn geboren, maar hun ouder(s) niet, zit een groter verschil, 81 procent tegenover 71 procent. Deze verschillen hangen voor een klein deel samen met verschillen in de samenstelling van de groepen naar leeftijd en stedelijkheid van de woongemeente.

Bronnen:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022). Veiligheidsmonitor 2021, Den Haag (online publicatie). https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2022/09/veiligheidsmonitor-2021
Centraal Bureau voor de Statistiek (2024). Veiligheidsmonitor 2023, Den Haag (online publicatie) https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2024/09/veiligheidsmonitor-2023
Centraal Bureau voor de Statistiek (2026). Veiligheidsmonitor 2025, Den Haag (online publicatie) https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2026/10/veiligheidsmonitor-2025

Naar inhoudsopgave

Contactgegevens

Ipsos I&O

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede
053 - 200 52 00

Amstelveenseweg 760
1081 JK Amsterdam
020 - 607 07 07

Ericssonstraat 2
5121 ML Rijen
020-607 07 07

